

DESPRE SPIRITUL SFÂNT

Volumul I

Cine este Spiritul Sfânt?

Calea Creștină

2021 – Arad

caleacrestina@gmail.com

www.CaleaCrestina.ro

Dacă nu se face o precizare, citatele sunt din Biblia D.Cornilescu.

Siglele altor traduceri ale Bibliei folosite în carte:

Biblia- 1688 = Scriptura Dumnezeiască sau Biblia de la București 1688.

NT 1857 = Noul Testament, București – 1857.

SS 1874 = Sfânta Scriptură de la 1874.

BO (1999) = Biblia Ortodoxă.

Ntît = Noul Testament pe înțelesul tuturor.

NT' Pascal = Noul Testament Dr. Emil Pascal (Ediția II - 1992).

CLV = Noul Testament tipărit în 1993 de Societatea: Chritliche Literatur – Verbreitung.

TLRC = O traducere în limba română contemporană (1998).

GBV = tradusă și tipărită de Gute Botschaft Verlag versiunea din anul 1989 sau cea din anul 2001.

TLRM = Traducerea în Limba Română Modernă (2002).

TBS (2002) = Trinitarian Bible Society din 2002.

NT - Sapienția = se referă la: Noul Testament, traducere și note de pr. Alois Bulai și pr. Anton Budau, publicat de Editura Sapienția, Iași 2002.

NW = Traducerea Lumii Noi a Sfintelor Scripturi (2000; 2006).

NTR = Noua traducerea în limba română a Bibliei (2007).

NT Liga Bibliei 2007 = Noul Testament tradus și tipărit de Liga Bibliei 2007.

NTTC = Noul Testament traducerea contemporană.

BVA (2008) = Biblia versiunea actualizată.

NTTF = Noul Testament Traducerea Fidelă (2007, 2008).

SCC = Scripturile Calea Creștină

Prescurtari:

n.s. - notă de subsol.

î.Ch. - înainte de Christos.

d.Ch. - după Christos.

	CUPRINS	Pagina
1	Introducere	4
2	Care este semnificația expresiei „Spirit” în Biblie?	7
3	Când, cum, prin cine, a venit în existență Spiritul Sfânt?	16
4	Este Spiritul Sfânt un singur Spirit, sau șapte spirite, sau mai multe?	31
5	Cine este Spiritul Sfânt?	60
6	Obiecții la personalitatea Spiritului Sfânt	93
7	Spiritul Sfânt este divin, dar este El egal cu Tatăl și Fiul?	107
8	Descrieri ale Spiritului Sfânt	130
9	Participarea Spiritului Sfânt la actul de închinare	143

1. INTRODUCERE:

Conform Bibliei, Dumnezeu prin Spiritul Sfânt, a creat lumea (Psalm 33:6), prin Spiritul Sfânt a inspirat Biblia (2Petru 1:20-21); prin Spiritul Sfânt salvează și înnoiește (Tit 3:5), cine seamănă pentru spirit va secera din spirit viață veșnică (Galateni 6:8). Iată Spiritul Sfânt este foarte important fiind Spiritul de care se folosește Dumnezeu în lucrările Sale!

A cunoaște despre Spiritul Sfânt este important, pentru ca credinciosul să se asigure nu este vorba de un alt spirit (un spirit fals), astfel doar cunoscându-l pe El și lucrările/manifestările Lui, putem deosebi lucrarea autentică a Lui de cea falsă (2Corinteni 11:4).

Există mai multe interpretări despre cine sau ce este Spiritul Sfânt, redau mai jos interpretările cele mai frecvente:

- **Varianta trinitariană** (majoritatea cultelor): trinitarienii descriu Spiritul Sfânt ca fiind *a treia persoană a Dumnezeirii, deoființă cu Tatăl și Fiul*, pătaș în mod egal împreună cu Ei, la aceiași singură natură divină și astfel un Dumnezeu deplin, care merită închinare; un singur Domn împreună cu Tatăl și Fiul, identic cu ei în substanță, având întru totul același atribute divine ca Ei. Spiritul Sfânt, egal cu Tatăl și Fiul în esență (atributele divine), dar supus, inferior ca funcție, însă după alți trinitarieni egali în toate privințele cu Tatăl și cu Fiul, chiar și ca funcție sau poziție.
- **Varianta binitarianistă sau dualistă** (Biserica Unită a lui Dumnezeu, adunarea lui Yahweh, unele Biserici de ziua a șaptea, Marea Biserică a lui Dumnezeu și Biserica de viață a lui Dumnezeu, etc.): susține că Tatăl și Fiul sunt două persoane, doar Ele fac parte din Ființa lui Dumnezeu, iar Spiritul Sfânt este puterea lor. Dumnezeu lucrează prin Spiritul Sfânt, puterea lor, și Acest Dumnezeu, este compus doar din Tatăl și Fiul, care sunt o familie în cer, și care au mai mulți copii pe pământ, pe creștini. Ei mărturisesc existența a două persoane divine într-un singur Dumnezeu.

- **Unii unitarieni** (teologii liberari și grupările: Martorii lui Iehova, Christadelfiani și Unitarieni), învață că doar o persoană: Tatăl este Dumnezeu, iar *Spiritul Sfânt este doar o forță activă a lui Dumnezeu, o putere*, sau o energie impersonală.
- **Varianta altor unitarienii** (Studentii Bibliei, adventiștii ne-trinitarieni, etc.): care susțin că Dumnezeu este doar o persoană: Tatăl creșc, susțin că Spiritul Sfânt este mai mult decât o putere, El este *Spiritul lui Dumnezeu*, adică *Spiritul unei persoane* și nu o persoană distinctă de Tatăl și Fiul, ci Spiritul lor.
- **Varianta modalistă**, (mișcarea lui William Branham, mișcarea Only Jesus, Biserica Unită Penticostală și Biserica Unită Apostolică, etc.): susține că Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt, sunt o singură persoană dar manifestată în trei feluri, în trei forme sau roluri, susțin că *Spiritul Sfânt este persoana lui Dumnezeu, însă doar arătată diferit de Tatăl și Fiul, însă aceiași persoană, același Dumnezeu doar manifestat diferit*.
- **Varianta din această carte:** *Spiritul Sfânt este a treia persoană spirituală în poziție după Tatăl și Fiul*, însă nefiind egal cu Tatăl și Fiul, nici ca poziție/funcție, nici ca atribut. Spiritul Sfânt a fost creat la început, după ce Tatăl a adus în existență pe Fiul în început, după aceea Tatăl prin Fiul (Cuvânt) a adus în existență pe Spiritul Sfânt, primul creat sau născut prin Cuvânt (Logos) a fost Spiritul Sfânt și apoi restul creației.

Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt, chiar dacă nu sunt identici, sunt una, sunt în unitate, chiar dacă sunt persoane distincte. Tatăl (izvorul fără origine, fără început) Își manifestă divinitatea și lucrează prin Fiul (născut din Tatăl la început), iar Fiul prin Spiritul Sfânt (născut din Tatăl prin Fiul la început). Spiritul Sfânt Își poate manifesta (arăta, descoperii) propria persoană distinctă de Tatăl și Fiul, sau Îi poate manifesta (arăta) pe Tatăl și pe Fiul.

Tot la fel, Fiul Îl poate manifesta/arăta pe Tatăl, sau pe Sine. Tatăl nu manifestă/arată pe nimeni, numai pe Sine.

Tatăl îi poate cuprinde în divinitatea Lui pe Fiul și pe Spiritul Sfânt, iar Fiul pe Spiritul Sfânt, însă Spiritul Sfânt nu-i cuprinde în divinitatea Lui pe Tatăl sau pe Fiul, dar îi poate manifesta în măsura în care Dumnezeu și Cuvântul Său poate fi manifestat și cunoscut de creație.

Creștinii se închină Tatălui în Numele Fiului (prin Fiul) și prin Spiritul Sfânt.

2. CARE ESTE SEMNIFICAȚIA EXPRESIEI „SPIRIT” ÎN BIBLIE?

În limbile originale ale Bibliei, pentru cuvântul Spirit sau Duh se folosește expresia: „**ruah**”, în ebraică și „**pneuma**”, în greacă, referindu-se la același lucru (comp. Isaia 61:1 cu Luca 4:18). Cuvântul „**ruah**”, apare de 379 de ori, în Scripturile Ebraice (Vechiul Testament), dar unii traducători le-au redat prin: „*sufflare*”, „*vânt*” (Ezechiel 37:9 BCR n.s.; Geneza 8:1); suflu, respirație (comp. cu Isaia 2:22).

În limba ebraică mai există un cuvânt pentru „**sufflare**”: „**nișmașu**” (nishmat), care apare în diferite forme în următoarele texte: Geneza 2:7; 7:22; Deuteronom 20:16; Iosua 10:40; 11:11; 2Samuel 22:16; 1Regi 15:29; 17:17; Iov 4:9; 26:4; 27:3; 32:8; 33:4; 34:14; 37:10; Psalmul 18:15; 150:6; Proverbe 20:27; Isaia 2:22; 30:33; 42:5; Daniel 5:23.

În majoritatea textelor, termenul „**nișmașu**”, se referă la suflarea de viață a lui Dumnezeu, și este astfel sinonim cu „**ruah**” (comp. cu Iov 27:3; 33:4; 34:14 unde apar ambele expresii).

În altele nu se referă strict la suflarea de viață; ci, la Spiritul Sfânt care dă pricepere (Iov 26:4; 32:8); sau care creiază (Iov 37:10); care pedepsește (Psalmul 18:15; Isaia 30:33); și în alte pasaje, la Spiritul omului (Proverbe 20:27).

Iar „**pneuma**”, apare de 385 de ori, în Scripturile Creștine (Noul Testament), acest cuvânt are sensul de vânt, activitate, mișcare, deoarece rădăcina din limba greacă „**pneu**”: de unde derivă cuvântul spirit, denotă mișcare a aerului. Alți termeni înrudiți, „**pneo**”: înseamnă a sufla, „**pnoe**”: vânt, răsuflare, respirație, „**ekpneo**”: a expira, „**empneo**”: a găfâi, „**pneumatikos**”: spiritual, iar „**theopneustos**”: insuflat, inspirat.

În Scripturile Ebraice cuvântul „**Spirit**”, este traducerea cuvântului ebraic *ruah*, semnificația primară sau sensul originar al lui fiind *vânt*. În Scripturile Creștine cuvântul „**Spirit**”, vine de la grecescul *pneuma*, prima semnificație sau sensul rădăcinii lui fiind de asemenea *vânt*.

De aceea îngerii care sunt spirite, sunt descriși prin cuvintele:

Psalmi 104:4: „**Din vânturi Îți faci soli și din flăcări de foc, slujitori**”.

În NTR, se redă astfel: „**Din vânturi Tu Îți faci îngeri și din flăcări de foc – slujitori**”. Iar apostolul Pavel citează acest text în Evrei 1:7, când spune: „**Iar despre îngeri spune: „Din vânturi El Își face îngeri și din flăcări de foc – slujitori.**”

Aceste expresii pentru Spirit: „**ruah**”, „**nişmaşu**”, în ebraică și „**pneuma**” în greacă, diferă de expresia folosită pentru suflet: „**nefeş**”, în ebraică și „**psyhe**”, în greacă.

În limba română, cuvântul *Duh* vine din slavonă (duhu), iar *Spirit* din latină (spiritus), cele două, sunt expresii sinonime.

Cuvântul spirit – „**ruah**” conform cu un Lexicon are următoarele sensuri:

a. suflarea gurii...adesea este folosită pentru Spiritul de viață.

b. Suflarea nărilor...sforăit, aspirație, mânie.

c. Suflare de aer, aer în mișcare, vânt.

Exemple de asemenea traduceri ale cuvântului *ruah* sunt după cum urmează:

„**La suflarea nărilor Tale s-au îngrămădit apele**” - Exod 15:8.

„**Orice făptură ... în care era suflare de viață**” - Geneza 6:17; 7:15.

„**El ține în mână ... suflarea oricărui trup omenesc**” - Iov 12:10.

„**Toți au aceeași suflare și omul nu întrece cu nimic pe animal**” - Eclezias 3:19.

„**Ele au fost o pricină de mare amărăciune a duhului pentru Isaac**” - Geneza 26:35

„**Domnul a simțit un miros plăcut**” - Geneza 8:21.

„**Au nas, dar nu miros**” - Psalm 115:6.

„**Și Dumnezeu a făcut să sufle un vânt pe pământ**” - Geneza 8:1.

„**Dar Tu ai suflat cu suflarea Ta**” - Exod 15:10.

„**Vânturi aducătoare de furtună, care împliniți poruncile Lui**” - Psalm 148:8.

„**Cum se clatină copacii din pădure când bate vântul**” - Isaia 7:2.

În Scripturile Creștine „**pneuma**” este redat (în afară de „Spirit”) și prin „**vânt**” „**suflare**”, „**Spirit**”, etc. De exemplu: „**Și i s-a dat să dea spirit: imaginii fiarei.**” Apocalipsa 13:15, SCC.

„**Vântul suflă încotro vrea, și auzi sunetul lui.**” Ioan 3:8, SCC.

În rezumat, cuvântul spirit sau duh are în general următoarele sensuri:

1. Persoane sau ființe spirituale, ca Dumnezeu (Ioan 4:24), ca Iesus Christos (1Corinteni 15:45,47), ca Spiritul Sfânt (Fapte 13:2), ca îngerii (1Regi 22:19-21; Evrei 1:7,14), chiar credincioșii care vor merge în cer la venirea Domnului vor fi spirite, având corpuri spirituale (1Corinteni 15:44; Evrei 12:23), cuvântul spirit se mai poate referi la îngerii răi¹ care sunt demoni (Luca 9:42).

2. Diferite tipuri de atitudini, reacții, manifestări, ca de pildă: forță fizică (Judecători 14:6,19; Daniel 10:17), forță emoțională, elan, curaj (Iosua 2:11), forță intelectuală (Iov 20:2,3; Proverbe 20:27), uimire profundă (1Regi 10:5), mentalitate sau forță de impulsie, indicând un mod de gândire fie bun (Efeseni 4:23,24), fie rău (Efeseni 2:1-3), mânie (Judecători 8:3).

3. Spiritul omului se poate referi la a) suflarea de viață care îl ține în viață (Geneza 8:22; Isaia 2:22; Luca 8:55), sau la b) omul lăuntric, omul ascuns al inimii, adică la spiritul omului (Psalmul 32:2; 77:6; 143:4; Isaia 66:2; Matei 26:41; Ioan 13:21; Fapte 18:25; 1Corinteni 2:11; 2Corinteni 4:16; 7:1; 1Petru 3:4).

În continuare voi prezenta textele unde apare cuvântul „**spirit**” și sensul acestei expresii în contextele respective:

Spirit: Geneza 6:3; 26:35; 41:8, 38; 45:27; Exod 28:3; 31:3; 35:21,31; Levitic 19:31; 20:6,27; Numari 5:14, 30; 11:17,25,26,29; 14:24; 24:2; 27:18; Deuteronom 2:30; 18:11;

¹ Câteva exemple de îngeri ai celui rău: spiritul lui Anticrist (1Ioan 4:1-3), spirit de minciună sau de rățăcire (1Ioan 4:6), spirit de ghicire (Fapte 16:16), spirit de frică, de robie (Romani 8:15; 2Timotei 1:7), etc.

34:9; Iosua 2:11; 5:1; Judecători 3:10; 6:34; 8:3; 9:23; 11:29;
 13:25; 14:6,19; 15:14,19; 1Samuel 1:15; 10:6,10; 11:6;
 16:13,14,15,16,23; 18:10; 19:9,20,23; 28:3,7,8,9; 30:12;
 2Samuel 22:11; 23:2; 1Regi 10:5; 18:12; 21:5; 22:21,22,23,24;
 2Regi 2:9,15,16; 19:7; 21:6; 23:24; 1Cronici 5:26; 10:13;
 12:18; 2Cronici 9:4; 15:1; 18:20,21,22,23; 20:14; 21:16;
 24:20; 36:22; Ezra 1:1,5; Neemia 9:20,30; Iov 4:9,15; 6:4;
 7:11; 10:12; 12:10; 15:13; 17:1; 20:3; 21:4; 27:3; 32:8,18;
 33:4; 34:14; Psalmul 18:10; 31:5; 32:2,9; 33:6; 34:18;
 51:10,11,12,17; 76:12; 77:3,6; 78:8,39; 104:29,30; 106:33;
 135:17; 139:7; 142:3; 143:4,7,10; 146:4; Proverbe 1:23; 11:13;
 15:4,13; 16:18,19,32; 17:22,27; 18:14; 25:28; 29:11,23;
 Ecleeziast 3:19,21; 7:8,9; 8:8; 10:4; 11:5; 12:7; Isaia 4:4; 8:19;
 11:2,4,15; 19:3,14; 26:9; 28:6; 29:4,10,24; 30:1,28; 31:3;
 32:15; 33:11; 34:16; 37:7; 38:16; 40:7,13; 42:1,5; 44:3; 48:16;
 54:6; 57:15,16; 59:19,21; 61:1,3; 63:10,11,14; 65:14; 66:2;
 Ieremia 10:14; 51:11,17; Ezechiel 1:12,20,21; 2:2; 3:12,14,24;
 8:3; 10:17; 11:1,5,19,24; 13:3; 18:31; 20:32; 21:7; 36:26,27;
 37:1,14; 39:29; 43:5; Daniel 2:1,3; 4:8,9,18; 5:11,12,14,20;
 6:3; 7:15; Osea 4:12; 5:4; Ioel 2:28,29; Mica 2:7; 3:8; Hagai
 1:14; 2:5; Zaharia 4:6; 6:8; 7:12; 12:1,10; 13:2; Maleahi
 2:15,16; Matei 1:18,20; 3:11,16; 4:1; 10:20;
 12:18,28,31,32,43; 26:41; 27:50; 28:19; Marcu
 1:8,10,12,23,26; 2:8; 3:29,30; 5:2,8; 7:25; 8:12; 9:17,20,25;
 12:36; 13:11; 14:38; Luca 1:15,17,35,41,47,67,80; 2:25,26,27;
 3:16,22; 4:1,14,18,33; 8:29,55; 9:39,42; 10:21; 11:13,24;
 12:10,12; 13:11; 23:46; 24:37; 24:39; Ioan 1:32,33; 3:5,6,8,34;
 4:23,24; 6:63; 7:39; 11:33; 13:21; 14:17,26; 15:26; 16:13;
 19:30; 20:22; Fapte 1:2,5,8,16; 2:4,18,33,38; 4:8,25,31;
 5:3,9,32; 6:3,5,10; 7:51,55,59; 8:15,17,18,19,29,39; 9:17,31;
 10:19,38,44,45,47; 11:12,15,16,24,28; 13:2,4,9,52; 15:8,28;
 16:6,7,16,18; 17:16; 18:25; 19:2,6,15,16,21; 20:22,23,28;
 21:4,11; 23:8,9; 28:25; Romani 1:4,9; 2:29; 5:5; 7:6;
 8:2,4,5,6,9,10,11,13,14,15,16,23,26,27; 9:1; 11:8; 12:11;
 14:17; 15:13,16,19,30; 1Corinteni 2:4,10,11,12,13,14; 3:16;
 4:21; 5:3,4,5; 6:11,17,19; 7:34,40; 12:3,4,7,8,9,11,13;
 14:2,12,15,16,32,37; 15:45; 16:18; 2Corinteni 1:22; 2:13;
 3:3,6,8,17,18; 4:13; 5:5; 6:6; 7:1,13; 11:4; 12:18; 13:14;

Galateni 3:2,3,5,14; 4:6,29; 5:5,16,17,18,22,25; 6:1,8,18; Efeseni 1:13,17; 2:2,18,22; 3:5,16; 4:3,4,30; 5:18; 6:12,17,18; Filipeni 1:19,27; 2:1; 3:3; 4:23; Coloseni 2:5; 1Tesaloniceni 1.5,6; 4:8; 5:19,23; 2Tesaloniceni 2:8,13; 1Timotei 3.16; 2Timotei 1:7,14; 4:22; Tit 3:5,6; Filimon 25; Evrei 2:4; 3:7; 4:12; 6:4; 9:8,14; 10:15,29; Iacob 2:26; 4:5; 1Petru 1:2,11,12; 3:4,18; 4:6,14; 2Petru 1:21; 1Ioan 3.24; 4.13; 5:6,8; Iuda 19,20; Apocalipsa 2:7,11,17,29; 3:6,13,22; 4.2; 11:11; 14:13; 17:3; 21:10; 22:17.

Spirite (la plural): Numeri 16:22; 27:16; Psalmul 104:4; Proverbe 16:2; Zaharia 6:5; Matei 8:16; 10:1; 12:45; Marcu 1:27; 3:11; 5:10,13; 6:7; Luca 4:36; 6.18; 7:21; 8:2; 10:20; 11:26; Fapte 5:16; 8:7; 19:12,13; Evrei 1:7,14; Iacob 5:13; 1Petru 3.19; Apocalipsa 1:4; 3.1; 4:5; 5:6.

Spiritism: Galateni 5:20; Apocalipsa 21:8; 22:15

Mediumuri spiritiste: 2Cronici 33:6; Isaia 8:19; Apocalipsa 9:21; 18:23.

Spiritual (duhovnicesc): Matei 5:3; Romani 1:11; 7:14; 15.27; 1Corinteni 2.13,15; 3.1; 9:11; 10:3,4; 12:1; 14.1; 15:44,46; Galateni 6:1; Efeseni 1:3; 5:19; Coloseni 1:8,9; 3.16; Evrei 12:9,23; 1Petru 2:5; Apocalipsa 11:8.

Alte descrieri sau denumiri ale Spiritului Sfânt:

a) **Suflare de viață:** Geneza 6:3; Iov 10:12; 12:10; 27:3; 33:4; 34:14; Psalmul 31:5; 104:29,30; 135:17; 146:4; Eclezias 3:19,21; 8:8; 12:7; Ieremia 10:14; 51:17; Ezechiel 1:12,20,21; 10:17; Matei 27:50; Luca 23:46; Ioan 19:30; Fapte 7:59; Iacob 2.26; Apocalipsa 11:11;

b) **Spiritul lui Dumnezeu și a lui Iesus Christos (Spiritul Sfânt):** Geneza 41:38; Exod 31:3; 35:31; Numeri 11:17,25,26,29; 24:2; 27:18; Judecători 3:10; 6:34; 11:29; 13:25; 14:6,19; 15:14; 1Samuel 10:6,10; 11:6; 16:13,14; 19:20,23; 2Samuel 23:2; 1Regi 18:12; 22:24; 2Regi 2.16; 1Cronici 12:18; 2Cronici 15:1; 18:23; 20:14; 24:20; Neemia 9:20,30; Iov 4:9; 32:8; Psalmul 33:6; 51:11; 139:7; 143:10; Isaia 11:2; 34:16; 30:1; 32:15; 40:7,13; 42:1,5; 44:3; 48:16; 59:19,21; 61:1; 63:10,11,14; Ezechiel 2:2; 3:12,14,24; 8:3; 11:1,5,19,24; 36:26,27; 37:1,14; 39:29; 43:5; Daniel 4:8,9,18; 5:11,14; Ioel 2:28,29; Mica 2:7; 3:8; Hagai 2.5; Zaharia 4:6;

6:8; 7:12; Maleahi 2:15; Matei 1:18,20; 3:11,16; 4:1; 10:20; 12:18,28,31,32; 28:19; Marcu 1:8,10,12; 2:8; 3:29; 8:12; 12:36; 13:11; Luca 1:15; Luca 1.35,41,67; 2:25,26,27; 3.16,22; 4:1,14,18; 10:21; 11:13; 12:10,12; Ioan 1:32,33; 3.5,6,8,34; Ioan 6:63; 7:39; 14:17,26; 15:26; 16:13; 20:22; Fapte 1:2,5,8,16; 2:4,18,33,38; 4:8,25,31; 5.3,9,32; 6:3,5,10; 7:51,55; 8:15,17,18,19,29,39; 9:17,31; 10:19,38,44,45,47; 11:12,15,16,24,28; 13:2,4,9,52; 15:8,28; 16:6,7; 19:2,6; 20:28; 21:4,11; 28:25; Romani 1:4; 7:6; 8:2,4,5,6,9,10,11,13,14,15,16,23,26; 9:1; 14:17; 15.13,16,19,30; 1Corinteni 2.4,10,11,12,13,14; 3:16; 6:11,19; 7:40; 12:3,4,7,8,9,11,13; 14.2,12; 2Corinteni 1:22; 2Corinteni 3:3,6,8; 5.5; 6:6; 12:18; 13:14; Galateni 3.2,3,5,14; 4:6,29; 5.5,16,17,18,22,25; 6:8; Efeseni 1:13; 2:18,22; 3.5,16; 4:3,4,30; 5.18; 6:17,18; Filipeni 1:19,27; 2:1; 3:3; 1Tesaloniceni 1.5,6; 4:8; 5:19; 2Tesaloniceni 2:8,13; 2Timotei 1.14; Tit 3:5,6; Evrei 2:4; 3:7; 6:4; 9:8,14; 10:15; Iacob 4:5; 1Petru 1:2,11,12; 2Petru 1:21; 1Ioan 3.24; 4.13; 5:6,8; Iuda 19,20; Apocalipsa 2:7,11,17,29; 3:6,13,22; 4.2; 14:13; 17:3; 21:10; 22:17.

c)**Spiritul gloriei:** 1Petru 4:14

d)**Spirit de pricepere:** Exod 28:3;

e)**Spirit de înțelepciune:** Deuteronom 34:9;

f)**Spiritul înțelepciunii:** Proverbe 1:23;

g)**Spirit nou statornic:** Psalmul 51:10;

h)**Spirit de bunăvoință:** Psalmul 51:12;

i)**Spiritul judecății și al arderii:** Isaia 4:4;

j)**Spirit de înțelepciune și pricepere:** Isaia 11:2;

k)**Spirit de sfat și de tărie:** Isaia 11:2;

l)**Spirit de cunoștință și de frică de Iehova:** Isaia 11:2;

m)**Spirit cu sensul de suflare a lui Dumnezeu:** Isaia 11:4,15; 30:28;

n)**Spirit de ameteală:** Isaia 19:14;

o)**Spirit de adormire:** Isaia 29:10;

p)**Spirit înalt (știință și pricepere):** Daniel 5:12; 6:3

q)**Spirit de îndurare și rugăciune:** Zaharia 12:10

r)**Spirit de credință:** 2Corinteni 4:13;

s)**Spirit de înțelepciune și dezvăluire:** Efeseni 1:17;

- t) **Spirit de frică:** 2Timotei 1:7;
u) **Spirit de putere, dragoste și de chibzuință:** 2Timotei 1:7
v) **Spiritul harului:** Evrei 10:29;

Conform Bibliei este prezentat:

Dumnezeu ca Spirit: Isaia 28:6; Ioan 4:24.

Domnul Iesus Christos ca Spirit: 1Corinteni 15:45;
2Corinteni 3:17,18; 1Timotei 3:16; 1Petru 3:18;

Spiritul uman al lui Iesus: Ioan 11:33; 13:21;

Spiritul omului: Numeri 16:22; 27:16; Iosua 2:11; 5:1;
1Samuel 30:12; 1Regi 10:5; 1Cronici 5:26; 2Cronici 9:4;
21:16; Iov 15:13; 17:1; Proverbe 16:2; Isaia 38:16; Ezechiel
13:3; 18:31; 20:32; Zaharia 12:1; Maleahi 2:15,16; Luca 1:80;
8:55; Romani 1:9; 2:29; 12:11; 1Corinteni 2:11; 5:3,4,5; 7:34;
14:32; Galateni 6:18; Filipeni 4:23; Coloseni 2:5;
1Tesalonicieni 5:23; 2Timotei 4:22; Filimon 1:25; Evrei 4:12;
1Petru 4:6;

Geneza 26:35 (amărăciune a spiritului); 41:8 (spirit tulburat);
45:27 (spirit înviorat); Exod 35:21 (spirit mișcat, îndemnat);
Deuteronom 2:30 (împietrit spiritul); Judecători 8:3 (spirit
calmat); 15:19 (spirit întremat și înviorat); 1Samuel 1:15
(spirit plin de durere); 1Regi 21:5 (spirit trist); 2Cronici 36:22;
Ezra 1:1,5 (a trezit spiritul); Iov 7:11 (neliniștea spiritului);
20:3 (spiritul mă face să răspund); 21:4 (spirit la capătul
răbdării); 32:18 (spiritul mă constrânge); Psalmul 32:2 (spirit
fără viclenie); 34:18 (spirit înfrânt); 51:17 (spirit zdrobit);
76:12 (frânge spiritul); 77:3 (spirit copleșit); 77:6 (spiritul meu
caută cu stăruință); 78:8 (spirit necredincios); 106:33 (spiritul
lui Moise provocat); 142:3; 143:4 (spirit copleșit); 143:7 (se
topește spiritul); Proverbe 11:13 (spirit credincios); 15:4,13
(spirit zdrobit); 16:18 (spirit îngâmfat), 19 (spirit umil); 32 (ași
controla spiritul); 17:22 (spirit mâhnit); 27 (spirit potolit);
18:14 (spiritul omului - doborât de întristare); 25:28 (în frâu
spiritul); 29:11 (spiritul calm); 23 (smerit cu spiritul);
Ecleziast 7:8 (spirit trufaș); 9 (mâinii în spiritul tău); 10:4
(spiritul unui conducător); Isaia 19:3 (spiritul egiptenilor);
26:9 (spirit care Te caută); 29:24 (rătăciți cu spiritul); 33:11
(spirit de mânie); 54:6 (spirit întristat); 57:15 (spiritele

smerite); 61:3; 65:14; 66:2 (spirit mahnit); Ieremia 51:11 (trezit spiritele); Ezechiel 21:7 (spirit se va mahnii); Daniel 2:1,3; 7:15 (spirit tulburat); 5:20 (spirit împietrit până la mândrie); Hagai 1:14 (spirit trezit); spirit plin de râvnă (Matei 26:41; Marcu 14:38); Luca 1:47 (spiritul mi se bucură); Fapte 17:16 (i se întărâta spiritul); Fapte 18:25 (spirit înfocat); Fapte 19:21 (și-au pus în spirit – gând); 20:22 (legat în spirit); 1Corinteni 4:21 (spirit de blândețe); 14:14,15,16 (rugăciunea și cântarea cu spiritul); 16:18 (răcorit spiritul); 2Corinteni 2:13 (liniște în spirit); 7:1 (întinăciune a spiritului); 13 (spirit răcorit); 1Petru 3.4 (spirit blând și liniștit);

Spiriturile morților (spiritele care comunică cu medii):

Levetic 19:31; 20:6; Deuteronom 18:11; 1Samuel 28:3,7,8,9; 2Regi 21:6; 23:24; 1Cronici 10:13; Iov 6:4; Isaia 8:19; 29:4.

Îngeri buni: Psalmul 104:4; Isaia 57:16; Zaharia 6:5; Fapte 23:8,9; Evrei 1:7,14.

a)heruvimi: 2Samuel 22:11; Psalmul 18:10;

Demoni: Matei 8:16; 1Petru 3:19.

a)spirit de prezicere: Levetic 20:27.

b)spirit(e) rău (rele): Judecători 9:23; 1Samuel 16:15,16,23; 18:10; 19:9; Matei 12:45; Luca 7:21; 8:2; 11:26; Fapte 19:12,13,15,16.

c)spirit de minciună: 1Regi 22:21,22,23; 2Cronici 18:20,21,22.

d)spirite demonice fără identitate sau nume: Levetic 20:27.

e)spiritul curviei: Osea 4:12; 5:4.

f)spirit necurat: Zaharia 13:2; Matei 12:43; Marcu 1:23,26; 3:30; 5:2,8; 7:25; Luca 4:33; 8:29; 9:39,42; 11:24; Matei 10:1; Marcu 1:27; 3:11; 5:10,13; 6:7; Luca 4:36; 6:18; Fapte 5:16; 8:7.

g)spirit mut și surd: Marcu 9:17,20,25.

h)spirit de neputință: Luca 13:11.

i)spirit de ghicire: Fapte 16:16,18.

j)spirit de adormire: Romani 11:8.

k)spiritul lumii: 1Corinteni 2:12; Efeseni 2:2.

l)**spiritele răutății**: Efeseni 6:12.

Alte spirite:

a)**spirit de gelozie**: Numeri 5:14,30.

b)**spiritul lui Caleb**: Numeri 14:24.

c)**spiritul lui Ilie**: 2Regi 2:9,15; Luca 1:17.

d)**un alt spirit**: 2Corinteni 11:4.

Spiritism: Galateni 5:20; Apocalipsa 21:8; 22:15;

Medii spiritiste: 2Cronici 33:6; Isaia 8:19; Apocalipsa 9:21; 18:23.

Spirit ca comparație cu o suflare care trece: Psalm 78:39.

Vânt: Ecleziasat 11:5;

Spiritual – spirituali - spirituale: Matei 5:3; Romani 1:11; 7:14; 8:9; 15:27; 1Corinteni 2:13,14,15; 3:1; 9:11; 10:3,4; 12:1; 14:1,12; 15:44,46; Galateni 6:1; Efeseni 1:3; 5:19; Coloseni 1:8,9; 3:16; Evrei 12:9,23; 1Petru 2:5; Apocalipsa 11:8.

Cele șapte spirite: Apocalipsa 1:4; 3:1; 4:5; 5:6.

Acum după ce am trecut în revistă sensul expresiei spirit sau spirit din Biblie, și denumirile asociate cu expresia „**spirit**”, să vedem în continuare:

3. CÂND, CUM, PRIN CINE, A VENIT ÎN EXISTENȚĂ SPIRITUL SFÂNT?

Iehova Dumnezeu există din totdeauna (Psalmul 90:2; 103:17)!

Dumnezeu a început lucrarea, cu nașterea și creierea Logosului (Cuvântului) o persoană distinctă de Dumnezeu, care s-a născut și ieșit la început din Dumnezeu, la prima rostire sau exprimare verbală a lui Dumnezeu (Isaia 55:11; Proverbe 8:22-25; Mica 5:2; Ioan 1:1-3; Coloseni 1:15-18; 1Ioan 1:1-3; 5:18; Apocalipsa 3:14).

Cuvântul ieșit din gura lui Dumnezeu a devenit, Fiul Său unic născut din Tatăl (Ioan 1:14,18; 3:16-18; 1Ioan 5:18). Astfel din Tatăl a ieșit: Cuvântul Lui (exprimarea Lui, porunca Lui), adică o mică parte din Tatăl.

Această naștere din Dumnezeu a avut loc în început (1Ioan 2:13,14; Ioan 1:1; Proverbe 8:22-25), adică: în începutul primei zile a creației (comp. Apocalipsa 3:14 cu Geneza 1:1).

Atunci când noi vorbim din gura noastră iasă: cuvântul și suflarea noastră. Astfel atunci când Tatăl a vorbit, din gura Lui au ieșit două lucruri: cuvântul Lui, și suflarea Lui, care este o mică parte din El (Psalm 33:6; Isaia 55:11).

Însă, cuvântul conținea planul (gândul) lui Dumnezeu cu privire la Fiul, iar suflarea era o sămânță aranjată după planul lui Dumnezeu. Suflarea lui Dumnezeu ieșită din El la început era ca o sămânță spirituală, iar cuvântul rostit conținea porunca și puterea creatoare de a mări aceea sămânță la mărimea și forma de Ființă asemănătoare Tatălui.

Astfel Iesus este și **născut** din Tatăl, ca sămânță, ca cuvânt (Isaia 55:11; 1Ioan 5:18), dar și **făcut**, creat, modelat, (Coloseni 1:15-17; Apocalipsa 3:14), Biblia folosind ambele expresii cu privire la Fiul!

Dacă comarăm sămânța omului cu trupul lui ca dimensiune, sămânța este mult mai mică. În mod asemănător, spiritul-sămânță ieșit prin gura Tatălui, o dată cu exprimarea Lui, era foarte mică. Iar Cuvântul creator al Tatălui, care a ieșit prin prima exprimarea a Lui, a făcut din acea sămânță mică ca dimensiune, să crească și să se formeze: Logosul, Fiul sau

Înțelepciunea (Ioan 1:1,2; 1Ioan 1:2,3; Proverbe 8:22-25; 30:4), la mărimea dorită de Tatăl, la o mărime, asemănătoare cu El.

Cuvântul este deci atât născut (avându-și originea din Tatăl), dar și făcut sau creat, deoarece partea ieșită din Tatăl, după ieșirea din El, a fost mărită la dimensiunea dorită de Dumnezeu, și astfel din acel material spiritual provenit din Tatăl, a venit în existență: Fiul, Cuvântul.

Astfel substanța din care a fost creat, Fiul nu este identică cu substanța Tatălui, nici ca mărime, nici ca calitate, doar o mică parte din Fiul are substanța provenită direct din Dumnezeu, și nici acea sămânță nu conținea toate atributele lui Dumnezeu, de pildă, nu putea ca Cel unic-născut să aibă: vârsta Tatălui, eternitatea Lui, sau existența Lui prin Sine!

Deci o mică parte din substanța Fiului este divină în sensul divinității Tatălui (fără atributul eternității și aseității), iar cealaltă, mărită (înmulțită), a apărut prin creație lui Dumnezeu, prin creșterea sau multiplicare acelei părți din Dumnezeu, dând naștere în final, la o substanță asemănătoare cu a Tatălui, nu identică în totalitate cu cea a Tatălui.

Tot așa Fiul a fost creat dintr-un Spirit preexistent, din Spiritul din care era compusă Ființa lui Dumnezeu (Tatăl). O parte din Dumnezeu a ieșit, și instantaneu a crescut la dimensiunea Fiului, și a devenit Fiul sau Cuvântul lui Dumnezeu.

Cuvântul a ieșit din Tatăl, devenind Fiul, după cum Eva, a fost creată dintr-o materie preexistentă, din coasta lui Adam. Eva nu a rămas mică cât era o coastă de om, nu; ci, Dumnezeu a făcut-o din coastă prin înmulțire (așa cum Isus a înmulțit pâinile), un trup de om căreia apoi i-a dat suflare de viață.

Și la fel a fost și cu Spiritul Sfânt, care la porunca Tatălui, și din substanța Fiul a ieșit: Spiritul Sfânt. Putem spune că Spiritul provine **din** Tatăl **prin** Fiul, deoarece Tatăl a poruncit creația Spiritului, și El a fost sursa, izvorul vieții a toate, iar agentul vieții era Fiul. Tatăl era sursa substanței spirituale din care au fost create toate creaturile spirituale.

Spiritul Sfânt s-a născut **din** Tatăl, pentru că Fiul din care provine Spiritul este din Tatăl. Însă Spiritul este creat și născut **prin** Fiul, deoarece prin Fiul a ieșit spiritul (sămânța,

materialul viitoareii creații) și cuvântul (porunca cuvântul creator) care au dus la nașterea și creerea Spiritului Sfânt.

Putem afirma că Spiritul Sfânt provine indirect din Tatăl și direct din Fiul, substanța Lui este asemănătoare Fiului, și mai puțin asemănătoare cu Tatăl, ca substanța Fiului.

Tatăl este substanță divină întreagă, Fiul este o parte din substanța Tatălui, Spiritul Sfânt, o parte din substanța Fiului. Fiul este asemănător (nu identic cu Tatăl), Spiritul Sfânt este asemănător cu Fiul (nu identic cu Fiul).

Este interesant că cuvântul: „femeie”, în ebraică „iṣa”, are înțelesul de: bărbat. În ebraică bărbat este „iṣ”, iar femeie „iṣa”. Femeia are aceeași natură umană ca bărbatul chiar dacă diferă de el anatomic. Ca vârstă Adam fiind creat înaintea Evei (Geneza 2:7-23; 1Timotei 2:11-13), în poziția de autoritate în familie bărbatul este capul (1Corinteni 11:3; Efeseni 5:22,23), ca ființă, femeie fiind un vas mai slab (1Petru 3:7). Și poate să diferă de el și în alte calități.

Femeia este foarte asemănătoare cu bărbatul, ea este chipul bărbatului și gloria bărbatului, după cum Christos Fiul lui Dumnezeu, este chipul lui Dumnezeu (1Corinteni 11:7-9; Evrei 1:3).

Eva a fost creată din coasta lui Adam (Geneza 2:21-23), nu din nimic, tot la fel Fiul a fost creat dintr-o parte din substanța spirituală a Tatălui, iar după cum Eva este chipul bărbatului (asemănarea lui), nu este identic cu el, tot așa Fiul este asemănător Tatălui, nu identic, nici ca poziție nici ca atribute.

Tot la fel Spiritul Sfânt, provine din substanța Fiului, și este asemănător cu Fiul nu egal cu El.

Fiul lui Dumnezeu sau Logosul (Cuvântul), care era și este, atât o ființă distinctă de Dumnezeu, având un Sine, o voință proprie, cât era și o parte din substanța² lui Dumnezeu, care a ieșit din Tatăl și astfel a apărut o nouă ființă. Astfel Cuvântul, putând să-l manifeste, să-L arate pe Tatăl, deoarece în El este o parte din Tatăl, aceea parte ieșită din Dumnezeu a crescut prin putere creatoare a lui Dumnezeu apărând astfel Cuvântul.

² Când mă refer la substanța Tatălui, mă refer la spiritul care este Tatăl și nu la atributele netransmisibile cum ar fi: fără început, existența prin Sine, omnipotența, omniștiența.

De aceea, Fiul îl poate arăta sau manifesta pe Tatăl, sau pe Sine, El este atât Theofanie, adică arătarea lui Dumnezeu, cât și o persoană distinctă de Dumnezeu.

Acum în ce privește Spiritul Sfânt, tot în acel început, după Fiul, Dumnezeu prin Cuvântul Său (Fiul Său unic-născut) a creat/născut pe Spiritul Sfânt, căci toate provin **din** Dumnezeu (vezi: Romani 11:36; 1Corinteni 8:6; 11:12, 2Corinteni 5:18, în greacă: „ek” = „din”), inclusiv Spiritul Sfânt!

Acest lucru este descris direct în 1Corinteni 2:10-12, pe care îl redau conform cu SCC o traducere literară: „**Nouă însă, Dumnezeu ni le-a dezvăluit prin Spiritul Lui; pentru că Spiritul cercetează toate, chiar și adâncurile lui Dumnezeu. Pentru că, cine dintre oameni știe cele ale omului; decât spiritului omului, cel ce este în el? Așa și pe cele ale lui Dumnezeu, nu le cunoaște nici unu; decât Spiritul lui Dumnezeu. Dar noi nu am primit spiritul lumii; ci, Spiritul Cel din Dumnezeu; ca să le știm pe cele dăruite nouă de Dumnezeu**”. Același adevăr că Spiritul Sfânt provine din Dumnezeu, este afirmat și în 1Ioan 4:2; Apocalipsa 11:11, unde în greacă apare: „ek” = „din”, ca și în 1Corinteni 2:12.

Deci Biblia afirmă negru pe alb, că Spiritul Sfânt a ieșit „**din Dumnezeu**” (în greacă: „ek” = „din”), dar prin Fiul deoarece toate sunt create prin Fiul (Ioan 1:1-3; Coloseni 1:15-17), cu excepția Fiului care a fost creat direct de Tatăl, și toată creația primordială (inclusiv Fiul și Spiritul Sfânt) au fost creată în cele șase zile de creiere (Exod 20:11).

Acest adevăr exprimat clar în Sfânta Scriptură, diferă de învățătura trinității, care susține că din veșnicie, Fiul și Spiritul Sfânt au existat lângă Tatăl, ca entități distincte, ca persoane distincte, dar împărțășind aceeași natură divină a Tatălui. Ideea că Fiul și Spiritul Sfânt provin din Tatăl, că la un anumit moment în timp, Dumnezeu a născut alte ființe, este respinsă de trinitarieni deoarece o astfel de concepție ar demola teoria potrivit căreia cei trei sunt absolut egali. Astfel cei ce susțin trinitatea, au fost obligați să inventeze o teorie, pentru a găsi o explicație la termenii: Tată, Fiu.

Astfel de la o minciună, că cei trei sunt co-eterni și co-egali, s-a ajuns la altă minciună, prin care se susține că expresiile: „Tată” și „Fiul”, nu exprimă niște realități; ci, cele trei persoane divine și-au asumat niște roluri, conform teoriei trinității. Astfel în opinea lor, Tatăl nu este tată în realitate, nici Fiul nu este fiu, ei joacă niște roluri ca niște actori. Această teorie falsă și blasfemiatoare, neagă adevărul biblic că Fiul a fost născut din Tatăl la început (nu în veșnicie), cu prima rostire a lui Dumnezeu, născut din gura Tatălui (Isaia 55:11), prin puterea creatoare a lui Dumnezeu.

Însă, Scriptura învață clar că Fiul este născut din Tatăl (Ioan 1:14; 3:16-18; 1Ioan 5:18), creat de Tatăl (Proverbe 8:22-25; Coloseni 1:15; Apocalipsa 3:14), la început (Coloseni 1:18; 1Ioan 1:1-3; 2:13,14) și Spiritul Sfânt provine și El **„din Dumnezeu”** (1Corinteni 2:12; 1Ioan 4:2). Iar prin faptul că Spiritul Sfânt provine din Dumnezeu, fiind născut din El prin Fiul, se demolează teoria trinității, care susține că Spiritul Sfânt a existat lângă Tatăl din veșnicie!

Alți trinitarieni susțin că Fiul este născut din Tatăl și Spiritul din Fiul, dar în veșnicia fără timp, susținându-se că nu există un moment în timp al acestei nașteri. Astfel, în cartea: **„Teologie elementară”** de C. Ryrie, p. 50, se spune: *„Astfel, din punct de vedere ontologic³, se poate spune despre persoanele trinității că: (1) Tatăl îl naște pe Fiul, și El este Cel din care provine sau purcede Spiritul Sfânt, deși Tatăl nu este născut și nu provine din nimeni...”*.

Însă Biblia, Cuvântul Adevărului, ne spune că Fiul s-a născut din Dumnezeu la început, în începutul primei zile a creației, când a venit în existență timpul așa cum îl cunoaștem noi azi (Proverbe 8:22-25; 1Ioan 2:13,14; Apocalipsa 3:14). În acel început a venit în existență și Spiritul Sfânt, după Fiul, El fiind numit **„Spiritul Fiului”** (Galateni 4:6), este logic că El nu putea exista înainte de Fiul, apoi toate s-au făcut prin Fiul, implicit și Spiritul Sfânt (Ioan 1:1-3; Coloseni 1:15-17). Chiar alegerea creștinilor în Fiul a avut loc la început înainte de întemeierea lumii (Efeseni 1:4; 2Tesaloniceni 2.13), tot în acel

³ Din punct de vedere al existenței.

început au fost create: cerurile spirituale și pământul (Geneza 1:1-5).

[Mai multe detalii în acest sens, vei găsi în cartea: **„Este Dumnezeu Bible o trinitate”**].

Spiritul Sfânt este un spirit ieșit indirect din Dumnezeu, dar ieșit direct din Fiul, acest Spirit a devenit o persoană distinctă de Tatăl și Fiul.

Totuși pentru că Spiritul Sfânt, provine direct din Fiul care este divin, și Spiritul Sfânt are o divinitate asemănătoare Fiului.

Astfel Tatăl l-a născut pe Fiul, și prin Fiul a născut pe Spiritul Sfânt, Spiritul Sfânt este un derivat din Tatăl prin Fiul, dar îi poate manifesta/arăta pe amândoi. El nu a derivat direct din substanța Tatălui ca și Cuvântul, Fiul Său unic-născut, ci indirect din substanța Tatălui, și direct din substanța Fiului.

Fiul este supus Tatălui, iar Spiritul Sfânt este supus Fiului, Fiul și Spiritul Sfânt, sunt supuși amândoi Tatălui.

Dumnezeu (Tatăl) este substanță întreagă (Ioan 4:24; 1Corinteni 15:28), Fiul este derivat din Tatăl, o parte din substanța Tatălui, rezultând Fiul, care recunoaște că Tatăl este mai mare ca El (Ioan 14:28). Apoi o parte din substanța Fiului, s-a multiplicat, rezultând mai o persoană: Spiritul Sfânt, care este supus Fiului, și astfel Fiul este mai mare ca El, deoarece Spiritul îi este inferior și supus Fiului (Ioan 16:13-15), este normal ca Cel ce trimite să fie mai mare ca Cel trimis (Ioan 15:26).

Observați cum au înțeles acest lucru, unii dintre scriitori vechi bisericești timpurii:

Tertulian (160-240 d.Ch.), în lucrarea **Împotriva lui Praxeas**, el arată că Fiul este diferit de Dumnezeu Atotputernic și subordonat lui, spunând: *„Tatăl este substanța întreagă, dar Fiul este un derivat și o porțiune din întreg, așa cum recunoaște El Însuși: ‘Tatăl este mai mare decât Mine’. . . . Astfel, Tatăl este distinct de Fiul, fiind mai mare decât Fiul, după cum Cel care naște este unul, și Cel care este născut este altul; de asemenea, Cel care trimite este unul, și Cel trimis este altul; și, iarăși, Cel care face este unul, iar Cel prin care este făcut lucrul este altul”*. [sublinierile îmi aparțin].

În lucrarea **Împotriva lui Hermogene** el a scris: „*N-ar trebui să presupunem că există vreo altă ființă, afară numai de Dumnezeu, care să fie ne-născută și necreată. . . . Cum s-ar putea ca cineva, exceptându-l pe Tatăl, să fie mai bătrîn și din acest motiv cu adevărat mai nobil, decât Fiul lui Dumnezeu, Cuvântul unic-născut și întâi-născut? . . . că [Dumnezeu], care nu a avut nevoie de un Făcător ca să-l aducă în existență, va fi cu mult mai înalt în rang decât acesta [Fiul], ce a avut un autor care să-l aducă în existență*”.

Origene (185-254 d.Ch.). Teolog din Alexandria care a apărut Creștinismul prin scrierile sale. A fost un învățat și teolog creștin și unul din cei mai renumiți Sfinți Părinți ai Bisericii.

Origene însă a mai spus și că: „*Tatăl și Fiul sunt două substanțe...sunt două lucruri în ceea ce privește esența lor*”. „*Și că în comparație cu Tatăl, [Fiul] este o sursă de lumină foarte mică*”.

În cartea: **Viața lui Constantin Cel mare**, de Eusebiu de Cezareea [EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNĂ BUCUREȘTI – 1991]

Se spune în Studiu introductiv că „*Eusebiu de Cezareea...a avut tendințe ariene*”. Tot în acel Studiu introductiv, se mai spune că el a scris: „**Despre teologia bisericească**” unde „*doctrina despre Logos, expusă de Eusebiu, nu este ortodoxă (credința dreaptă - trinitariană), ci plină de idei subordinaționiste. Fiul nu este de aceeași natură cu Tatăl, ci produsul voinței sale libere, iar Spiritul Sfânt este creația Fiului.*” [precizarea din paranteza rotundă și sublinierea îmi aparține].

Novățian, a scris în 235 d.Ch. În teologia lui Novățian, acesta considera o forma de subordonare a Tatălui față de Fiul. Hristos este subordonat Tatălui, iar Spiritul Sfânt este subordonat lui Hristos. Scriind despre Persoana Spiritului, Novățian notează: „*Paracletul a primit mesajul Sau de la Hristos. Deci, dacă El l-a primit de la Hristos, atunci Hristos este mai mare decât Paracletul, altfel Paracletul nu ar primi de la Hristos dacă nu ar fi mai mic decât El. Aceasta inferioritate a Paracletului demonstrează imediat căci Hristos,*

de la care El primește mesajul Sau, este Dumnezeu. Aici deci, avem o mare marturie despre divinitatea lui Hristos și descoperim ca Paracletul este mai puțin decât El (Iisus).” [cf. Trinitate 18].

Papias (cca. 70 - 165 d.Ch.), care era un asociat al lui Policarp, despre care se spune că a învățat de la apostolul Ioan spune: „*Prezbiterii, ucenicii apostolilor, spun că aceasta este ordinea și modul de aranjare a celor mântuiți și că ei înaintează prin treptele acestei vieți; mai mult, ei se înalță la Fiul prin Duhul și la Tatăl prin Fiul*”.

Astfel atât Fiul cât și Spiritul Sfânt au moștenit cu ocazia nașterii sau creierii lor calitățile Celui din care provin, Fiul a moștenit calitățile Tatălui (cu câteva excepții: vârsta, existența prin Sine, etc.), Spiritul Sfânt a moștenit calitățile Fiului (cu câteva excepții: vârsta, Fiul a venit în existență înaintea Spiritului, faptul că Fiul este singurul născut direct din Tatăl, și este mai aproape de Tatăl decât Spiritul Sfânt, etc.).

ILUSTRĂRI: Un fiu poate semăna leit cu Tatăl lui, nu doar din punct de vedere fizic, ci și ca temperament, caracter, personalitate, calități, mod de gândire, vorbire și viață, de aceea există proverbul: „*așchia nu sare departe de trunchi*”, uneori oamenii zic despre fiii unor oameni: „*ești ca taică-tu*”. Acest exemplu indică că poate exista o asemănare foarte mare dintre un tată și un fiu, cât și că fiul prin trăirea lui îl exprimă sau arată pe tatăl. De aceea, Fiul îl exprimă pe Dumnezeu Tatăl, iar Spiritul Sfânt pe Fiul.

În ce privește poziția este clar ca Fiul este supus Tatălui care L-a născut/creat, iar Spiritul Sfânt este supus Tatălui și Fiului, din care provin (din Tatăl indirect, din Fiul direct), El fiind trimis și de Tatăl și de Fiul (Ioan 14:26; 15:26).

Tatăl pentru Iesus este: Capul, Stăpânul și Dumnezeul Lui (1Corinteni 11:3; comp. Fapte 4:27,30 cu 1Timotei 6:15,16; Ioan 20:17; Efeseni 1:17; Apocalipsa 3:12).

Tatăl pentru Spiritul Sfânt este: Tată (Evrei 12:9), Stăpân (1Timotei 6:15,16), El Îl trimite pe Spiritul Sfânt în lucrări în Numele Fiului (Ioan 14:26).

Iar Fiul, Iesus Christos pentru Spiritul Sfânt este: Domn, Stăpân (1Corinteni 8:6; Efeseni 4:4-6; Iuda 4), și Fiul Îl trimite pe

Spiritul Sfânt în lucrări de la Tatăl (Ioan 15:26; 16:7). Iar Fiul îi dă din lucrările primite de El de la Tatăl, iar Spiritul Sfânt Îl glorifică pe Iesus (Ioan 16:13-15).

Având în vedere aceste lucruri, înțelegem de ce, Fiul este un indicator spre Tatăl, prin El Îl cunoaștem pe Tatăl, fiind cel mai aproape de Dumnezeu în atribute, iar Spiritul Sfânt este un indicator spre Christos, prin Spiritul Sfânt suntem mai aproape de Fiul.

Dumnezeu putea naște/crea din substanța Lui, doar ființe asemănătoare cu El (așa cum este Iesus), dacă Dumnezeu ar fi creat din nimic, aceea creatură nu i-ar mai putea spune: *Tată*, și nu ar mai fi fost numită *Fiu*, și nu ar mai fi venit în existență *din* Dumnezeu, căci ar fi fost din nimic.

Însă ca toată creația să provină direct sau indirect din Dumnezeu, după cum spune Biblia: „**Pentru că din El, și prin El, și pentru El sunt toate. Lui fie-I gloria în epoci! Amen.**” (Romani 11:36; vezi și: 1Corinteni 8:6; 11:12; 2Corinteni 5:18; unde apare „**ek**” = „**din**”, tradus cu „**de la**”, de traducători). A fost necesar ca Dumnezeu să creeze unele divinități inferioare: Fiul, Spiritul Sfânt, îngerii, ca să creeze o diversitate de fapte de la cele mai superioare la cele inferioare. Dumnezeu din El nu ar fi putut da naștere decât la Fii asemănători Lui. Dar aceste divinități inferioare care provin din Dumnezeu, pot da naștere la rândul lor, la alte creaturi mai inferioare ca ele, creindu-se o paletă largă de creaturi, de la cea mai superioară (Fiul) până la cea mai inferioară.

Revenind la Spiritul Sfânt, Biblia nu greșește când afirmă că Dumnezeu și Iesus locuiesc în credincios prin Spiritul Sfânt (Ioan 14:20; 15:4; 17:23; Romani 8:9,10; Efeseni 3:17; Coloseni 1:27; 2Timotei 1:14; 1Ioan 3:24), pentru că Spiritul moștenind personalitatea lor, chiar dacă nu într-un mod 100% Îi poate reprezenta pe pământ, mai mult decât este necesar pentru ființele imperfecte.

Poruncile vin de la Dumnezeu, astfel Tatăl îi spune: Fiului, Fiul: Spiritului, în unele cazuri Spiritul Sfânt le transmite: îngerilor, iar fie Spiritul Sfânt, fie îngerii acționează în Numele lui Dumnezeu cu identitatea Lui, manifestându-L pe Dumnezeu, deoarece atât Spiritul cât și îngerii, poartă chipul lui Dumnezeu

mai mult decât oamănii perfecți ca Adam și Eva (Geneza 1:26,27), înainte de căderea în păcat.

Dacă noi creștinii, ca creaturi imperfecte și păcătoase, și cu mult mai limitate ca Spiritul Sfânt sau îngerii, îl putem manifesta pe Fiul (Galateni 1:15,16), cu mult mai mult atunci Spiritul Sfânt Îl poate manifesta pe Tatăl și Fiul.

De la cine purcede (vine) Spiritul Sfânt?

Modul creerii Spiritului Sfânt, este reliefat de modul purcederii (plecării, ieșirii Lui) Lui.

Teologia ortodoxă, susține că purcede doar de la Tatăl, iar crezul catolic susține că purcede: de la Tatăl și de la Fiul.

Textul unde apare învățătura despre purcederea Spiritului Sfânt, este la Ioan 15:26, unde se spune:

Ioan 15:26: „Când va veni mângâietorul, pe care-L voi trimite de la Tatăl, adică Duhul adevărului, care purcede de la Tatăl, El va mărturisi despre Mine”.

Ioan 15:26 (BO): „Iar când va veni Mângâietorul, pe Care Eu Îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine”.

Argumentul ortodox este acest pasaj, unde după traducerea ortodoxă spune: „...**Duhul adevărului...Care de la Tatăl purcede**”, iar traducerea lui D. Cornilescu redă similar: „**care purcede de la Tatăl**”.

Teologia ortodoxă declară:

„Duhul Sfânt e din Tatăl, dar nu prin naștere ca Fiul, ci prin purcedere. Ce este însa purcederea și prin ce se deosebeste ea de naștere, Biserica n-a cautat sa lamureasca, pentru ca nici Dumnezeu nu a descoperit. De aceea, Sf. Parinti au luat aceste cuvinte intocmai asa cum se afla in Evanghelia lui Ioan 15,26 si le-au pus în Simbolul Credinței: „Iar cand va veni Mângâietorul, pe Care Eu îl voi trimite voua de la Tatăl, Duhul adevarului, Care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine”.

Acesta este de altfel singurul loc din Sfânta Scriptură care vorbește despre purcederea Spiritului Sfânt. Despre purcederea Sfântului Duh din Tatăl atâta știm, că ea e

dinainte de veci, ca și nașterea Fiului, căci niciodată n-au fost Tatăl și Fiul fără Duhul.

Nasterea Fiului și purcederea Spiritului din Tatal sunt deodată, din veci...de când există Tatăl, există și Fiul prin naștere și Duhul Sfânt prin purcedere din Tatal... romano-catolicii și protestanții spun ca Sfântul Duh purcede „și de la Fiul” și chiar au adaugat la Simbolul Credinței aceste cuvinte. Cum sustin ei aceasta?

Ei sustin ca atunci cand Mantuitorul zice: „pe Care Eu îl voi trimite de la Tatal”, arata ca și El îl purcede pe Sfântul Duh. Dar noi spunem ca trimiterea este altceva decât purcederea, ca trimiterea Spiritului Sfânt în lume înca nu se făcuse când vorbea Mântuitorul, pe când purcederea e din veci. De aceea vorbește Mântuitorul despre trimiterea Spiritului Sfânt la viitor. Purcederea e veșnică, e mai presus de timp, pe cand trimite-rea în lume se face în timp. Purcederea veșnică a Spiritului este de la Tatal, trimiterea Lui în lume este de la Fiul.

Trebuie precizat că teologia ortodoxă face două greșeli grave la acest capitol.

Cele două greșeli ale teologiei ortodoxe:

1) Fiul și Spiritul Sfânt nu există din veșnicie; ci, **de la început.**

2) Expresia „**purcede**”, nu se referă la **nașterea** Spiritului Sfânt din Tatăl; ci, tocmai la plecarea Lui în lume **de lângă** Tatăl.

Însă ei au dreptate când afirmă că Spiritul Sfânt purcede **doar** de la Tatăl.

Să dovedesc cele două afirmații:

1) Fiul și Spiritul Sfânt nu există din veșnicie; ci, **de la început.**

Nicăieri în Scripturi nu se spune că Fiul și Spiritul Sfânt ar fi din veșnicie. Apoi ideea că Tatăl și Fiul nu pot fi fără Spiritul este greșită, ca și cum Spiritul Sfânt ar fi Spiritul lor personal și nu o persoană distinctă de Ei. Doar oamenii care sunt carne au un spirit, Dumnezeu este spirit, El nu are la rândul Lui un spirit așa cum au oamenii.

Apoi, Biblia arată clar, că Fiul a fost născut sau creat la început, în începutul primei zile de creație (Proverbe 8:22-25; Mica 5:1,2; Coloseni 1:15-18; Apocalipsa 3:14).

Iar Spiritul Sfânt, a fost născut, creat după Fiul, de Tatăl prin Fiul. Deoarece Biblia spune că Spiritul Sfânt provine „**din Dumnezeu**” (1Corinteni 2:12 SCC; vezi și 1Ioan 4:2). Biblia Îl numește pe Dumnezeu: „**Tatăl spiritelor**” (Evrei 12:9), iată că El este și Tatăl Spiritului Sfânt cum este și Tatăl îngerilor!

Apoi, tot Biblia spune că **toate** provin din Dumnezeu (Romani 11:36; 1Corinteni 8:6; 11:12) implicit și Fiul și Spiritul Sfânt. Apoi tot Biblia spune, că toate au fost făcute **prin Fiul**, implicit și Spiritul Sfânt (Ioan 1:1-3). De fapt, cum putea să existe Spiritul Sfânt care a fost și este numit: „**Spiritul Fiului**”, înainte de Fiul?

Apoi motivul existenței Fiului și al Spiritului Sfânt, este pentru a fi agenți ai creației și persoanele prin care Tatăl să susțină viața creației și intermediari între creație și Dumnezeu în închinare. Dar și ca creația să fie ajutată de Ei ca să ajungă la Dumnezeul transcendent. Tatăl, poate crea din El doar Fii asemănători cu El. Era nevoie de o sumedenie, de un șir de divinități inferioare, pentru a crea o creație variată, de la cea mai superioară până la cea mai inferioară. Și toate să provină indirect din Tatăl, ca El să fie Tatăl tuturor și Creatorul a toate.

Astfel principalul rost al venirii Logosului și Spiritului în existență, este creația, până la creație, Dumnezeu a fost singur. Observați ce se recunoaște în cartea: „**Teologie dogmatică — Manual pentru Seminariile teologice**”, p. 99-115 – la capitolul: „**Formularea dogmei Sfintei Treimi și precizarea terminologiei trinitare**”, confirmă observația mea, când afirmă: „...în învățătura apologeților despre Logosul divin, evident sub influența filosofiei stoice și a...[școlii din] Alexandria despre Logos, prin punerea nașterii Logosului în legătură cu crearea lumii, în sensul că *dacă* Dumnezeu n-ar fi voit să creeze lumea, nici Logosul nu s-ar fi născut.” [sublinierea îmi aparține și cuvintele din parantezele pătrate].

Iată că scriitorii bisericești vechi instruiți la Școala din Alexandria, susțineau că Logosul persoană, nu s-ar fi născut din Tatăl, nu ar fi existat ca persoană distinctă de Tatăl, dacă

Dumnezeu nu ar fi creat lumea; căci Logosul trebuia să fie agentul creației unor creaturi inferioare și ca agent al susținerii creației, altfel, fără lucrarea creației, El ar fi fost doar o însușire internă a Tatălui.

Ba mai mult, Logosul ca persoană, ca Fiu, are un început, la început când a fost creat cerul și pământul (Geneza 1:1; Apocalipsa 3:14), și astfel nu este co-etern cu Tatăl, în contrast cu dogma trinității care spune că „*nu a existat niciodată un timp în care Una dintre Persoanele Treimii să nu fi existat*”.

[un studiu amănunțit găsești în cartea: **„Este Dumnezeu Biblia o trinitate”?**].

Să mergem la al doilea punct:

2) Expresia **„purcede”**, nu se referă la ieșirea (nașterea) Spiritului Sfânt (indirect) **din** Tatăl, pentru a fi creat; ci, tocmai la plecarea Lui în lume **de lângă** Tatăl (dacă Fiul stă la dreapta Tatălui, atunci probabil Spiritul stă la stânga Lui).

Chiar Biblia ortodoxă traduce Ioan 15:26, cu: **„Iar când va veni Mângâietorul, pe Care Eu Îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine”**.

Iată! Textul nu vorbește de o purcedere **din** Tatăl, așa cum susține învățătura ortodoxă; când spune: „*purcederea Sfântului Duh din Tatal*”; ci, **de la** Tatăl.

O traducere literală a textului grecesc: NTTF – 2008, ne ajută să înțelegem și mai bine acest pasaj controversat:

„Când are să vină Mângâietorul, pe care Eu [Iesus] vi-L voi trimite de la Tatăl, Spiritul adevărului, care iese din partea Tatălui”¹⁷⁹⁷; Acela va mărturisi despre Mine”.

La nota de subsol, se explică: „¹⁷⁹⁷ ← în greacă: *ekporevetai* = provine; se trage; izvorăște (*ek* = din; *porevetai* = pleacă)”.

În ce privește expresia: **„iese din partea Tatălui”**, în greacă: **„ekporevetai para ho Pater”** = *pleacă din partea Tatălui*, nu se referă la nașterea Spiritului Sfânt din Tatăl; ci, se referă, la ieșirile Lui ulterioare de lângă Tatăl, ieșiri poruncite de Tatăl. De unde știm lucrul acesta? Din două motive: a) Cuvântul grecesc **„ekporevetai”**, este un verb indicativ prezent, a III singular, și mai apare în Biblie în Septuaginta la: Gen. 2:10;

Exod 7:15; Iosua. 15:3; Judecători 13:14; Proverbe 3:16; Iov 38:24,29; 39:21; 41:12,13; Mica 1:3; Ieremia 23:19; 32:32; Ezechiel 12:4; 47:12; în N.T. la: Marcu 7:19,13; Ioan 15:26; Apocalipsa 9:17; 11:5; 16:14; 19:15.

Verbul fiind la **prezent** nu la **trecut**, textul nu se referă la nașterea lui din trecut; ci, la ieșirea Spiritului de lângă Tatăl la prezent, la faptul că în timpul când Domnul Iesus era pe pământ, Spiritul Sfânt ieșea din partea Tatălui și lucra. Astfel în Ioan 15:26, Iesus nu spune că Spiritul a purces de la Tatăl (la trecut); ci, purcede de la Tatăl (la prezent).

b) Apoi textul nu spune că purcede **din** Tatăl; ci **de la** Tatăl. Fraza nu spune: „pleacă din Tatăl”, ci „pleacă [porevetai] din [ek] preajma [para] Tatălui [tou Patros]”. Dacă nu ar fi existat lângă expresia: „**ekporevetai**” [pleacă din, izvorăște], expresia: „**para**”, care are sensul: *din partea, de pe lângă, de la*, atunci am înțelege că Iesus s-ar referi aici la ieșirea Spiritului din Tatăl. Dar fiind și expresia „**para**”, înțelegem că Spiritul pleacă din partea Tatălui, de lângă Tatăl, căci nu mai este nevoie să iasă din Tatăl, o dată ce a ieșit din El la început când s-a născut din Tatăl prin Fiul!

3) Spiritul Sfânt purcede doar de la Tatăl, indiferent că porunca de ieșire primită de El, este dată de la Tatăl sau de la Fiul.

Ideea că pleacă sau iese din partea Tatălui, reiese și din Ioan 14:26, unde se spune: „**Dar Mângâietorul, Spiritul Cel Sfânt, pe care Îl va trimite Tatăl în Numele Meu; Acela vă va învăța toate, și vă va aminti toate pe care vi le-am spus Eu**” (NTTF – 2008). Iată Spiritul Sfânt este trimis în Numele Fiului, dar de Tatăl.

Iar în Ioan 15:26 (BO), Fiul Îl trimite: „**Iar când va veni Mângâietorul, pe Care Eu Îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine**”. Domnul Iesus dorește să spună, că chiar dacă El trimite pe Spiritul Sfânt, Acesta tot de la Tatăl iasă sau purcede.

Cu alte cuvinte, fie când Tatăl trimite Spiritul Sfânt, sau fie când Fiul trimite Spiritul Sfânt, purcederea, ieșirea are loc tot de la Tatăl, de lângă Dumnezeu.

Există o mare asemănare dintre nașterea Spiritului Sfânt din Tatăl, și purcederea, adică ieșirea și venirea în lumea a Spiritului Sfânt.

Spiritul Sfânt s-a născut din Tatăl prin Fiul, iar purcederea Lui este de la Tatăl în Numele Fiului.

Nașterea Spiritului Sfânt: din Tatăl prin Fiul.

Ieșirea în lume a Spiritului Sfânt: de la Tatăl în Numele Fiului, sau Fiul Îl trimite de la Tatăl.

Deci vedem clar asemănarea dintre purcedere și nașterea Spiritului Sfânt.

4. ESTE SPIRITUL SFÂNT UN SINGUR SPIRIT, SAU ȘAPTE SPIRITE, SAU MAI MULTE?

Unii teologi susțin că cele 7 spirite, sunt 7 ramificații ale Spiritul sau Duhului Sfânt, De pildă, în Noua Traducere românească a Bibliei (NTR), se explică la n.s.: „*Sau: înșeptitul Duh (vezi Zaharia 4:6, 10); vezi, de asemenea, Isaia 11:2*”.

După alți teologi, cele șapte spirite sunt îngerii. Însă nu poate fi vorba de îngerii adunărilor (bisericii), în Apocalipsa 3:1, se face o distincție între cei 7 îngerii ai adunărilor (bisericii) de cele 7 spirite. De fapt, îngerii adunărilor sunt oameni, sunt apostolii care conduc adunările ajutați de alți lucrători. Acei îngerii ai adunării, sunt descriși având diferite greșeli, astfel ei nu pot fi îngerii cerești, fideli, care fiind persoane spirituale nu păcătuiesc, ca și cei șapte îngerii ai adunărilor, descriși în Apocalipsa cap. 2,3, cu diferitele lor slăbiciuni și păcate.

Expresia înger are și sensul de trimis, mesager, sol (vezi n.s. BCR). În Maleahi 3:1, Ioan Botezătorul, este numit „**solul**” (îngerul, mesagerul, trimisul) este trimis să pregătească calea înaintea Domnului (vezi: Matei 3:3; Luca 1:76).

Am auzit o explicație de la cineva, conform căreia cele 7 spirite, corespund cu cele 7 lucrări din Apocalipsa 5:12: **„puterea, și bogății, și înțelepciune, și tărie, și onoare, și glorie, și binecuvântare”**. Însă în acest text este vorba de declarația fapturilor cerești cu privire la Iesus, și la vrednicia Lui de a primi acest omagiu înșeptit, acest pasaj nu reprezintă o descriere a celor șapte spirite!

Dar cine sunt atunci cele șapte spirite?

Pentru a înțelege cine sunt aceste spirite, trebuie să înțelegem în primul rând: *modul cum a venit în existență cerul spiritual*, cât și faptul că *spiritele din cer, îngerii Îl pot manifesta/arăta pe Dumnezeu (Theofanie⁴), pe Christos (Christofanie); pe Spiritul Sfânt.*

⁴ Theofanie înseamnă: manifestarea sau arătarea lui Dumnezeu. Iar Christofanie: manifestarea sau arătarea lui Christos.

Am explicat în capitolul anterior nașterea Fiului din Tatăl; și a Spiritului Sfânt din Tatăl prin Fiul. Acum să vedem despre creerea îngerilor. În timp ce Spiritul Sfânt este un singur Spirit (1Corinteni 12:4,11,13; Efeseni 4:4), îngerii sunt miliarde de alte spirite (Apocalipsa 5:11).

Îngerii au apărut după același procedeu sau metodă, o venire în existență dintr-un spirit preexistent, ei nu au fost creați din nimic, învățătura ca îngerii sau universul, spiritual și pământul fizic au fost create din nimic, este o învățătură nebiblică, căci totul a fost creat dintr-un spirit preexistent, invizibil (Evrei 11:2).

Dumnezeu Tatăl l-a născut pe Fiul, prin El a fost născut Spiritul Sfânt, și prin Fiul și Spiritul Sfânt, Dumnezeu a născut alte spirite, adică îngerii, adică îngerii primordiali creați la început, după creierea Fiului și a Spiritului Sfânt, în cadrul facerii cerurilor (cerul spiritual– Geneza 1:1).

Însă la rândul lor, aceste spirite, acești îngeri se pot multiplica. Dacă universul fizic este în expansiune, oamenii se înmulțesc, animalele și plantele se înmulțesc, creația umană, animală și vegetală, i-a ființă, după sămânța specifică a speciei lui, tot la fel și universul spiritual se multiplică. Însă printr-o sămânță spirituală, ce se transmite prin rostire, astfel lumea spirituală este creată prin cuvânt și prin Spirit. Spiritul este sămânța iar cuvântul, agentul creerii!

Iată câteva pasaje biblice, de înmulțire, multiplicare:

Geneza 1:11-12: „**Apoi Dumnezeu a zis: „Să dea pământul verdeată, iarbă cu sămânță, pomi roditori, care să facă rod după soiul lor și care să aibă în ei sămânța lor pe pământ.”**”

Și așa a fost. Pământul a dat verdeată, iarbă cu sămânță după soiul ei și pomi care fac rod și care își au sămânța în ei, după soiul lor. Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun”.

Geneza 1:24-25: „**Dumnezeu a zis: „Să dea pământul viețuitoare după soiul lor, vite, târâtoare și fiare pământești, după soiul lor.”** Și așa a fost. Dumnezeu a făcut fiarele pământului după soiul lor, vitele după soiul lor și toate târâtoarele pământului **după soiul lor.** Dumnezeu a văzut că erau bune”.

Geneza 1:28: „**Dumnezeu i-a binecuvântat și Dumnezeu le-a zis: „Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ.”**

Iată creația materială se înmulțește prin sămânță după soiul sau specia respectivă.

Dar ce putem spune despre creația spirituală?

Fiul a fost creat din sămânța lui Dumnezeu prin rostirea lui Dumnezeu. Astfel după ce Fiul a ieșit din Tatăl, a primit potențialul Tatălui de a crea, de a fi agentul creației lui Dumnezeu, după cum un fiu moștenește de la părinți potențialul de a procreia. Astfel printr-o succesiune de acte de creiere, din substanța Fiului s-a născut: Spiritul Sfânt, din substanța Spiritul Sfânt s-au născut: cerurile spirituale și îngerii ș.a.m.d.

O ilustrație minunată sunt păpușile rusești Matrioshka, care dintr-una mare, iasă una puțin mai mică, identică cu cea mare la chip (nu la mărime sau greutate), apoi din cea mai mică, iasă una și mai mică, ș.a.m.d. până la 10 păpuși. În universul spiritual această creație succesivă, sau înmulțire, poate avea loc teoretic la infinit⁵.

Astfel Dumnezeu prin Fiul, și prin Spiritul Sfânt, a dat naștere diferitelor tipuri de îngeri și cerurilor spirituale, din substanța spirituală a Tatălui, transmisă direct Fiului Isus, și indirect celorlalte creaturi spirituale.

Acest lucru se petrece și la nașterea unui om din Dumnezeu.

În 1Petru 1:23, SCC, se spune: „**voi fiind renăscuți nu dintr-o sămânță stricăcioasă, ci dintr-una nestricăcioasă; printr-un cuvânt al unui Dumnezeu viu și rămânând.**”. În acest caz sămânța este Spiritul Sfânt, care este Dumnezeu manifestat pe pământ în credincioși, Dumnezeu locuind prin Spiritul Sfânt în credincios (1Corinteni 3:16; Efeseni 2:22; Ioan 3:22; 4:13). Iar agentul sau canalul prin care vine sămânța este Cuvântul lui Dumnezeu. Predicarea Cuvântului, implică a transmite un Cuvânt plin și însuflețit de Spiritul Sfânt, acest

⁵ Vezi: <http://www.youtube.com/watch?v=aNQV45Wichw>

Cuvânt plin de Spiritul Sfânt, dă viață, naște oamenii din Dumnezeu (vezi și 1Ioan 3:9).

În mod asemănător, ființele spirituale transmit o sămânță spirituală (după chipul pe care îl are aceea ființă spirituală) printr-un cuvânt sau o rostire. Aceea sămânță născută, apoi prelucrată de cuvântul prin care a ieșit, dă naștere aproape instantaneu la o altă ființă spirituală după chipul pe care îl are aceea ființă spirituală care a vorbit și a transmis sămânța.

Însă ființă spirituală născută, este inferioară ființei care a născut, și ca substanță și ca poziție. Ființa sursă are o substanță întreagă vis a vis de ființa creată, care are doar o parte din substanță, ea este mai mică în vârstă, deci inferioară și supusă, fiind cea care a fost născută, astfel ea are o poziția mai mică, datorită substanței în parte, și a faptului că ea a fost creată, nu ea a creat.

Revenind la problema spiritelor. În Biblie se vorbește de mai multe spirite la care li se dă următoarea denumire sau descriere:

Spiritul gloriei: 1Petru 4:14.

Spirit de pricepre: Exod 28:3.

Spirit de înțelepciune: Deuteronom 34:9.

Spiritul înțelepciunii: Proverbe 1:23.

Spirit de bunăvoință: Psalmul 51:12.

Spiritul judecății și al arderii: Isaia 4:4.

Spirit de sfat: Isaia 11:2.

Spirit de tărie: Isaia 11:2.

Spirit de cunoștință: Isaia 11:2.

Spirit de frică de Iehova: Isaia 11:2.

Spirit de îndurare și rugăciune: Zaharia 12:10.

Spirit de credință: 2Corinteni 4:13.

Spirit de înțelepciune și dezvoltare: Efeseni 1:17.

Spirit de putere, dragoste și de chibzuință: 2Timotei 1:7.

Spiritul harului: Evrei 10:29.

Întrebarea care se ridică, este: *cine sunt aceste spirite?*

Din textul biblic, ar reieși că ele sunt Spiritul Sfânt sau Spiritul lui Dumnezeu (exemple: Isaia 11:2; Efeseni 1:17; Evrei 10:29; 1Petru 4:14).

Pe de o parte Biblia spune că Spiritul Sfânt este UNUL, un singur Spirit (1Corinteni 12:7-11; Efeseni 4:4), iar pe de altă parte, ea vorbește de mai multe spirite identificate cu Spiritul Sfânt! Aceasta pare o contradicție!?!

Nu este prima oară când în Biblie găsim așa ceva. Biblia spune că există un singur Dumnezeu (Deuteronom 7:9; Isaia 44:6; 45:18), și totuși mai multe ființe sunt numiți Dumnezeii (Psalmul 8:5; 82:1,6; 97:7). Sau în Biblie găsim că există un singur Iehova (Deut. 6:4-6), dar Biblia relatează de mai mulți Iehova (Geneza 19:24; Zaharia 3:1,2)!?!

Care este armonizarea dintre citatele biblice?

Această problemă poate fi înțeleasă prin prisma Theofaniei. La o notă de subsol anterioară, am explicat că Theofanie înseamnă manifestarea lui Dumnezeu.

Astfel există un singur Dumnezeu: Tatăl, care are Numele personal de Iehova, dar El nu s-a arătat direct omenirii, de fapt universul material nu ar rezista la gloria Sa, pământul ar fi distrus, dacă Tatăl ar veni personal (Psalmul 97:1-5; Apocalipsa 20:11). De aceea, Dumnezeu a trimis diferiți îngeri, apoi pe Fiul, și după înălțarea Fiului la cer, pe Spiritul Sfânt care lucrează prin diferite spirite (diferiți îngeri).

Biblia spune că Dumnezeu locuiește într-o lumină de care nu te poți apropia (1Timotei 6:16), El locuiește în sfințenie, spiritele (îngerii) cad în leșin înaintea Lui (Isaia 57:15,16). De aceea, El a ales să se exprime printr-un șir de creaturi inferioare Lui, prin care să poată avea o relație cu omenirea, și prin care omenirea să aibă o relație cu Dumnezeul suprem și inaccesibil (Ioan 1:18).

Dumnezeu a creat de la cel mai înalt nivel de creaturi, cum ar fi Fiul, care este numit și El: un Dumnezeu, în sensul de o divinitate născută din Dumnezeul suprem ne-născut (Ioan 1:1,18), și Iehova, în sensul de manifestare sau reprezentant a lui Iehova (Ieremia 23:6; 33:16; Matei 3:3). Astfel, chiar dacă Fiul nu este egal cu Tatăl, fiind primul născut, Îl exprimă Cel mai bine, El este Cel mai apropiat de Tatăl ceresc, purtând chipul Lui. Apoi a doua creatură este Spiritul Sfânt, care este născută din Tatăl prin Fiul, și care seamănă Cel mai mult cu

Fiul, de aceea un rol al Lui este de a-L dezvălui pe Fiul: oamenilor (Ioan 15:26).

Apoi doar anumite categorii de îngeri care seamănă cu Spiritul Sfânt (Isaia 11:2; Apocalipsa 1:4), ș.a.m.d.

Acei îngeri fiind născuți din Dumnezeu prin Fiul și prin Spiritul Sfânt, au moștenit divinitatea Tatălui lor, dar într-o formă inferioară nu egală cu Fiul și Spiritul Sfânt. De fapt, omul avea nevoie de aceste creaturi inferioare lui Dumnezeu prin care să aibă legătură cu Dumnezeu. Unele din aceste creaturi spirituale, în trecut au venit în vizită pe pământ și L-au exprimat pe Dumnezeu.

Acești îngeri veniți în Numele lui Dumnezeu, trimiși de El, vorbeau la persoana întâia ca și cum ar fi Însuși Dumnezeu, astfel ei Îl manifestau pe Dumnezeu, și puteau acest lucru, deoarece ei erau divini, nu egali cu Tatăl, Fiul sau Spiritul Sfânt, însă divinitatea lor, era mai mult decât suficientă ca să-L exprime pe Dumnezeul Transcendent (de dincolo de creație), pe Dumnezeul Tată, izvorul tuturor lucrurilor, față de omenirea decăzută.

Strălucirea, lor, gloria îngerilor, puterea lor, cunoștința lor, caracterul lor, era mai mult din Dumnezeu, decât putea să reziste omul muritor, de aceea pentru om, acele Theofani, Îl arătau mai mult decât suficient pe Singurul Dumnezeu Adevărat.

Îngerii care îndeplineau misiuni pe pământ și Îl manifestau pe Dumnezeu, în general nu și-au dat numele, tocmai ca toată gloria să-i revină Creatorului.

Ei și-au dat propriul nume la o parte, și au pus în lumină pe Dumnezeu. Astfel ei au putut să fie identificați cu Dumnezeu și Iehova, fiind ca un fel de extensie sau prelungire a Lui, cu toate că ei erau și persoane spirituale distincte de Dumnezeu.

Dumnezeu este unul, Iehova este unul (Deut. 6:4-6; Galateni 3:20; Iacob 2:19), însă ca Theofanie sunt mulți, fiecare înger în misiune era o altă manifestare a lui Dumnezeu, dar aceleași calități, însușiri primite din Dumnezeu le manifestau.

În acest sens sunt mai mulți Dumnezei, în sensul că existau și există multe ființe spirituale care Îl manifestă, dar ei nu se arată pe ei, ci pe Dumnezeu. Chiar atunci când își manifestă

divinitatea lor proprie, puneau totul pe seama lui Dumnezeu puterea și atributele acestei divinități, ei nu se promovează pe ei înșiși; ci, pe Singurul Dumnezeu adevărat, chiar dacă pentru a-l exprima pe El își folosesc propria divinitate ce au moștenit-o datorită nașterea lor din Tatăl, prin Fiul și Spiritul Sfânt (Exod 3:2-7; Judecători 13:21,22).

În mod asemănător, unele spirite L-au exprimat pe Spiritul Sfânt (exemplu: cele șapte spirite), dacă unii îngerii și chiar Fiul L-au reprezentat și exprimat pe Tatăl, iar Spiritul Sfânt Îl exprimă pe Tatăl și pe Fiul, anumite spirite, îl exprimă pe Spiritul Sfânt.

Deci putem vorbi de spirite ce Îl exprimă persoana lui Dumnezeu, și spirite ce exprimă calitățile Spiritului lui Dumnezeu, care sunt creații ieșite din Spiritul Sfânt.

Aceste spirite sunt persoane distincte de Spiritul Sfânt, însă lucrează, se manifestă, ca și cum ar fi Spiritul Sfânt, Aceștia nu se scot în evidență pe ei; ci, pe Spiritul Sfânt, și exprimă calitățile Acestuia.

Ei pot să-l manifeste pe Spiritul Sfânt, deoarece s-au născut din El, și au moștenit calitățile Lui, chiar dacă cu puțin mai slabe în intensitate, dar raportate la restul creației suficient ca să-l arate pe El prin ei.

Deci chiar dacă Fiul, Spiritul Sfânt sau îngerii, se arată în Numele lui Dumnezeu, pentru al reprezenta, noi nu putem să-i deosebim decât dacă primim informații în acest sens, și nu este o problemă să considerăm Theofania ca fiind însuși Dumnezeu, o dată ce ea se prezintă ca Dumnezeu, știind că nici o creatură fidelă lui Dumnezeu nu-și va păstra gloria pentru ea; ci, o va transmite mai departe Tatălui ceresc.

Acum putem înțelege de ce există un singur Dumnezeu, dar mai multe persoane care în Biblie s-au prezentat ca Dumnezeu, care de fapt au fost arătările lui Dumnezeu (Theofani)

În mod asemănător, există Christofani, adică Spiritul Sfânt sau îngerii se prezintă oamenilor în Numele lui Christos și Îl exprimă pe El, noi simțim prezența lui Christos, auzim glasul Lui, în ei și prin ei. Și la fel ca și la Tatăl, ei se dau la o parte pe sine însuși, deci Spiritul Sfânt și îngerii, nu se dezvăluie pe

Ei înșiși; ci pe Fiul, iar Fiul pe Tatăl. Ei nu vorbesc de la Ei, nu lucrează de la ei, ca și cum nu ar fi decât o prelungire a ființei lui Christos, niște manifestări ale lui Christos, din care nici nu ai bănuî că în aceea manifestare este o ființă distinctă de Christos pe care îl manifestă.

În mod asemănător cu Spiritul Sfânt, aceste șapte spirite nu se exprimă pe ele; ci, calități ale Spiritului Sfânt!

Cele șapte spirite sunt: **1.** spirit de putere și de cumpătare (2Timotei 1:7); **2.** spirit de viață și de adevăr (Ioan 6:63; 14:17); **3.** spirit de dragoste și de înfiere (Romani 5:5; 8:15); **4.** spirit de înțelepciune și de înțelegere (Isaia 11:2); **5.** spirit de sfat și de tărie (Isaia 11:2); **6.** spirit de sfințenie și lumină (2Tesaloniceni 2:13; Daniel 5:14); **7.** spirit de cunoștință, și de frică de Iehova (Isaia 11:2).

Cele șapte spirite provin din Spiritul Sfânt și-L manifestă pe El, chiar dacă sunt persoane spirituale distincte de El, având un Sine propriu.

Aceste spirite au fost născute din Tatăl, prin Fiul, prin Spiritul Sfânt, și aceste spirite, au dat naștere la alte spirite. Apoi ele s-au înmulțit conform speciei lor, nu prin sex ca unele specii materiale (omul, animalele), ci prin suflare (sămânță spirituală) și cuvânt rostit.

Din Biblie reiese o astfel de posibilitate.

Domnul Iesus a învățat în Ioan 3:6, SCC, un principiu: **„Ce a fost născut din carne, este carne; și ce a fost născut din Spirit, este Spirit”**. Cu toate că în context se referă la nașterea din nou (v.3-5), căci spiritul omului nu poate renaște singur, el are nevoie de Spiritul lui Dumnezeu să-l renască. Însă aici este un principiu: *carnea naște carne, spiritul naște spirit*.

Cu altă ocazie, Domnul Iesus a spus Ioan 6:63, SCC: **„Spiritul este Cel făcând viu, carnea nu folosește la nimic; cuvintele pe care Eu vi le-am vorbit, sunt Spirit și sunt viață”**. Iată din gura lui Iesus ieșea **Spirit și viață**. Acest text conține un concept al creației, din Domnul Iesus a ieșit Spiritul Sfânt, prin gura lui Iesus, iar Fiul (Cuvântul) a venit în existență prin gura Tatălui, cu ocazia primei rostiri (vorbi) a Tatălui (Isaia 55:11).

După învierea Domnului Iesus, când Acesta s-a arătat apostolilor, El le-a dat Spiritul Sfânt, printr-o metodă care ilustrează facerea, în Ioan 20:22, SCC, se spune: **„Și zicând aceasta a suflat înspre ei, și le zice: luați Spirit Sfânt!”** Spiritul Sfânt s-a transmis din Iesus la apostoli prin: rostire și suflând peste ei. Iată principiul creației spirituale, prin suflare și prin cuvânt (rostire) – Psalm 33:6.

La rândul lor apostolii au dat Spiritul Sfânt altora, ce înseamnă acesta? Oare înseamnă că ei au dat Spiritul Sfânt care era în ei? În acest caz ei ar fi rămas fără Spiritul Sfânt! Nu, este vorba că din Spiritul Sfânt care era în apostoli a ieșit o sămânță, care a devenit apoi o ființă spirituală în acei oameni peste care ei s-au rugat cu punerea mâinilor (Fapte 8:17; 19:6). Dacă persoana respinge lucrarea Spiritului din necredință, nu ascultă de îndemnurile Spiritului, ea stinge Spiritul (1Tesaloniceni 5:19), Spirit descris uneori ca fiind o flacără de foc (Fapte 2:1-4). Ascultarea noastră poate face ca aceea ființă spirituală din noi să crească, să se dezvolte sau să scadă!

Dacă Dumnezeu Îl trimite, El poate să și Îl retragă, David s-a rugat: **„Nu mă îndepărta de la fața Ta și nu lua de la mine Spiritul Tău Cel Sfânt”** (Psalm 51:11, SCC).

De aici rezultă, că Dumnezeu Tatăl prin sămânța Lui este susținătorul întregii creații. Această sămânță pe care Fiul o are direct, iar celelalte creaturi indirect, după cum urmează: Spiritul Sfânt având sămânța Fiului, are în aceea sămânță Tatălui, îngerii având sămânța Spiritului Sfânt, au indirect sămânța Fiului și a Tatălui.

Iar îngerii care provin din alți îngeri, au direct sămânța aceluia înger-tată, indirect sămânța Spiritului Sfânt, indirect sămânța Fiului și a Tatălui.

Dar orice sămânță spirituală, are implicit în ea, sămânța: Spiritului, a Fiului și a Tatălui! De aceea Scriptura afirmă că: Tatăl este în toți (Efeseni 4:6); Fiul este în toți (Efeseni 1:23; Coloseni 3:11); Spiritul Sfânt este în toți (Iov 12:10; 32:8; 33:4; Fapte 17:25). Tatăl susține sau menține toate (Fapte 17:24-28; Apocalipsa 4:11), trăind prin Sine (1Timotei 1:17; 6:16).

Fiul menține toate, sau prin Fiul sunt menținute (Coloseni 1:15-17; Evrei 1:3), însă Fiul trăiește prin Tatăl (Ioan 6:57; 2Corinteni 13:4) iar toate sunt susținute prin Spiritul Sfânt (Iov 34:14; 37:10; Psalmul 104:29,30; Fapte 17:25), iar Spiritul Sfânt trăiește prin Fiul (Coloseni 1:17).

La rândul lor îngerii, au viață pentru că au sămânța Spiritului Sfânt în ei, iar în sămânța Spiritului, este o parte și din sămânța Fiului, iar în partea aceea a seminței Fiului, este sămânța Tatălui. Iar la îngerii născuți prin îngerii, ei au viață că au sămânța aceluia înger, iar în sămânța aceluia înger este prezentă implicit, sămânța: Spiritului, a Fiului a Tatălui.

De aceea, doar Dumnezeu Tatăl este omniprezent, suflarea sau sămânța Lui este în toți, dar sămânța nimănui nu este în El, sămânța Fiul este în toți cu excepția Tatălui cresc, sămânța Spiritului Sfânt este în toți, însă cu excepția Tatălui și al Fiului!

Dumnezeu poate lua, dacă vrea sămânța sau suflarea Lui înapoi, în mod implicit, aceea creatură moare, pentru că luând Tatăl suflarea, nici sămânța Fiul și a Spiritul Sfânt nu mai are viață, ele există atât timp cât sămânța Tatălui există și mor odată cu sămânța Tatălui care este viața. Semințele lor nu pot exista fără sămânța Tatălui, semințele lor sunt viață atât timp cât conțin sămânța Tatălui. (comp. cu Psalmul 104:29,30).

Ca o paranteză o spun, creația fizică, este făcută de lucruri care nu se văd, din lucruri spirituale, spune Biblia (Evrei 11:3).

Cu alte cuvinte creația fizică provine din suflarea lui Dumnezeu a Fiului, a Spiritului care s-a materializat. Astfel creația materială provine din suflarea divină, care este de fapt în altă stare, după cum gheața (starea solidă) este în altă stare de agregare de abur (starea gazoasă). În ce privește omul, fiind creat din țărână, ca corp, iar spiritul omului provine de la Spiritul Sfânt prin suflarea de viață (Geneza 2:7).

Omul este făcut după chipul lui Dumnezeu, referindu-se că omul la început a avut calitățile lui Dumnezeu. De aceea, omul renăscut prin Cuvânt din Spiritul Sfânt, se înnoiește după chipul lui Dumnezeu, prin cunoașterea și împlinirea adevărului în viața lor (Coloseni 3:5-10).

Omul nu a fost creat direct de Dumnezeu, Dumnezeu nu a venit pe planeta pământ ca să creeze omul, Dumnezeu nu a părăsit tronul Său, El este rege etern în cer, în locul șederii Lui (1Regi 8:43; 2Cronici 6:21; Psalmi 10:16; 29:10; 1Timotei 1:17).

Domnul Iesus, a venit prima dată cu ocazia jertfei Sale pe pământ (Evrei 1:2; 2:2-4; 7:28). Iar Spiritul Sfânt nu s-a întrupat niciodată, fiind SPIRIT, veșnic (Evrei 9:14).

Atunci cine a creat în mod direct și nemijlocit omul?

O Theofanie, o manifestare a lui Dumnezeu, Dumnezeu s-a manifestat prin unul dintre cel mai important înger de pe pământ, numit în Biblie: Îngerul lui Iehova sau Arhanghelul Mihael, sau Căpetenia oștirii lui Iehova (Geneza cap. 2,3), ulterior a devenit: îngerul păzitor a lui Israel (Daniel 10:13,21).

Mihael înseamnă: „*cine este ca Dumnezeu*”? Acesta dă glorie lui Dumnezeu și de multe ori nu s-a prezentat ca Mihael, ci ca Iehova, acționând ca Theofanie (Exod 3:2-7).

Conform tradiției rabinice evreiești Arhanghelul Mihael a fost primul înger din ceruri care a acceptat să servească omenirii. Mihael a ținut apoi sub observație prima familie, rămânând vigilent și după căderea lui Adam și a lui Eva și expulzarea lor din Grădina Edenului.

Iehova Dumnezeu (Theofania) a luat țărână a făcut un trup, a suflat peste el suflare de viață, apoi l-a luat pe om și la așezat în grădina Edenului. Apoi Dumnezeu (Theofania), a creat animalele din pământ și le-a adus la om ca să le pună nume, le-a adus pe rând, iar omul le-a dat nume. Ulterior, l-a adormit pe Adam, a făcut o operație, i-a scos o coastă, a făcut-o pe Eva, apoi Mihael vorbea cu ei, era cu ei în grădină în răcoarea zilei, umbla prin grădină sub forma unui bărbat, Adam și Eva s-au ascuns de El, printre pomii din grădină, acest lucru nu se putea realiza față de o ființă Atotputernică. Apoi Mihael le-a confecționat haine, cu siguranță că nu Dumnezeu Atotputernic și Atotțiitorul s-a ocupat de așa ceva!

Este de necrezut ca Dumnezeu Însuși, care ar topi pământul cu prezența Lui nemijlocită (Isaia 64:1), să facă aceste lucruri! Iar

dacă Dumnezeu s-ar dispensa de divinitatea și gloria Sa nu ar mai fi Dumnezeu.

Apoi de multe ori în Scripturile Ebraice, Dumnezeu face ceva, și apoi în altă parte se spune că a fost de fapt un înger. Să dau două exemple: comp. Exod 3:2 cu v. 6,7, și cu Fapte 7:30. Precum și Geneza 32:24-32 cu Osea 12:3,4.

În Biblie majoritatea acțiunilor importante le înfăptuiește Îngerul lui Iehova, care este Mihael (comp. Zaharia 3:1,2 cu Iuda 9), îngerul păzitor a lui Israel, cea mai importantă căpetenie de pe pământ!

În scrierile și tradiția ebraică, despre Mihail se spune că a distrus armata lui Sanherib (Midrash Exodus Rabbah xviii. 5), tot despre el se spune ca ar fi fost îngerul care i-a vorbit lui Moise din tufișul arzând, El este acceptat în legende ca fiind patronul (protectorul) special al lui Adam. Mihael a ținut apoi sub observație prima familie, rămânând vigilent și după căderea lui Adam și a lui Eva și expulzarea lor din Grădina Edenului. În cartea apocrifa a lui Adam și a lui Eva, Mihail îl învață pe Adam cum să facă agricultură, etc.

Însă trebuie să înțelegem că atunci când Mihael a făcut această lucrarea, nu mai era el; ci, Dumnezeu, ca și un om când predică prin Spiritul Sfânt, familia lui nu-l mai recunoaște, 'asta nu e soțul meu', de ce, căci atunci când faci lucrarea lui Dumnezeu, cu puterea și autoritatea Lui, începi să te manifesti diferit, ești ca Dumnezeu.

În mod asemănător, Mihael nu a mai fost Mihael; ci, a fost Dumnezeu.

Putem spune că Dumnezeu a creat omul, deoarece El a însărcinat pe Îngerul cel mai important de pe pământ, prin Fiul și Spiritul Sfânt, să creeze, îngerul a fost ca o extensie a lui Dumnezeu!

De aceea în toate textele se spune că Dumnezeu a creat omul, toată lauda și cinstea este a Lui, chiar dacă anumite lucrări le-au făcut îngerii.

Închizând paranteza, și revenind la spiritul ca sămânță ieșit din Spiritul Sfânt. Pot spune că această sămânță, este doar o calitate a Spiritului, un dar, un derivat al Spiritului, care a ieșit din apostoli și a intrat în alți credincioși (Fapte 8:17; 19:6).

Prin urmare, se poate desprinde o astfel de ecuație:

Dumnezeu prin Fiul prin Spiritul Sfânt prin îngerii (spiritele) creați în început, au creat alți îngeri (spirite), apăruiți ulterior, prin cuvânt rostit și spirit (sămânță).

Un exemplu și mai clar avem în Fapte 2:1-4,17,18, unde este consemnat:

„Și împlinindu-se ziua Cinzecimii, erau toți împreună într-același loc. Și deodată, din cer, s-a făcut un sunet ca adus de un vânt violent, și a umplut casa întreagă unde ședeau ei. Și au văzut împărțindu-li-se limbi ca de foc, și s-a așezat câte una pe fiecare dintre ei. Și toți au fost umpluți de Spirit Sfânt; și au început să vorbească alte limbi, după cum le dădea Spiritul să rostească”.

Această relatare descrie coborârea Spiritului Sfânt peste cei doisprezece apostoli (Fapte 2:14), ca lucrare specifică de a boteza în Spirit Sfânt.

Iată Spiritul trimis de Domnul Iesus (Luca 24:49; Ioan 14:16,26), nu este **întregul Spirit Sfânt**, sau **Spiritul Sfânt în întregime**, apostolii Îl aveau înainte de Penticostă (Matei 10:20; Ioan 14:17⁶; 20:22,23), însă nu ca lucrare a botezului în Spiritul Sfânt, care dădea darul vorbirii în alte limbi. Și alți oameni Îl aveau într-o măsură mai mare sau mică (Luca 1:41,67). Și atunci ce a venit peste cei doisprezece apostoli? Spiritul Sfânt în întregime, sau un Spirit din Spiritul Sfânt?

Cu siguranță, nu a venit Însuși Spiritul Sfânt; ci, spirite ieșite din Spiritul Sfânt, care avea lucrarea specifică a vorbirii în alte limbi. Textul precizează clar că cei adunați la Penticostă, s-au umplut de **„Spirit Sfânt”** (nearticulat) nu cu Spiritul Sfânt (articulat). La fel în v.17, se precizează că în zilele din urmă, zice Dumnezeu: **„voi turna din Spiritul Meu”**, deci nu întreg Spirit al meu!

Chiar dacă nu a venit întregul Spirit Sfânt, totuși Biblia spune că **„au început să vorbească alte limbi, după cum le dădea Spiritul** (articulat) **să rostească”**, de ce? Deoarece acest Spirit de vorbire în limbi, nu lucrează independent de Spiritul Sfânt,

⁶ În cele mai bune manuscrise apare: **„estiu” = este** (Ioan 14:17), astfel Spiritul Sfânt era în apostoli nu urma să fie în ei, așa cum traduc unele traduceri bazat pe manuscrise mai târzii.

Spiritul ca lucrare de vorbire în alte limbi, era o manifestare a Spiritului Sfânt, acest Spirit care a venit peste fiecare care erau adunați atunci, diferea de Spiritul Sfânt doar din punct de vedere numeric (fiind un alt Spirit) nu ca și lucrare. De aceea Scriptura spune: **„Dar toate aceste lucruri le face unul și același Spirit, care dă fiecăruia în parte, cum voiește”** (1Corinteni 12:11, SCC). Lucrearea acestor spirite, este pusă pe seama Spiritului Sfânt, Spiritul Sfânt dă diferite daruri, (alte spirite provenite din El), după cum voiește El, deoarece ele provin din El, și-l manifestă, accentul nu cade pe aceste daruri-spirite; ci, pe Spiritului Sfânt! Aceste spirite Îi atribuie Spiritului Sfânt toate aceste lucrări, ca și cum ele ar fi nu persoane distincte de Spiritul Sfânt; ci, doar manifestări ale Lui. Așa de fapt sunt și definite darurile Spiritului, ele fiind numite: **„manifestarea Spiritului”** (1Corinteni 12:7, SCC). Fiecare flacără pe cap a celor adunați la penticostă, era un alt Spirit provenit din Spiritul Sfânt: de aceea se spune că **„toți s-au umplut de Spirit Sfânt”**, nu de Spiritul (articulat) Sfânt. Fiecare flacără de foc era un Spirit Sfânt.

În Numeri 11:17-25, se spune: **„Eu Mă voi pogorî, și îți voi vorbi acolo; voi lua din duhul care este peste tine, și-l voi pune peste ei ca să poarte împreună cu tine sarcina poporului, și să n'o porți tu singur. Să spui poporului: «Sfințiți-vă pentru mine, și aveți să mâncați carne, fiindcă ați plîns în auzul Domnului, și ați zis: «Cine ne va da carne să mîncăm? Căci noi o duceam bine în Egipt!» Domnul vă va da carne, și veți mânca. Aveți să mâncați carne, nu o zi, nici două zile, nici cinci zile, nici zece zile, nici două zeci de zile, ci o lună întreagă, pînă vă va ieși pe nări, și vă veți scîrbi de ea, pentru că n'ați ascultat de Domnul care este în mijlocul vostru, și pentru că ați plîns înaintea Lui, zicînd: «Pentru ce am ieșit noi oare din Egipt?».“ Moise a zis: „Șase sute de mii de oameni cari merg pe jos alcătuiesc poporul în mijlocul căruia sînt eu, și Tu zici: «Le voi da carne, și vor mânca o lună întreagă!» Putem tăia oare atîtea oi și atîția boi, ca să ajungă? Sau nu cumva avem să prindem toți peștii mării, ca să le ajungă?“ Domnul a răspuns lui Moise: „Nu cumva s'a scurtat oare**

mîna Domnului? Vei vedea acum dacă ceeace ți-am spus se va întîmpla sau nu.“ Moise a ieșit, și a spus poporului cuvintele Domnului. A adunat șaptezeci de bărbați din bătrînii poporului, și i-a pus în jurul cortului.

Domnul S'a pogorît în nor, și a vorbit lui Moise; a luat din duhul care era peste el, și l-a pus peste cei șaptezeci de bătrîni. Și de îndată ce duhul s'a așezat peste ei, au început să proorocească; dar după aceea n'au mai proorocit”.

Din acest text reiese că dintr-un singur Spirit Sfânt, care îl ajută pe un singur om în slujire, dacă se ia din El o parte, și apoi se împarte la șaptezeci de oameni, pot profeți toți. Aceea parte din Spiritul Sfânt, care a luat-o Dumnezeu și a pus-o peste șaptezeci, au devenit: 70 de spirite, fiecare om având un Spirit, sau o parte din Spiritul Sfânt de peste Moise. Este clar că o persoană nu se poate divide ea însăși, ca același Spirit-persoană să fie în 70 de oameni, dar ea poate să se dividă prin naștere, înmulțire, dând naștere la ființe asemănătoare lui, din punct de vedere numeric sunt 70 de spirite profetice, ca lucrare este un singur Spirit, toți făcând aceiași lucrare prin care Îl reprezintă pe Spiritul Sfânt. Spiritele nu-și atribuie ele lucrarea; ci, i-o atribuie Spiritului Sfânt.

Dacă ar fi fost întrebați cei 70 de bătrîni, nu ar fi spus că ei nu au decît o mică parte din Spiritul Sfânt; ci, ar fi spus că Îl au pe Spiritul Sfânt.

Ca să înțelegem și mai bine, prin contrast să luăm un caz negativ, în mai multe ocazii Domnul Iesus i-a descris pe farisei ca fiind șerpi, bineînțeles că ei erau oameni. Domnul descria spiritul demonic din spatele lor (Luca 10:19), care îi influența să fie așa ipocriți. În anumite ocazii, El i-a descris pe demonii de care erau stăpîniți, nu doar prin „șerpi”; ci, și prin: „**pui de vipere**” (GBV 1989 - Matei 3:7; 12:34; 23:33; Luca 3:7).

La ce se putea referi această descriere? Oare nu la puii de draci, de demonii, la fiii lor născuți de ei⁷ ulterior creierii lor? Dacă demonii descriși prin șerpi nu pot naște alți demoni, nu

⁷ *Unii ar putea întreba de ce Dumnezeu permite ca demonii să se înmulțească (așa cum se înmulțesc îngeri buni)? Dumnezeu îngăduie acest lucru până la judecată, după cum le îngădui oamenilor răi să procreieze, fără a le lua acest dar înapoi, tot așa o face cu demonii.*

se pot înmulți, atunci când demonii dintr-un om intră în alt om, ei trebuie să părăsească trupul omului, însă dacă se pot înmulți, nu este necesar ca demonul din X să intre în Y; ci, trimite „puiul lui” ca să reieau ideea din text.

De pildă, atunci când te întâlnești cu un om care are spiritul de bârfă, dacă accepți să primești și să asculți bârfele lui, te molipsești și tu cu acest spirit de bârfă (de critică, minciună, etc.), nu demonul din acel om, iese din el ca să intre în tine; ci, el trimite un spirit din el, o sămânță purtată de **cuvântul** bârfitor, prin cuvântul rostit de acel om ajunge la noi. Iar dacă noi îl primim, primim prin cuvânt, un pui de drac, un spirit. Dacă ulterior nu lepădăm, uceidem bârfa, acel pui de drac crește și devine spirit de bârfă, mare și puternic, care la rândul lui, poate da naștere la alte spirite de bârfă.

În mod asemănător, dacă ne întâlnim cu un creștin, și auzim anumite cuvinte din Biblie sau chiar un mic mesaj, sau o învățătură, dacă îl acceptăm și nu-l respingem cu mintea sau inima. Sămânța Spiritului Sfânt a intrat în noi prin Cuvântul ce a fost vestit. Însă dacă ulterior, nu ascultăm de acel mesaj, acea sămânță nu mai crește și noi o pierdem, iar el se reîntoarce în Spiritul din care a ieșit (comp. cu Matei 10:13; Luca 10:6). Astfel se pierde posibilitatea ca Spiritul Sfânt să crească în aceea persoană.

Este interesant că în textul grecesc nu apare doar expresia: „**Spirit**” (nearticulat) în greacă: „**Pneuma**”, ci și „**Spiritul**” (articulat), în greacă: „**to Penuma**”. Astfel în unele texte unde apare „**Spirit**” (nearticulat) se subînțelege că este necesar introducerea articolului nehotărât: „un”, astfel fiind vorba de „**un Spirit**”, căci altfel nu poate fi redat în unele texte, ca să fie o redare gramaticală în limba română, și de aceea mulți traducători au înlocuit Spirit (un Spirit) cu Spiritul, evitând expresia: „**un Spirit**”, care lasă să se înțeleagă că există mai multe spirite, ignorând afirmațiile Scripturi care vorbesc de mai multe spirite, ca de pildă: spiritul înțelepciunii, al înțelegerii, al cunoștinței, al dragostei, etc. (vezi Isaia 11:2).

Însă, în legătură cu alte cuvinte nearticulate, ei au introdus articolul nehotărât „**un**” sau „**o**”, cu scopul ca redarea în limba română, să fie cât mai corectă gramatical, de pildă, traducătorii

nu puteau traduce: „*li s-a părut că este nălucă*”; „**ci li s-a părut că este o nălucă**” (Marcu 6:49); sau nu puteau traduce: „*spune minciună*”; ci au tradus cu: „**spune o minciună**” (Ioan 8:44); ei au redat cu: „*ci sare pe altă parte, este hoț și tâlhar*”; ci cu: „**ci sare pe altă parte, este un hoț și un tâlhar**” (Ioan 10:1). Este interesant de asemenea că în Fapte 28:6, nu au tradus cu: „*după ce au așteptat mult și au văzut că nu i se întâmplă nici un rău, și-au schimbat părerea și ziceau că este zeu*”; ci, cu „**după ce au așteptat mult și au văzut că nu i se întâmplă nici un rău, și-au schimbat părerea și ziceau că este un zeu**”.

Atunci de ce în cazul Spiritului Sfânt nu au introdus majoritatea traducătorilor: „*un Spirit Sfânt*”? Deoarece așa s-ar înțelege că există mai multe Spirite Sfinte și nu unul singur cum spune Biblia în altă parte. Dar faptul că există unul singur, nu înseamnă că din Acesta nu poate ieși sau pleca alte Spirite care să-l manifeste pe singurul Spirit Sfânt!

Faptul că Pavel prin inspirație a afirmat că este: „**un singur Spirit**” (1Corinteni 12:13; Efeseni 4:4), tot el a scris prin inspirație divină de mai multe spirite, ca de pildă „**Spirit de înfiere**” (Romani 8:15); „**Spirit de credință**” (2Corinteni 4:13); „**un Spirit de înțelepciune și de descoperire**” (Efeseni 1:17); „**Spirit...de dragoste și de chibzuință**” (2Timotei 1:7). Cum să numim aceste spirite, decât ca fiind spirite sfinte, spiritele lui Dumnezeu. Atunci, să se fi contrazis Pavel singur? Nu! Afirmatia că există un singur Spirit Sfânt, nu se contrazice cu celelalte afirmații; ci, se completează, există un singur Spirit Sfânt care se manifestă și lucrează prin alte spirite născute din El, însă acele spirite nu își atribuie lor lucrarea ce o fac; ci, Spiritului Sfânt.

Astfel toate aceste spirite sfinte nu pun accentul pe distincția lor față de Spiritul Sfânt, ci atribui Lui, Ființei din care provin, lucrarea lor ca și cum aceste spirite ar fi Însuși Spiritul Sfânt.

Așa cum îngerii sunt Theofanii, manifestări a lui Dumnezeu, și ei nu s-a prezentat ca persoane distincte de Dumnezeu; ci, ei s-au prezentat ca fiind Iehova Dumnezeu, la fel, diferitele spirite cu lucrări bune sunt manifestări ale Spiritului Sfânt, în lucrare Îl reprezintă și manifestă pe Spiritul Sfânt!

De aceea, atunci când Biblia spune că Spiritul Sfânt a intrat într-un om, nu înțelegem că întregul Spirit Sfânt a intrat, ca și cum Spiritul Sfânt nu s-ar afla și în altă parte, și în alt om. Dar ce intră atunci în om?

Conform cu o traducere literală, anumite texte precizează că „**un Spirit Sfânt**” (Luca 2:25), adică un Spirit ieșit din Spiritul Sfânt intră într-un om, un al Spirit intră în alt om, dar pentru că toate izvorăsc direct sau indirect din Același Spirit Sfânt, ele nu diferă ca caracter, atribute, calități lucrări, ele nu se manifestă pe Sine ca persoane distincte de Spiritul Sfânt; ci, Îl manifestă pe El, de aceea Scriptura spune în 1Corinteni 12:11, SCC: „**Dar toate acestea le produce: Unul și același Spirit, împărțind fiecăruia în parte, după cum vrea**”. Și bineînțeles, Spiritul Sfânt, dă acele daruri prin spirite diferite izvorâte din El, după însușirea darului sau a lucrării ce trebuie să o facă spiritul respectiv.

Revenind la problema de traducere, observați comparația dintre Biblia Cornilescu (BC) și Scripturile Creștine:

Matei 3:16 (BC): „**De îndată ce a fost botezat, Isus a ieșit afară din apă. Și în clipa aceea cerurile s-au deschis și a văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorându-Se în chip de porumbel și venind peste El**”.

Matei 3:16 (SCC): „**Iar Iesus fiind botezat, S-a suit îndată din apă; și iată! Cerurile au fost deschise și el a văzut un Spirit al lui Dumnezeu coborând ca un porumbel, venind peste El**”.

Matei 12:28 (BC): „**Dar dacă Eu scot afară dracii cu Duhul lui Dumnezeu, atunci Împărăția lui Dumnezeu a venit peste voi**”.

Matei 12:28 (SCC): „**Dar, dacă printr-un Spirit al lui Dumnezeu, Eu scot demonii; atunci Regatul lui Dumnezeu a ajuns peste voi**”.

Luca 2:25 (BC): „**Și iată că în Ierusalim era un om numit Simeon. Omul acesta ducea o viață Sfântă și era cu frica lui Dumnezeu. El aștepta mângâierea lui Israel și Duhul Sfânt era peste el**”.

Luca 2:25 (SCC): „**Și iată! În Ierusalim era un om pe nume Simeon; iar omul acesta era drept și evlavios, așteptând mângâierea lui Israel; și un Spirit Sfânt era peste el**”.

Fapte 8:39 (BC): „Când au ieșit afară din apă, **Duhul Domnului** a răpit pe Filip și famenul nu l-a mai văzut. În timp ce famenul își vedea de drum, plin de bucurie”.

Fapte 8:39 (SCC): „Dar când au ieșit din apă, **un Spirit al lui Iehova** l-a răpit pe Filip, și eunucul nu l-a mai văzut; dar s-a dus pe drumul lui bucurându-se”.

1Corinteni 12:3 (BC): „De aceea vă spun că nimeni, dacă vorbește prin **Duhul** lui Dumnezeu, nu zice: „Isus să fie anatema!” Și nimeni nu poate zice: „Isus este Domnul” decât **prin Duhul Sfânt**”.

1Corinteni 12:3 (SCC): „De aceea fă încunoștințez, că nici unu, vorbind **printr-un Spirit** al lui Dumnezeu, nu zice: Iesus este blestemat! Și nici unu nu poate zice: Iesus este Domn! Decât **prin Spirit Sfânt**”.

Iată **un Spirit** al lui Dumnezeu, nu diferă în natură, manifestare, lucrare, caracter de Spiritul Sfânt, chiar dacă este o persoană diferită de Spiritul Sfânt, un alt Spirit ca entitate și ca Sine, ca Eu, ca voință, deoarece omul în care intră oricum nu poate suporta mai mult decât spiritul ieșit din Spiritul Sfânt, ca să spună: Acesta nu este Spiritul Sfânt, el nu-l poate diferenția calitatea, așa cum o diferențează Dumnezeu.

Un alt exemplu:

Apocalipsa 11:11 (BC): „Dar după cele trei zile și jumătate, **duhul de viață** de la Dumnezeu a intrat în ei și s-au ridicat în picioare și o mare frică a apucat pe cei ce i-au văzut”.

Apocalipsa 11:11 (SCC): „Și după cele trei zile și jumătate, a intrat în ei **un Spirit de viață** de la Dumnezeu, și au stat pe picioarele lor; și o teamă mare a căzut peste cei privindu-i”.

Iată, după ce din Spiritul Sfânt, iese spiritul de viață, un spirit cu o lucrare specifică de a da și menține viața, chiar spiritul de viață poate la rândul Lui poate să se multiplice în mai multe spirite de viață, fiecare persoană având un alt spirit de viață propriu (numeric, nu ca calitate). Însă același spirit de viață

este în toți, din punct de vedere al lucrării, nu numeric, căci același tip de spirit, susține viața și nu alt tip.

Prin contrast să luăm și un exemplu negativ de înmulțire:

Fapte 16:16 (BC): „**Pe când ne duceam la locul de rugăciune, ne-a ieșit înaintea o roabă, care avea un duh de ghicire** (Grecește: Un duh al lui Piton). **Prin ghicire, ea aducea mult câștig stăpânilor ei**”.

Iată că în acest text cu referire la un demon, Cornilescu a introdus: „**un duh**”, explicând la nota de subsol: *Grecește: Un duh al lui Piton*.

Și curios aceeași expresie în greacă: „**pneuma**”, ca și atunci când textele de mai sus, când în BC, apare: „**Duhul**” (articulat). În greacă, pentru „**spiritul**” (articulat) este: „**to Penuma**”, iar acest pasaj apare doar „**Pneuma**” = „**spirit**”.

Iată că însuși demonii (Piton fiind un zeu fals care are în spatele lui un demon de ghicire, poate da naștere la un spirit al lui, un spirit al lui Piton). Nu ne putem imagina ca doar această sclavă să fi avut demonul acesta; ci, probabil și alte mii de persoane din întreg imperiul roman l-au avut, ele nu puteau să aibă toți același demon; dacă l-ar fi avut toți același demon, atunci demonul acela ar fi omniprezent, însă doar Dumnezeu este omniprezent prin suflarea (sămânța) Lui. Însă, mai degrabă spirite identice ieșite din acel demon de ghicire cu aceeași lucrare de ghicire erau prezente în sute sau mii de persoane care făceau lucrarea demonică de ghicire! Pe care Regele Christos îi învingea prin lucrătorii Lui!

În Scriptură se precizează clar cum a fost creat Logosul, ca un arhetip pentru restul creaturilor spirituale, în Isaia 55:11, se spune: „**tot așa și Cuvântul Meu, care iese din gura Mea, nu se întoarce la Mine fără rod, ci va face voia Mea și va împlini planurile Mele**”.

Iată metoda nașterii din Dumnezeu, prin cuvântul rostit care iese din gura celui care rostește, așa se nasc ființele spirituale!

Faptul că creștinii susțin că Dumnezeu a născut un Fiu, nu este blasfemie cum cred mahomedanii, care cred că înmulțirea și nașterea se poate face doar prin relații sexuale!

Dumnezeu, a vorbit, iar Cuvântul a ieșit prin gura Lui și a devenit o ființă: Fiul lui Dumnezeu. Iar această Ființă este

supusă și ascultătoare Tatălui care L-a creat, astfel „**Cuvântul Meu, care iese din gura Mea, nu se întoarce la Mine fără rod, ci va face voia Mea și va împlini planurile Mele**”.

Revenind la îngeri, metoda este aceeași, Dumnezeu a gândit, i-a transmis Fiului, Fiul a transmis Spiritului Sfânt, iar Spiritul rostind, a ieșit din El ale Spirite care au devenit îngeri. Iar acei îngeri la rândul lor, la porunca lui Dumnezeu și după nevoile ce apar în univers, se multiplică conform speciei sale, dintr-un înger-căpetenie, iasă înger-căpetenie (dar inferior celui care l-a născut atât ca substanță cât și ca poziție), din spiritul înțelepciunii iese un alt Spirit al înțelepciunii (dar inferior celui care l-a născut atât ca substanță cât și ca poziție), și așa mai departe.

Fiul este substanță derivată direct din Tatăl, Spiritul Sfânt este substanță derivată direct din Fiul, și indirect din Tatăl, unii îngerii au fost creați/născuți dintr-o substanță derivată direct din Spiritul Sfânt, dar indirect din Fiul și din Tatăl, cu toate acestea și îngerii sunt considerați ca fiind fii ai lui Dumnezeu (Iov 1:6), iar Dumnezeu ca fiind Tatăl lor, El fiind Tatăl spiritelor sau îngerilor (Evrei 12:9), cât și Dumnezeu spiritelor oricărui trup (Numeri 16:22; 27:16), Dumnezeul spiritelor profeților (Apocalipsa 22:6), cât și Tatăl creației fizice (Maleahi 2:10).

Totuși în fața oamenilor, spiritele cu lucrări divine pot să-l manifeste pe Spiritul Sfânt deoarece sunt o substanță derivată direct sau indirect din Spiritul Sfânt, chiar și pe Tatăl și Fiul ei păstrează în ei o anumită divinitate, dar inferioară Spiritului Sfânt și mai inferioară Fiului și Tatălui, dar superioară oamenilor, și astfel ei pot aduce Theofania sau Christosfania și să-L manifeste pe Spiritul Sfânt în relația cu oamenii, mai mult decât suficient, mai mult decât putem noi primi și suporta, ca ființe păcătoase și imperfecte.

În concluzie, îngerii sunt atât spirite distincte de persoane de Tatăl, Fiul și Sfântul Spirit, dar și manifestări ale Tatălui, Fiului, iar alte spirite cu lucrări ale Spiritului Sfânt sunt manifestări ale Spiritului Sfânt, în Biblie găsim: **Spirit de pricepre**: Exod 28:3; **Spirit de înțelepciune**: Deuteronom

34:9; **Spirit de credință:** 2Corinteni 4:13; **Spirit de dezvăluire:** Efeseni 1:17; etc.

Doar unele creaturi spirituale au fost destinate să îi manifesta pe Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt, în relația cu oamenii, unele sunt specializate în a manifesta doar o singură însușire, cum ar fi: dragostea, bucuria, pacea, înțelepciunea, înțelegerea (priceperea), puterea, dezvăluire, etc. Ele manifestă în noi sau în adunarea creștină o însușire, o calitate din Dumnezeu, adică la o nevoie a noastră, apare un Spirit care acoperă fie prin înțelepciunea pe care o revarsă, fie prin dragostea pe care o revarsă lucrul de care avem nevoie.

Aceste spirite atunci când Îl manifestă pe Spiritul Sfânt, nu este greșit să le numim: Spiritul Sfânt, după cum îngerii din Scripturile Ebraice în multe cazuri L-au manifestat ca Iehova și s-au prezentat, identificat ca Iehova cu toate că ei erau îngeri, dar îngeri care manifestau pe Dumnezeu și aveau identitatea Lui (Exod 3:2-7).

Cele șapte spirite sunt prima multiplicare a Spiritului Sfânt în alte șapte spirite, care îl reprezintă pe Spiritul Sfânt sub forma de calități sau însușiri.

De aceea, putem spune că cele șapte spirite sunt atât manifestări ale însușirilor de bază a Spiritului Sfânt, în slujba: Tatălui, fiind ochii lui Iehova (Zaharia 4:10), în slujba Fiului, fiind ochii Mielului (Apocalipsa 5:6), și în slujba Spiritului Sfânt, fiind: Spirit de înțelepciune, pricepere, sfat, tărie, cunoștință, etc. și doar în al doilea rând sunt persoane spirituale distincte de Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt. Accentul la cele 7 spirite este pe lucrarea și însușirea care o posedă.

Este clar din Scripturi, că Spiritul Sfânt își poate manifesta însușirile, prin mai multe spirite, de pildă în Isaia 11:1-3, se spune: **„Apoi o Odraslă va ieși din tulpina lui Isai și un Vlăstar va da din rădăcinile lui. Duhul Domnului Se va odihni peste El, duh de înțelepciune și de pricepere, duh de sfat și de tărie, duh de cunoștință și de frică de Domnul.”**

Unii cred că aici sunt descrise toate cele 7 spirite, cum ar fi:

1) Spiritul Domnului, 2) Spirit de înțelepciune, 3) Spirit de pricepere, 4) Spirit de sfat, 5) Spirit de tărie, 6) Spirit de cunoștință, 7) Spirit de frică de Domnul.

În acest pasaj descrie doar 3 spirite: 1) „**Spirit de înțelepciune și de pricepere**”; 2) „**Spirit de sfat și de tărie**”; 3) „**Spirit de cunoștință și de frică de Domnul**”, numite toate trei ca aparținând lui Iehova, fiind „**Spiritul Domnului**”.

În Biblie nu ne sunt prezentate toate cele șapte spirite la un loc, însă este clar, că aceste spirite sunt spirite cu însușirile Spiritului Sfânt, ca și cum Spiritul s-ar ramifica pe atribute, lucrări sau calități.

De fapt, nu pot exista decât spirite-persoane, nu pot exista spirite-atribute, înțelepciunea nu poate exista într-un Spirit impersonal, sau frica de Iehova, nu poate exista într-un Spirit impersonal. Astfel, același Spirit Sfânt, aceeași persoană spirituală se multiplică prin înmulțire, prin Spirit și cuvânt rostit în șapte spirite, care fiecare lucrează în mod diferit.

Există un singur Spirit Sfânt, dar aceasta se ramifică prin înmulțire, rezultând darurile Lui. Fiecare ramificare, este specializată într-un domeniu sau într-o lucrare, „**Dar toate acestea le produce: Unul și același Spirit, împărțind fiecăruia în parte, după cum vrea**” (1Corinteni 12:11, SCC).

Deoarece aceste șapte spirite chiar dacă sunt persoane distincte de Spiritul Sfânt, ele nu se manifestă pe ele însuși, iar Spiritul Sfânt este ca și un cap al lor⁸ care se folosește de ele, astfel din punct de vedere al lucrării nu există decât un singur Spirit: Spiritul Sfânt, doar din punct de vedere numeric, al entităților existente, sunt șapte Spirite, șapte făclii de foc (Apocalipsa 4:5).

Cele șapte spirite nu pot fi deosebite de Spiritul Sfânt decât ca entități spirituale că sunt șapte, dar calitățile Spiritului Sfânt lucrează în și prin ele, și Tatăl prin Fiul și prin Spiritul Sfânt le dirijează.

În Zaharia 4:2,10, profetul Zaharia este întrebat de un înger: „**Ce vezi**”? El a răspuns că vede un sfeșnic cu șapte lămpi (candle) pe el, mai târziu îngerul îi explică că cele șapte

⁸ Dacă Christos are un corp al său compus din creștini, iar El este cap al acestui corp, iar fiecare mădular pe de o parte îl manifestă, exprimă pe El (Galateni 1:15,16; Coloseni 3:11), dar fiecare mădular și face o lucrare specifică. În mod asemănător este situația Spiritului Sfânt cu cele șapte spirite.

lămpi: „sunt ochii DOMNULUI („lui Iehova” SS 1874) care cutreieră tot pământul” (vezi: Apocalipsa 4:5).

După cum îngerul era Iehova, doar ca entitate diferea de Iehova, fiind un Iehova în cer, și altul pe pământ (Geneza 19:24), dar calitatea, comportamentul nu era diferită, raportat la oameni.

Domnul Iesus Christos când a fost pe pământ a spus că nu face nimic de la Sine Însuși (Ioan 5:19,30), El a spus despre Spiritul Sfânt că nu vorbește de la Sine, ci ceea ce a auzit de la Fiul (Ioan 16:13-15), tot așa în lucrarea, manifestarea, comportarea acestor șapte spirite nu primează ideile lor, voința proprie; ci, voința Spiritului Sfânt care lucrează: înțelepciunea, priceperea, etc.

Cele șapte spirite cu toate că sunt persoane diferite de Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt, sunt ca un fel prelungire a ființei lor fiind: ochii lui Iehova, ochii Mielului, spirite din Spiritul Sfânt.

Astfel, același Spirit Sfânt lucrează sfățuirea, prin spiritul de sfățuire, același Spirit lucrează tăria, același Spirit lucrează cunoștința, același Spirit lucrează frica de DOMNUL, etc.

Ca să înțelegem și mai clar această realitate, voi da câteva exemple biblice, și apoi un exemplu din natură.

Geneza 41:5: „**A adormit din nou și a visat un al doilea vis. Se făcea că șapte spice de grâu grase și frumoase au crescut pe același pai**”.

Faraonul egiptului, a avut un vis cu șapte spice de grâu pe același pai, reprezentând șapte ani de belșug care urmau să vină peste țara Egiptului. Deci era un singur pai, o singură tulpină, dar șapte spice.

Judecători 16:19: „**Ea l-a adormit pe genunchii ei. Și chemând un om, a ras cele șapte șuvițe de pe capul lui Samson și a început astfel să-l slăbească. El și-a pierdut puterea**”.

Samson a avut un singur păr, o singură podoabă capilară, însă acel păr era împărțit în șapte șuvițe, astfel putem vorbi de un singur păr, și de șapte șuvițe de păr. În mod asemănător, putem vorbi de un singur Spirit, și de șapte ramificații ale Lui (șapte spirite, cel reprezintă). Un alt exemplu găsim în Isaia 11:15:

„Domnul va seca limba mării Egiptului, Își va ridica mâna asupra Râului în mânia Lui, îl va împărți în șapte pâraie, așa că îl vor putea trece încălțați”.

Ce ilustrare minunată a împărțirii Spiritului Sfânt în șapte. Apa este un simbol al Spiritului Sfânt (Ezechiel 36:25-27). Iată o singură apă, o singură natură: spiritul, dar o împărțire în șapte. După cum Dumnezeu va împărți Nilul (Zaharia 10:11), în șapte pâraie, tot așa din Spiritul Sfânt s-au născut șapte Spirite care sunt o împărțire a atributelor Lui principale.

Sfeșnicul: Zaharia 4:2: „El m-a întrebat: „Ce vezi?”
Eu am răspuns: „M-am uitat și iată că este un sfeșnic cu totul din aur și deasupra lui un vas cu untdelemn și pe el șapte candel, cu șapte țevi pentru candelile care sunt în vârful sfeșnicului.”

Șapte spirite: Apocalipsa 4:5: „Înaintea scaunului de domnie ardeau șapte lămpi de foc, care sunt cele șapte Spirite ale lui Dumnezeu”.

Iată un singur sfeșnic, sau lampadar, dar cu șapte candel (brațe), uleiul sfânt era și în rezervorul din sfeșnic, cât și în cele șapte brațe, care aprinse luminau.

Uleiul care alimentează lampadarul este Spiritul Sfânt (Zaharia 4:6,12), uleiul fiind un simbol al Spiritului Sfânt (Isaia 61:1; Fapte 10:38; Evrei 1:9). Însă uleiul din cele șapte țevi care arde și luminează reprezintă cele șapte spirite.

Această imagine din zaharia, susține uleiul (Spiritul Sfânt) care alimentează cele șapte candel (brațe) să ardă (cele șapte spirite să ardă, să funcționeze). Spiritul Sfânt este susținătorul lor.

Putem ilustra cele șapte spirite raportate la Dumnezeu, cu cei 7 prinți sau consilieri, pe care i-a avut regele Ahașveros (Ester 1:10-14), sau cu cei șapte sfetnici a lui Artaxerxes (Ezra 7:14), sau cei șapte diakoni care îi ajutau pe apostoli (Fapte 6:3).

Să luăm un exemplu din natură. lumina făcută de o singură sursă de lumină, lumina este una, dar spectrul luminii dă mai multe culori: roșu, oranj, galben, verde, albastru, indigo, violet. Este interesant, 7 culori la număr, dar o singură lumină. Tot la fel curcubeul, un singur curcubeu, dar șapte culori în el.

Culorile joaca un rol vital în perceperea lumii inconjuratoare. Atunci cand razele de lumina patrund printr-o prisma, ele sunt decompuse în fascicule luminoase de diferite culori aparținând unui spectru de baza (culorile curcubeului; roșu, portocaliu, galben, verde, albastru, indigo și violet). Fiecare culoare aparținând acestui spectru este caracterizată de o anumită lungime de undă, care determină modul în care culoarea este percepută la nivelul creierului. Ochiul și creierul uman prelucrează și deodifica informația primită și reușesc să determine culoarea transmisă prin intermediul razelor reflectate de obiecte.

Iată o singură lumină, care poate transmite șapte lungimi de undă cu culorile lor specifice.

În timp ce cei patru făpturi vii sunt heruvimi creați de Tatăl prin Fiul și prin Spiritul Sfânt, dar care Îl reprezintă pe Dumnezeu, cei doi serafimi de lângă Fiul (comp. Isaia 6:1,2 cu Ioan 12:41) Îl reprezintă și Îl servesc pe Iesus, care este Theofania, arătarea lui Iehova oștirilor.

Cele șapte spirite sunt manifestări ale Spiritului Sfânt, mai bine zis ale însușirilor Spiritului Sfânt, cu toate că sunt și persoane distincte de Spiritul Sfânt, dar în existența și lucrarea lor, manifestarea însușirilor Spiritului este ceea ce îi caracterizează.

Cele șapte spirite din Zaharia și Apocalipsa sunt un grup separat de cei patru îngeri, numiți și: făpturi vii, heruvimi, și de cei 24 de bătrâni, alte creaturi cerești, acest lucru reiese din Apocalipsa 4:4-7, căci sunt văzuți de Ioan în viziune cele trei grupuri de creaturi spirituale.

În timp ce la cei patru heruvimi și la cei 24 de bătrâni accentul cade pe distincția lor ca persoane spirituale diferite și distincte, la cele șapte spirite, accentul cade pe înrudirea lor cu Spiritul Sfânt, expresia: „Spirit” îi definește pe ei, decât „făptură”, ei îl manifestă pe Spiritul Sfânt și nu-și promovează persoana lor proprie.

Iar ordinea este următoarea: primii sunt cele patru făpturii vii, care stau atât împrejurul tronului lui Dumnezeu cât și în mijlocul tronului (Apocalipsa 4:6); apoi serafimi, îngerii (servitorii) Fiului (Isaia 6:1,2; Ioan 20:12). Și apoi cele șapte

spirite izvorâte din Spiritul, adică îngeri (servitorii) Spiritului Sfânt.

Cele patru făpturi vii Îl reprezintă pe Iehova stând pe tron cu El; serafimi Îl reprezintă pe Fiul; iar cele șapte spirite pe Spiritul Sfânt.

Dar în timp ce cei patru heruvimi sunt descriși clar ca creaturi spirituale cu o personalitate proprie și distinctă, cele șapte spirite sunt descriși ca fiind spirite-atribute, o arătare înșeptită a Spiritului Sfânt, și o prelungire a Ființei lui Dumnezeu și a lui Christos fiind ochii lor.

Cele șapte Spirite din Apocalipsa sunt șapte Spirite „**ale lui Dumnezeu**” (Apocalipsa 4:5), arătând atât că provin din Dumnezeu (prin Christos și prin Spiritul Sfânt), cât și că sunt proprietatea Lui și supuse Lui.

Având în vedere că Dumnezeu este izvorul de origine a întregului univers spiritual și fizic, fiind Creatorul, este clar că expresia: „**ale lui Dumnezeu**”, indică că aceste spirite ieșite din Dumnezeu prin Fiul și Spiritul Sfânt, și astfel îi aparțin lui Dumnezeu, sunt proprietatea Lui și supuse Lui.

Însă având în vedere că au fost create prin Christos, și Domnul Iesus, are aceste șapte Spirite, ca și cele șapte stele care sunt tot proprietatea Lui și la dispoziția Lui (Apocalipsa 3:1), iar dacă cele șapte stele sunt cei șapte îngeri (apostoli, mesageri; trimiși) conducătorii ai adunării (Apocalipsa 1:20; comp. cu 2:1-7), adică persoane, e logic să credem că și cele șapte Spirite să fie persoane, dar Spirituale, care sunt tot proprietatea lui Dumnezeu sau a lui Christos, dar care ca rol de bază este să facă anumite lucrări ale Spiritului Sfânt, fiecare Spirit fiind specializat pe o lucrare anume.

Cu o anumită ocazie, Iesus a înmulțit șapte pâini, prin Cuvântul rostit de Domnul Iesus ca mulțumire, a dat naștere la mii de pâini (Marcu 8:6,20). Tot așa cele șapte spirite, au născut la rândul lor zeci de spirite, care sunt diferitele daruri prin care se manifestă în adunare Spiritul Sfânt (Romani 12:6-8; 1Corinteni 12:7-10,28; Efeseni 4:11). Dumnezeu să fie lăudat, Cel care lucrează totul prin toți! - 1Corinteni 12:6.

Care este poziția, rolul, lucrarea, celor șapte spirite?

Observați cum le descrie Scripturile:

ȘAPTE SPIRITE:

- 📖 Zaharia 3:9: „Căci iată că numai spre piatra aceasta pe care am pus-o înaintea lui Iosua, sunt îndreptați șapte ochi...”
- 📖 Zaharia 4:10: „Acești șapte vor privi cu bucurie cumpăna în mâna lui Zorobabel. Acești șapte sunt ochii Domnului, care cutreieră tot pământul.”
- 📖 Apocalipsa 1:4, SCC: „Ioan; către cele șapte adunări care sunt în Asia: har vouă și pace de la Cel fiind și Cel ce a fost și Cel venind, și de la cele șapte Spirite care sunt înaintea tronului Său”.
- 📖 Apocalipsa 3:1, SCC: „Și îngerului adunării din Sardis, scrie-i: acestea zice Cel având cele șapte Spirite ale lui Dumnezeu și cele șapte stele: Știu faptele tale; că ai nume că trăiești, dar ești mort”.
- 📖 Apocalipsa 4:5, SCC: „Și din tron ies fulgere și voci și tunete; și șapte lămpi de foc arzând înaintea tronului, care sunt cele șapte Spirite ale lui Dumnezeu”.
- 📖 Apocalipsa 5:6: „Și am văzut în mijlocul tronului și al celor patru viețuitoare, și în mijlocul bătrânilor, un Miel, stând ca junghiat; având șapte coarne și șapte ochi, care sunt cele șapte Spirite ale lui Dumnezeu, trimise spre tot pământul”.

Din aceste texte reiese că cele ‘șapte Spirite’ sunt „**șapte ochi**”, în vechiul legământ al lui Iehova, în Noul Legământ al Mielului, adică al lui Iesus. Ele sunt poziționate înaintea tronului lui Dumnezeu, cu scopul de a raporta ce se întâmplă pe pământ.

Studiind rolul și lucrarea acestor ‘șapte Spirite’ observăm că lucrarea lor este ochi al lui Dumnezeu și al lui Christos. Bineînțeles că Dumnezeu, Christos și Spiritul Sfânt pot vedea și fără acești ochi, dar Dumnezeu folosește aceste șapte spirite, cât și altele spirite, care să raporteze ce se întâmplă pe pământ, martori la istoria omenirii (Matei 18:10). Astfel despre cele ‘șapte Spirite’ se spune că sunt: „**ochii Domnului, care cutreieră tot pământul**”. Deci unul din rolurile lor este să

vadă, să observe, să cerceteze, să cutiere întreg pământul. Este interesant că Domnul Iesus se numește pe Sine: **„Cel având cele șapte Spirite ale lui Dumnezeu”**, ca o consecință că are aceste șapte spirite, Domnul continuă și spune: **„Știu faptele tale”**. Deci un prim rol ale celor șapte spirite este de a fi ochi care tansmite informații la Dumnezeu și la Christos.

Un alt rol ale celor șapte spirite (îngeri), descris chiar la începutul cărții, în Apocalipsa 1:4, SCC, se spune: **„har vouă și pace de la Cel fiind și Cel ce a fost și Cel venind, și de la cele șapte Spirite care sunt înaintea tronului Său”**. Iată că cele șapte spirite au putere să transmită har și pace, ceea ce indică că Spiritul Sfânt le folosește și pentru ai ajuta pe credincioși. Poate ni se pare surprinzător că au acest atribut, însă să nu uităm că în Biblie îngerii pot proteja, binecuvânta (Geneza 48:16); și pot manifesta dragoste și îndurare (Isaia 63:9), de fapt manifestă caracterul lui Dumnezeu, și uneori unii îngerii similari în chip cu Dumnezeu, s-au manifestat ca Dumnezeu sau ca Iehova (Geneza 32:28 comp. cu Osea 12.3,4; vezi și Exod 3:2-7).

În al treilea rând, să nu uităm că identitatea ca înger, este pusă în umbră la aceste șapte spirite, iar cea scoasă în evidență, este cea de spirit sau Spirit, un spirit ieșit din Spiritul Sfânt care manifestă un atribut specific al Spiritului Sfânt. De aceea, în Isaia 11:2, NW, se spune: **„Peste el se va așeza spiritul lui Iehova, spirit de înțelepciune și de pricepere, spirit de sfat și de tărie, spirit de cunoștință și de teamă de Iehova”**.

Iată nu numai că pot transmite har și pace credinciosului, dar îl ajută pe credincios așa cum L-a ajutat și pe Iesus Christos când a fost pe pământ. Domnul Iesus a primit la botezul Său în apă, spiritele descrise în Isaia 11:2, căci profeția din Isaia la El se referă (vezi: Isaia 11:1-5).

Cele șapte spirite, se pot odihni și peste noi, tranmițându-ne: înțelepciunea, pricepera (înțelegere), sfatul (puterea de a sfătui corect), tăria, cunoștința și frica de Iehova, cât și alte calități. Dar să vedem în continuare:

5. CINE ESTE SPIRITUL SFÂNT?

După cum am văzut din introducere, unii susțin că Spiritul Sfânt este o persoană divină, trinitarienii susțin că Spiritul Sfânt este o persoană egală în natură (atribute divine netransmisibile) cu Tatăl și cu Fiul, în timp ce adevărul este că Spiritul Sfânt este o persoană divină, dar inferioară Tatălui și Fiului nu doar ca poziție, ci și ca atribute.

Alții însă învață, că Spiritul este o persoană, dar nu distinctă de Tatăl și Fiul; ci, însuși manifestarea persoanei lor; alții învață că Spiritul Sfânt este o prezență, alții că este o forță/putere, alții că este Spiritul unei persoane, nu o persoană. Care este adevărul?

A. Spiritul Sfânt ca Spirit al lui Dumnezeu și a lui Christos

Doar dacă cercetăm Scripturile fără prejudecăți și dacă primim dezvăluire de la Dumnezeu, putem înțelege cine este Spiritul Sfânt, putem fi luminați și putem interpreta corect Scripturile spre viața veșnică (2Timotei 3:16; 1Corinteni 2:12-14).

Mulți sunt tentați să interpreteze expresiile: „**Spiritul Tatălui**” (Matei 10:20, SCC); „**Spiritul Fiului**” (Galateni 4:6, SCC); „**Spiritul lui Dumnezeu**” (1Corinteni 7:40, SCC); „**Spiritul lui Christos**” (Romani 8:9, SCC); „**Spiritul lui Iesus**” (Fapte 16:7, SCC); ca fiind spiritul propriu al persoanei respective. Ca și cum Spiritul Sfânt NU ar fi o persoană distinctă de Tatăl și Fiul; ci, doar spiritul persoanei Tatălui, sau spiritul persoanei Fiului.

Dar am explicat și în capitolul anterior, că expresia: „**Spiritul LUI Dumnezeu**” (1Ioan 4:2, SCC), nu se referă la Spiritul Lui personal, căci dacă prin ‚Spiritul lui Dumnezeu’, am înțelege: Spiritul unui persoane, Spiritul propriu al lui Dumnezeu, atunci ar trebui să interpretăm în același sens și „**cele șapte Spirite ale lui Dumnezeu**” (Apocalipsa 3:1; 4:5), ca fiind spiritele Lui proprii, ceea ce ar încurca și mai mult această explicație.

În plus, ar trebui să existe două spirite: Spiritul propriu al Tatălui, și Spiritul propriu al Fiului, cei doi nu sunt identici, și nu au același: Sine, ci sunt două persoane distincte (Ioan Ioan 8:17,18), și atunci ar trebui să fie două spirite distincte!

Dar nu așa stau lucrurile, deoarece există un singur Spirit: Spiritul Sfânt (1Corinteni 12:4,11; Efeseni 1:13; 4:4), care este atât Spiritul lui Dumnezeu (Efeseni 4:30), iar Spiritul lui Dumnezeu este și Spiritul lui Christos conform cu Romani 8:9!

Astfel, „Spiritul lui Dumnezeu” și „Spiritul lui Iesus”⁹ nu au sensul de Spirit al unei persoane; ci, ele identifică un Spirit ieșit din Tatăl prin Fiul, care după ieșire a devenit persoană distinctă de ei, care a moștenit calități de la amândoi, astfel putând să-i arate/exprime, să-I manifeste și astfel acest Spirit poate fi numit, atât: Spiritul Sfânt, cât și Spiritul Tatălui (căci a ieșit din Tatăl), cât și Spiritul Fiului (căci a ieșit prin Fiul).

Expresia „Spiritul lui Dumnezeu” sau „Spiritul lui Christos”, se referă la faptul că Spiritul Sfânt a fost creat de Tatăl prin Fiul, astfel Acesta îi aparține lor, fiind proprietatea lor, un Spirit supus și ascultător¹⁰, dar care în multe ocazii nu se manifestă pe Sine; ci, pe Ei.

Spiritul Sfânt poate să vină ca Spirit al Tatălui, în acest caz este numit **„Spiritul Tatălui”** (Matei 10:20, SCC), deoarece provine din Tatăl, este proprietatea lui Dumnezeu Tatăl, Îl reprezintă pe Dumnezeu Tatăl în relația cu omenirea sau Îl manifestă pe Tatăl în adunare, acestea sunt motivele pentru în anumite situații Spiritul Sfânt este numit: Spiritul Tatălui.

În alte situații este numit **„Spiritul Fiului”** (Galateni 4:6), sau **„Spiritul lui Iesus”** (Fapte 16:7), sau **„Spiritul lui Christos”** (1Petru 1:11), deoarece a fost creat prin Fiul, din substanța lui Iesus Christos, este proprietatea Fiului, Îl reprezintă pe Fiul în relația cu omenirea și Îl manifestă pe Fiul în adunare, Iesus fiind cu noi și în noi prin Spiritul Sfânt!

⁹ Expresia: **„spiritul Său”**, în anumite pasaje se referă la spiritul de om al lui Isus, cu siguranță că spiritul pe care îl are orice om, și pe care l-a avut și Isus când a fost în carne, când a fost om (Marcu 2:8; 8:12).

¹⁰ Ascultarea și supunerea Spiritului Sfânt nu este robotică sau forțată; Spiritul Sfânt de bunăvoie ascultă.

B. Spiritul Sfânt o persoană spirituală distinctă de Tatăl și

Fiul:

Negarea faptului că Spiritul Sfânt, este o persoană, ia adeseori forma conceptului potrivit căruia El este o personificare, manifestare, prezență sau o putere. Această negare a persoanei Lui distinctă de Tatăl și Fiul, a avut loc în multe feluri.

De-a lungul istoriei, mai multe grupări religioase, au negat că Spiritul Sfânt este o persoană, întâi prin monarhieni, prin socinieni și în prezent prin diferite grupări (pionierii adventiștii, studenți în Biblie, martorii lui Iehova, adevnțiștii dizidenți, etc.).

Totuși Biblia susțin că Spiritul Sfânt este o persoană divină, prin faptul că descrie însușirile caracteristice unei persoane, după cum urmează:

Argumente că Spiritul Sfânt este o persoană, însă distinctă de Tatăl și Fiul:

1) Lucruri pe care le poate face doar o persoană:

- a) Vorbește (Fapte 8:29; 10:19; 11:12; 13:2; 28:25; 1Timotei 4:1; Apocalipsa 2:7,11,17,29; 3:6,13,22; 14:13; 22:17).
- b) Strigă (Galateni 4:6)
- c) Mărturisește (Neemia 9:30; Ioan 15:26; Fapte 5:32; Romani 8:16; Evrei 10:15; 1Ioan 5:6,8).
- d) Aude (Ioan 16:13,14).

2) Spiritul Sfânt are rațiune, intelect, voință:

- a) are gândire (Romani 8:27; Isaia 40:12-14).
- b) cunoștință (Isaia 11:2; Exod 35:31).
- c) înțelepciune și pricepere (Exod 31:3; Efeseni 1:17).
- d) are capacitatea de a cerceta (1Corinteni 2:10).
- e) capacitatea de a sfătui (Isaia 11:2).
- f) capacitatea de a învăța (Neemia 9:20; Luca 12:12; Ioan 14:26).
- g) în virtutea gândirii Lui, El are o voință proprie (1Corinteni 12:11; Ezechiel 1:12,19-21).

3) Spiritul Sfânt are sentimente, emoții:

- a) dragoste (Romani 15:30; 2Timotei 1:7).

- b) îndurare, milă (Zaharia 12:10; Filipeni 2:1-3; Iacob 3:17).
- c) gelozie (Iacob 4:5).
- d) întristare (Isaia 63:10; Efeseni 4:30).
- e) efectul sentimentelor sunt suspinele Spiritului Sfânt pentru noi (Romani 8:26,27).
- f) bucuria (Romani 14:17; 15:13; Galateni 5:22).
- g) speranța (Romani 15:13; Galateni 5:5).
- h) El mângâie (Fapte 9:31; Ioan 14:26; 15:26; 16:13).

4) Spiritul Sfânt are reacții tipice unei persoane:

- a) El se poate face vrășmaș (Isaia 63:10).
- b) El poate considera bună/potrivită o anumită hotărâre (Fapte 15:28).
- c) El a reacționat oprindu-l pe Pavel, când acesta mergea spre o direcție greșită în lucrarea de predicare a evangheliei (Fapte 16:6-10).

6) Persoana Spiritului Sfânt a putut fi văzută și auzită de către diferiți oameni:

- a) Ioan Botezătorul L-a văzut sub formă de porumbel (Matei 3:16,17).
- b) Cei adunați la Penticostă, L-au văzut ca limbi de foc și au auzit un vâjâit, ca unui vânt puternic (Fapte 2:1-4).

7) Spiritului Sfânt I se atribuie descrieri care sunt potrivite numai pentru o persoană:

- a) El poate fi mințit și ispitit sau încercat (Fapte 5:3).
- b) El este martor ca și apostolii la învierea Domnului Isus (Fapte 5:30-32).
- c) El poate fi batjocorit (Evrei 10:29).

8) Spiritul Sfânt este distinct de Tatăl și Fiul:

- a) ca persoane (Ioan 16:12-15; 2Corinteni 13:14)
- b) în lucrare, poziție sau funcție (1Corinteni 12:4-6; Efeseni 4:4-6).
- c) în închinare (Romani 15:30; Efeseni 2:18; 3:14; 5:20; 6:18).

9) Spiritul Sfânt este un altul decât Isus:

a) Spiritul Sfânt este un altul decât Isus, un alt Mângâietor (Ioan 14:16,17; 16:7).

b) a huli pe Fiul are consecințe diferite cu a huli pe Spiritul Sfânt (Matei 12:31,32; Marcu 3:28-30; Luca 12:10).

10) Spiritul Sfânt are un Sine propriu:

a) Spiritul Sfânt are un Sine propriu, El pune deoparte, El trimite sau însărcinează oameni (Fapte 10:19,20; 13:2-4).

Să analizăm aceste argumente punct cu punct:

1) Lucruri pe care le poate face doar o persoană:

a) Spiritul Sfânt vorbește:

Scriptura afirmă de nenumărate ori că Spiritul Sfânt vorbește. Cei ce nu cred că Spiritul Sfânt este o persoană, susțin că Spiritul vorbește în sensul de porta-voce a lui Dumnezeu, ca și un om care vorbește prin intermediul undelor radio.

Însă indiferent ce exemplu dăm, ne dăm seama că în fapt nu radioul vorbește, nu televizorul vorbește, ci, oamenii vorbesc prin radio, prin televizor, doar cineva, poate vorbi, nu ceva!

Ei forțează, explicând că de fapt nu Spiritul Sfânt vorbește; ci, Dumnezeu prin Spiritul Sfânt, ei spun că avem texte care învață că Dumnezeu vorbește prin Spiritul Sfânt:

📖 Zaharia 7:12: „**Și-au făcut inima ca diamantul de tare, ca să n-asculte Legea, nici cuvintele pe care li le spunea Domnul oștirilor, PRIN Duhul Său, prin prorocii de mai înainte. Din pricina aceasta Domnul oștirilor s-a aprins de o mare mânie.**”

📖 Fapte 1:2, SCC: „**până în ziua în care a fost luat sus; dând poruncă prin Spirit Sfânt: apostolilor pe care i-a ales**”.

📖 Fapte 4:24,25, SCC: „**Iar ei auzind, au ridicat într-un cuget o voce către Dumnezeu, și au zis: Stăpâne! Tu, Cel făcând cerul și pământul și marea și toate cele din ele; Cel zicând prin Spirit Sfânt, prin gura servitorului Tău David, tatăl nostru:** „de ce s-au

înfuriat națiuni, și niște popoare gândesc deșertăciuni?”

📖 1Corinteni 2:10, SCC: „**Nouă însă, Dumnezeu ni le-a dezvăluit prin Spiritul Lui; pentru că Spiritul cercetează toate, chiar și adâncurile lui Dumnezeu**”.

📖 Efeseni 3:5: „**care în alte generații nu a fost încunoștințat fiilor oamenilor, cum a fost dezvăluit acum (de Dumnezeu – v.7) sfinților Lui apostoli și profeților, prin Spirit**”.

Întrebarea care se ridică: faptul că Dumnezeu vorbește prin intermediul Spiritului Sfânt, înseamnă că niciodată Spiritul Sfânt nu poate vorbi și El personal? Faptul că Dumnezeu a vorbit prin Fiul (Evrei 1:2), înseamnă că Fiul nu poate vorbi personal?

Există multe texte care conțin afirmații clare că Spiritul Sfânt vorbește, astfel „**Spiritul a zis**” (Fapte 8:29; 10:19; 13:2, SCC); „**Spiritul mi-a spus**” (Fapte 11:12, SCC); „**Spiritul a spus**” (Fapte 28:25, SCC); „**Spiritul spune**” (1Timotei 4:1, SCC); „**ce zice adunărilor Spiritul**” (Apocalipsa 2:7,11,17,29; 3:6,13,22, SCC).

În Apocalipsa 14:13, SCC, se aude un glas din cer al unui înger, iar Spiritul Sfânt confirmă ce spune glasul: „**Da, zice Spiritul; ca să se odihnească de ostenele lor, pentru că faptele lor urmează cu ei**”.

Iată la fel cu îngerii, și Spiritul Sfânt este o persoană, care vorbește!

Iar în Apocalipsa 22:17, este scris: „**Și Spiritul și mireasa zic: „vino!” Și cel auzind, să zică: Vino! Și cel însetând, să vină; cel vrând, să ia apa vieții în dar!**” Iată Spiritul Sfânt împreună cu mireasa lui Christos vorbesc, dacă mireasa lui Christos este comusă din persoane, din oameni, de ce Spiritul Sfânt atunci nu ar fi o persoană?

Există situații după cum am văzut când Dumnezeu vorbește prin Spiritul Sfânt, însă după cum am văzut, există texte când **Spiritul Sfânt vorbește**, iar aceste afirmații nu mai sunt interpretabile, nu se poate spune despre ceva (radio, telefon, portavoce) că vorbește, numai cineva (o persoană) poate vorbi.

Orice altă interpretare la pasajele de mai sus, decât că Spiritul Sfânt este o persoană care vorbește, este forțată și improprie, și se bazează în general pe o gândire cu prejudecăți, nu pentru a trage direct din Biblie concluzia corectă.

b) Spiritul Sfânt strigă:

În Galateni 4:6, este scris: „**Dar, pentru că sunteți fii, Dumnezeu a trimis Spiritul Fiului Său în inimile noastre, strigând: Abba! Tată!**”. Cum poate striga „Tată”, o putere, sau o forță activă, Spiritul Sfânt nu este o păpușă vorbitoare, care spune anumite cuvinte înregistrate, Dumnezeu Tatăl este și Tatăl Lui, deoarece Dumnezeu este Tatăl tuturor spiritelor (Evrei 12:9).

c) Spiritul Sfânt mărturisește:

Spiritul Sfânt nu poate fi o putere, o forță activă, deoarece o putere nu mărturisește verbal. Biblia spune că Spiritul Sfânt mărturisește (Neemia 9:30), și nu este vorba de a mărturisi fără cuvinte, cum mărturisește soarele de existența lui Dumnezeu. Nu, Spiritul Sfânt mărturisește despre Iesus (Ioan 15:26), El este un martor al lui Iesus!

El ne mărturisește nouă că suntem copii ai lui Dumnezeu, și o face prin strigăt, spunând cu voce tare: „Tată”, (Romani 8:15,16).

Biblia precizează un întreg mesaj mărturisit de Spiritul Sfânt, (primit de la Tatăl prin Fiul, comp. cu Apocalipsa 1:1) în Evrei 10:15-18, SCC, mesajul transmis de Spiritul Sfânt profetului Ieremia: „**Dar și Spiritul Cel Sfânt ne mărturisește; pentru că, după ce a zis: Acesta este legământul pe care îl voi încheia cu ei după zilele acelea; Iehova zice apoi: „Voi pune legile Mele în inimile lor, și le voi scris în mintea lor; și, nicidecum nu Îmi voi aminti de păcatele lor și de nelegiuirile lor. Iar unde este iertare de acestea, nu mai este jertfă pentru păcat”**. Iată Spiritul Sfânt mărturisește prin profeți!

Dovada cea mai puternică la această temă, este în Fapte 5:32, SCC, unde se spune: „**Și noi suntem martori ai cuvintelor**

acestea, precum este și Spiritul Cel Sfânt, pe care Dumnezeu, L-a dat celor ascultând de El”.

Iată nu doar discipolii sunt martori la învierea lui Iesus, ci însuși: Spiritul Sfânt. Iată apostolii mărturisesc, dar nu doar ei; ci și Spiritul Sfânt, care nu poate fi decât o persoană, *ceva* nu poate fi martor, decât *cineva* poate fi martor!

d) Spiritul Sfânt aude:

În Ioan 16:13,14, se spune clar că Spiritul Sfânt transmite creștinilor, ceea ce **aude** de la Fiul. El nu vorbește de la Sine, ci de la cele auzite de la Isus Christos. Orice ilustrație cu un receptor, radio, este forțată, un receptor, radio, nu aude; ci, omul aude sunetelor transmise de receptor.

Dacă Fiul a auzit de la Tatăl și a transmis ceea ce a auzit (Ioan 8:26,38,40; 15:15), tot la fel face Spiritul Sfânt, ce aude de la Fiul transmite nouă. Dacă Isus este o persoană, de ce Spiritul Sfânt nu ar fi?

2) Spiritul Sfânt are rațiune, intelect, voință:

a) Spiritul Sfânt are gândire:

Dacă Spiritul Sfânt gândește personal, aceasta este fatal teoriei că este o putere, sau o manifestare, sau o prezență.

În Isaia 40:12-14, se spune: „**Cine a cercetat („îndrumat” GBV 1989) Duhul Domnului și cine L-a luminat cu sfaturile lui? Cu cine s-a sfătuit El, ca să ia învățătură! Cine L-a învățat cărarea dreptății? Cine L-a învățat înțelepciunea și I-a făcut cunoscut calea priceperii!”**

Iată că El cunoștea cărarea dreptății și calea priceperii, lucruri necunoscute de o forță sau o putere. Nu poate!

În text este prezentat Spiritul Sfânt ca Spiritul lui Iehova, ne aducem aminte că Spiritul Sfânt a fost născut din Dumnezeu primind astfel indirect (prin Fiul) substanța lui Dumnezeu, și de aceea poate fi Spiritul Lui, și care are personalitatea Lui, dar este o ființă distinctă de El. Spiritul Sfânt are personalitatea lui Dumnezeu și Îl reflectă pe El, de pildă, în gândire, căci Acest Spirit este numit, în Septuaginta și în Scripturile Creștine (Romani 11:34): „**gândul lui Iehova**”

(SCC), deoarece acel Spirit a reprezentat gândul (planul) lui Dumnezeu, în ce privește creația. Cu alte cuvinte lucrarea Spiritului Sfânt a reprezentat o exprimare a gândului lui Dumnezeu, ceea ce Dumnezeu a gândit, Spiritul a împlinit! Gândul lui Dumnezeu, a fost exprimat prin Spiritul Sfânt.

Poate cineva ar spune, de unde reiese o gândire separată a Spiritului Sfânt de Dumnezeu în Biblie?

Textul cel mai clar că Spiritul Sfânt are o gândire proprie, distinctă, de Dumnezeu este Romani 8:27, SCC: **„Însă Cel cercetând inimile, știe care este mentalitatea Spiritului; pentru că El mijlocește pentru sfinți potrivit cu Dumnezeu”**.

Iată Dumnezeu care cercetează inimile, știe care este **„mentalitatea”** Spiritului, adică modul lui de gândire, de ce? Deoarece Spiritul Sfânt mijlocește pentru sfinți, iar Cel ce mijlocește este un altul decât Cel ce primește mijlocirea: Dumnezeu. Astfel, Spiritul își exprimă modul Său de gândire propriu, în fața lui Dumnezeu.

Dacă Spiritul Sfânt nu ar avea o gândire proprie, atunci această afirmație din text este un nonsens. Este un non sens și inutil să spui că Dumnezeu știe care este gândirea Spiritului, o dată această gândire este însuși gândirea proprie a lui Dumnezeu! Doar dacă gândirea Spiritului este gândirea proprie a Spiritului, atunci are sens afirmația că ‚Dumnezeu știe această gândire’, deoarece 1) o știe datorită mijlocirii Spiritului; 2) O știe deoarece Dumnezeu cercetează inimile creștinilor și acolo o găsește, fiind că acolo este prezent Spiritul Sfânt!

b) Spiritul Sfânt are cunoștință:

Spiritul Sfânt are cunoștință proprie, fiind un Spirit de cunoștință (Isaia 11:2; Exod 35:31). Dar El are o cunoștință proprie deoarece este capabil să audă, să primească informații de la Fiul, ca apoi să le transmită mai departe (Ioan 16:13-15).

c) Spiritul Sfânt are înțelepciune și pricepere:

El nu doar că are și transmite înțelepciunea și priceperea (Exod 31:3; Efeseni 1:17), dar cu siguranță având o gândire proprie, are și o înțelepciune proprie, o înțelepciune cu mult

mai înaltă ca a noastră, dar totuși inferioară Tatălui și Fiului, de la care aude și primește informații (Ioan 16:13-15).

d) Spiritul Sfânt are capacitatea de a cerceta:

În 1Corinteni 2:10, SCC, se spune: „**Nouă însă, Dumnezeu ni le-a dezvăluit prin Spiritul Lui; pentru că Spiritul cercetează toate, chiar și adâncurile lui Dumnezeu**”.

Ne întrebăm, cum poate Spiritul propriu al lui Dumnezeu (prezența Sa, manifestarea Sa) să cerceteze adâncurile lui Dumnezeu, deoarece în mod automat ce cunoaște Dumnezeu, cunoaște și Spiritul Său propriu. Faptul că cercetează totul, arată că este un intelect independent de Tatăl și Fiul. Faptul că cercetează adâncurile lui Dumnezeu, denotă că nu le cunoaște, dacă le-ar cunoaște nu le-ar cerceta!

Faptul că cercetează adâncurile lui Dumnezeu denotă: 1) că nu este Dumnezeu; 2) că nu este nici prezența sau manifestarea Lui, căci prezența sau manifestarea lui Dumnezeu, cunoaște tot ce cunoaște Dumnezeu, nu mai are nevoie să cerceteze, El nu poate fi nici o putere, căci o putere nu are capacitatea intelectuală de a cerceta!

În concluzie, pe baza acestui text, Spiritul Sfânt nu poate fi decât o persoană spirituală, însă distinctă și inferioară în cunoștință față de Dumnezeu.

e) Spiritul Sfânt are capacitatea de a sfătui:

În Isaia 11:2, se vorbește despre un Spirit de sfat (sfătuire), indicând că are personalitate cu intelect, care îi poate sfătui în diverse situații pe oameni. O forță activă nu poate sfătui oamenii.

Spiritul Sfânt (mâna lui Dumnezeu în sens de instrument al lucrării divine) este sfatul lui Dumnezeu. În Fapte 4:28, se spune: „**ca să facă câte mâna Ta și sfatul Tău au hotărât dinainte să se facă**”. Iată mâna și sfatul lui Dumnezeu adică Spiritul Sfânt, hotărăște (Exod 7:4,5; Fapte 4:30). Oare poate o putere să hotărască?

f) Spiritul Sfânt are capacitatea de a învăța:

În Neemia 9:20; Luca 12:12; Ioan 14:26, se arată că Spiritul Sfânt a învățat și poate învăța. Chiar dacă vorbim de prezența lui Dumnezeu, sau manifestarea lui Dumnezeu că ar fi Spiritul Sfânt, nu prezența și manifestarea învață; ci, Dumnezeu care se manifestă învață, astfel numai acceptând că Spiritul Sfânt este o persoană se potrivește ideea că Spiritul învață!

g) Spiritul Sfânt în virtutea gândirii Lui, El are o voință proprie:

În 1Corinteni 12:11, se spune: „**Dar toate acestea le produce: Unul și același Spirit, împărțind fiecăruia în parte, după cum vrea**”. Iată Spiritul împarte darurile spirituale după cum vrea El.

Însă Spiritul fiind supus lui Dumnezeu, El își reglează propria voință după voința lui Dumnezeu Tatăl, așa cum se spune în Evrei 2:4, SCC, unde se spune: „**Dumnezeu mărturisind împreună cu ei, prin semne și prin minuni și prin felurite lucrări de putere și prin împărțiri ale Spiritului Sfânt, potrivit voinței Lui**”.

Dar aceasta nu înseamnă că Spiritul Sfânt nu are o voință proprie, doar că voința Spiritului este una cu voința lui Dumnezeu Tatăl, Ei fiind în unitate. După cum creștinii sunt în unitate cu Dumnezeu, faptul că creștinii ascultă de voința lui Dumnezeu, asta nu înseamnă că nu au o voință proprie, tot așa Spiritul Sfânt care împarte darurile după cum vrea, denotă o voință proprie, căci sunt darurile Lui!

Un alt text este cel din Ezechiel 1:12,19-21, unde se spune: „**Fiecare mergea drept înainte și anume încotro le mîna duhul să meargă, într-acolo mergeau; iar în mersul lor nu se întorceau în nici o parte... Când mergeau făpturile vii, mergeau și roțile pe lângă ele; și când se ridicau făpturile vii de la pământ, se ridicau și roțile. Unde le mîna duhul să meargă, acolo mergeau, încotro voia duhul; și împreună cu ele se ridicau și roțile, căci duhul făpturilor vii era în roți. Când mergeau făpturile vii, mergeau și roțile; când se opreau ele, se opreau și roțile; când se ridicau de pe**

pământ, se ridicau și roțile; căci duhul făpturilor vii era în roți”.

Probabil cititorul se întreabă ce legătură are spiritul făpturilor vii cu Spiritul Sfânt?

Oare se referă textul la spiritul făpturilor vii, sau la Spiritul Sfânt în acesta pasaj?

Singura precizare despre ce Spirit este vorba, în v.21, când se spune: **„duhul făpturilor vii”**, însă o verificare a textului ebraic, indică că expresia: **„ruah chai”**, are ca sens fie Spirit de viață, fie viețuitoare, făptură vie, căci **„chai”** înseamnă: viață, viețuitoare, adică creatură vie (**chai = viețuitoare**, Ezechiel 1:5).

Aceiași expresie: **„ruah chai”**, apare și în Geneza 7:15,22, unde traducători au tradus-o cu **„Duh de viață”**. De ce să nu aibă și în Ezechiel acest sens? Și astfel Spiritul care cârmuia făpturile vii și roțile, nu era altul decât: Spiritul de viață, adică un Spirit ce provine din Spiritul Sfânt!

Este interesant că în GBV 1989, la n.s. dă o astfel de posibilitate la v.20, când spune: *„Sau duh de viață”*.

Un al doilea motiv pentru care expresia ‘Spirit’ din v.12,20,21, se referă la Spiritul de viață, o ramură a Spiritului Sfânt, este că altfel textul ar fi un non sens, mă refer la v. 20. Acolo se spune: **„Unde le mâna duhul să meargă, acolo mergeau [făpturile vii], încotro voia duhul; și împreună cu ele [făpturile vii] se ridicau și roțile, căci duhul făpturilor vii era în roți”**.

Acum întrebare, *cum poate duhul făpturilor vii se cârmuiască făpturile vii?*

Duhul meu nu mă poate cârmui pe mine, deoarece eu nu sunt distinct de duhul meu, în plus, cele patru făpturi vii, ar trebui să aibă patru spirite proprii nu unul singur!

Astfel cea mai potrivită interpretare ar fi că Spiritul care cârmuia făpturile vii și roțile, este Spiritul de viață ieșit din Spiritul Sfânt și care este atât o persoană distinctă de Mângâietorul, cât și Îl manifestă pe Acesta, Spiritul Sfânt lucrând prin lumina sau cârmuirea vieți.

Și nu este prima dată când Spiritul Sfânt este asociat în lucrare cu îngerii, în 2Samuel 22:11; Psalmul 18:10, se spune:

„Călărea pe un heruvim și zbura, venea pe aripile vântului”. În ebraică pentru „vântului” este „ruah”, chiar cuvântul pentru ‚spirit’ astfel poate să însemne: „pe aripile Spiritului”. Astfel heruvimi zboară pe aripile Spiritului Sfânt, sau cârmuiți de Spiritul Sfânt, ceva asemănător cu descrierea din Ezechiel 1.

Iar în Psalmul 104:3, se spune: **„...Îți faci carul și umbli pe aripile vântului”.** Din nou pentru „vântului” este „ruah”. Dumnezeu își face carul și umblă pe aripile Spiritului Sfânt.

Ce legătură are acest pasaj din Ezechiel 1, cu voința Spiritului Sfânt?

Legătura este că dacă Spiritul de viață are o voință proprie, cârmuind cei mai puternici și înalți îngeri în rang: cei patru heruvimi care stau și pe tron cu Dumnezeu (Apocalipsa 4:6), cârmuind carul ceresc al lui Dumnezeu, atunci și Spiritul Sfânt din care a ieșit Spiritul de viață, are și El o voință proprie, și atunci El este o persoană, nu o forță, manifestare, care nu poate avea o voință proprie!

3) Spiritul Sfânt are sentimente, emoții:

a) Spiritul Sfânt are dragoste:

Spiritul Sfânt are dragoste, deoarece El este un Spirit de dragoste (2Timotei 1:7), și astfel El poate emana, sau da dragoste.

Spiritul Sfânt este descris ca având dragoste, în Romani 15:30, SCC: **„Vă rog însă, fraților, prin Domnul nostru Iesus Christos și prin dragostea Spiritului, să luptați împreună cu mine în rugăciunile către Dumnezeu pentru mine”.** Cele mai bune traduceri din română traduc cu „**prin**” (NTR, GBV 2001; NTTF – 2008; CLV), cât și NT Liga Bibliei și chiar traducerea Martorilor lui Iehova (NW).

Martorii lui Iehova, care cred că Spiritul Sfânt este o forță activă, totuși traduc cu: **„prin iubirea spiritului”** (NW – 2000); **„prin iubirea izvorâtă din spirit”** (NW – 2006).

Iar prin această dragoste, Pavel spune să mijlocim la Dumnezeu!

Este imposibil ca Spiritul Sfânt să nu fie persoană, și să aibă dragoste, și prin El un om să mijlocească la Dumnezeu!

b) Spiritul Sfânt are îndurare, milă:

Spiritul Sfânt are îndurare, milă, deoarece este un Spirit de îndurare (Zaharia 12:10), și părtășia cu Spiritul Sfânt, este legată de milostivire și îndurare (Filipeni 2:1-3).

Iar înțelepciunea de sus, care venită prin Spiritul Sfânt se manifestă în diferite feluri, printre altele, ea este plină de îndurare (Iacob 3:17).

Îndurarea și mila sunt sentimente care nu le poate avea o forță activă sau o putere!

c) Spiritul Sfânt are gelozie:

Spiritul Sfânt are gelozie, după cum și Dumnezeu din care a izvorât la început este gelos (Exod 20:5; 34:14).

În Iacob 4:5, SCC, se spune: „**Sau vi se pare că în zadar zice scriptura: „Spiritul care locuiește în noi, tânjește cu gelozie?”**”.

Iată acest text spune clar că Spiritul Sfânt tânjește cu gelozie, adică tânjește și este gelos pe acei creștini care au devenit prieteni cu lumea (v.4), să revină în Regatul lui Dumnezeu.

Astfel această prietenie cu lumea îi face dușmani cu Dumnezeu (Tatăl) și îl stârnește pe Spiritul Sfânt făcându-l să reacționeze printr-o dorință de gelozie (vezi și Galateni 5:17), o gelozie care ne dorește pentru El, și implicit pentru Tatăl și Fiul, dar nu pentru lume (comp. cu 1Corinteni 10:22).

Această gelozie (invidie) a Spiritului Sfânt, indică că El este o persoană cu sentimente și emoții, nu o putere.

d) Spiritul Sfânt se poate întrista:

Spiritul Sfânt se poate întrista datorită păcatelor și atitudinilor noastre greșite. În Isaia 63:10, se spune: „**Dar ei au fost neascultători și au întristat pe Duhul Lui cel Sfânt; iar El li s-a făcut vrăjmaș și a luptat împotriva lor**”.

Iată Israelul prin păcatele lor, au întristat pe Spiritul lui Dumnezeu, de aceea, apostolul Pavel, ne sfătuiește în Efeseni 4:30, SCC: „**Și nu întristați Spiritul Sfânt al lui Dumnezeu, prin care ați fost sigilați pentru ziua răscumpărării**”.

O putere nu se poate întrista. Dacă Spiritul Sfânt se întristează, El nu poate fi o forță sau putere, o influență; ci, o persoană.

e) Efectul sentimentelor Spiritului Sfânt, sunt suspinele Lui pentru noi:

Faptul că Spiritul Sfânt are: dragoste, îndurare, milă, se întristează pentru noi, duce ca El să suspine pentru noi. Acest lucru se spune în Romani 8:26: „**La fel însă, și Spiritul ajută slăbiciunii noastre. Pentru că nu știm să ne rugăm precum trebuie. Dar însuși Spiritul mijlocește cu suspine nevorbite**”.

Iată nu doar că Spiritul suspină, ceea ce nu poate face decât o persoană, dar și mijlocește pentru noi cu suspine nevorbite, cu suspine ce transmit lui Dumnezeu tristețea, dorința, inima Spiritului pentru noi.

f) Spiritul Sfânt se bucură și emană bucurie:

Biblia spune că bucuria, vine de la Spiritul Sfânt sau prin Spiritul Sfânt (Romani 15:13), este roada sau fructul ce rodește din Spiritul Sfânt (Galateni 5:22). Dar nu doar atât, El însuși are bucurie sau se bucură, deoarece a fi în El, înseamnă a fi în bucurie (Romani 14:17), a fi plin de bucurie, înseamnă a fi plin cu Spiritul Sfânt (Fapte 13:52).

g) Spiritul Sfânt are speranțe:

Spiritul Sfânt transmite sau dă (emană) speranță (nădejde), aceasta este un sentiment pe care nu-l poate da, dacă nu-l are El însuși, prima dată.

În Romani 15:13, redat după o traducere literală din greacă, Pavel arată că prin puterea Spiritului, face ca omul să se umple de speranță, el spune: „**Iar Dumnezeul speranței să vă umple de toată bucuria și de pace, în a crede, pentru a vă îmbelșuga în speranță printr-o putere a Spiritului Sfânt**”.

Iată avem belșug de speranță printr-o putere a Spiritului, o putere nu fizică; ci, una izvorâtă din spiritul de credință (2Corinteni 4:13). Sensul cuvântului putere aici, este de

capacitate, atribut sau lucrare a Spiritului, care este capabilă să atinge mintea și inima credinciosului, pentru a fi îmbelșugat în speranță!

În Galateni 5:5, SCC, Pavel leagă din nou speranța de Spiritul Sfânt, când spune: **„Pentru că noi, prin Spirit, așteptăm o speranță a îndreptăririi din credință”**. Nu putem aștepta prin Spiritul Sfânt speranța îndreptăririi noastre (nu prin legea lui Moise, v.4), ci prin credința în Iesus, dacă Spiritul Sfânt nu este un Spirit de speranță, care are și transmite speranță (nădejde).

h) Spiritul Sfânt mângâie:

Numai o ființă cu sentimente poate mângâia, nu o putere.

În Fapte 9:31, SCC, se spune: **„Deci adunarea, în Iudeea întregă și în Galileea și în Samaria avea pace; zidindu-se, și umblând în frică de Iehova; și, prin mângâierea Spiritului Sfânt, se înmulțea”**. Iată metoda lui Dumnezeu prin care numărul oamenilor din adunare să crească. Atunci când Spiritul Sfânt te atinge, te mângâie, manifestă: iubire, milă, bunătatea față de tine, te căiești de păcate și Îl cauți pe Dumnezeu, crezând în jertfa Domnului Iesus prin care ești salvat. Toți cei născuți din nou cunosc ce înseamnă mângâierea Spiritului Sfânt.

Spiritul Mângâie, desorece El este Mângâietorul în limba greacă: **„paráklētos”** (Ioan 14:26; 15:26; 16:13), tradus în limba română, **„paráklētos”**, înseamnă: mângâietorul, ajutorul, avocatul, apărătorul, susținătorul nostru. Prin urmare, Parakletul nu poate fi o putere; ci, o persoană cu simțăminte.

4) Spiritul Sfânt are reacții tipice unei persoane:

a) Spiritul Sfânt se poate face dușman:

Spiritul Sfânt atunci când este întristat constant și mai ales prin păcate grave, El se poate face dușman sau vrăjmaș și îi poate pedepsi, pe cei care păcătuiesc.

În Isaia 63:10 se spune: **„Dar ei [evreii] au fost neascultători și au întristat pe Duhul Lui cel Sfânt; iar El li s-a făcut vrăjmaș și a luptat împotriva lor”**. Iată Spiritul Sfânt nu

doar se întristează, dar are și reacții, se face vrășmaș și luptă contra oamenilor neascultători. Ce dovadă mai clară vrem că Spiritul Sfânt este o persoană!

b) El poate considera bună/potrivită o anumită hotărâre:

Spiritul Sfânt, poate considera bună/nimerită/potrivită, o anumită hotărâre luată de oameni, își poate da acordul, arătând prin asta: reacția Lui la discuțiile oamenilor, la hotărârile sau deciziile lor; precum și că are: intelect, voință, capacitatea de a comunica.

În Fapte 15:28,29, SCC, se spune: **„Pentru că s-a părut potrivit Spiritului Cel Sfânt și nouă, să nu fie pusă peste voi nici o greutate mai mare decât acestea, cele de necesitate: Să vă feriți de cele jertfite idolilor și de la sânge și de la cele sugrumate și de la curvie; de care păzindu-vă, bine veți face. Fiți sănătoși!”**

Iată stabilirea cerințelor pentru oamenii națiunilor nu au făcut-o apostolii singuri, ci în primul rând, anumite porunci I s-au părut potrivite/nimerite Spiritului Sfânt precum și apostolilor.

Dacă apostolii la care li s-a părut potrivit să emită aceste porunci, sunt persoane, atunci Spiritului Sfânt căruia și Lui i s-a părut potrivit, de ce nu ar fi?

c) El a reacționat oprindu-l pe Pavel, când acesta mergea spre o direcție greșită în lucrarea de predicare a evangheliei:

În Fapte 16:6-10, este relatat: **„ar ei au trecut prin Frigia și ținutul Galatiei; fiind opriți de Spiritul Sfânt să vorbească cuvântul în Asia. Venind însă în Misia, au încercat să plece spre Bitinia; dar nu i-a lăsat Spiritul lui Iesus. Dar trecând prin Misia, au coborât în Troa. Și noaptea, i s-a arătat lui Pavel o viziune: cineva, un bărbat macedonian stătea rugându-l, și zicând: „trecând în Macedonia, ajută-ne!” Iar văzând viziunea, îndată am căutat să ieșim înspre Macedonia, considerând că Dumnezeu ne-a chemat să îi binevestim”.**

Iată Pavel Sila și Timotei pleacă din orașul Listra dorind să predice în Asia, dar au fost opriți de Spiritul Sfânt să vestească

Cuvântul în Asia, apoi se pregăteau să intre în Bitinia, însă Spiritul lui Iesus nu le-a dat voie. Noptea Pavel are un vis în care i se arată unde trebuie să meargă să predice.

Dacă Spiritul Sfânt ar fi o putere atunci Evanghelistul Luca ar fi scris: „*au fost opriți PRIN Spiritul Sfânt?*” Dar el scrie: „**fiind opriți de Spiritul Sfânt**”, deoarece Spiritul Sfânt era o persoană, care nu le-a dat voie lui Pavel și echipei lui în Asia, și i-a chemat în Macedonia.

6) Persoana Spiritului Sfânt a putut fi văzută și auzită de către diferiți oameni:

a) Ioan Botezătorul L-a văzut sub formă de porumbel:

În Matei 3:16,17; Marcu 1:10; Luca 3:22, este relatat cum Spiritul Sfânt în chip de porumbel s-a coborât peste Isus. Iar în Ioan 1:32,33, este relatat că Ioan Botezătorul a văzut Spiritul în formă de porumbel. Deci iată, teoria unora că Spiritul Sfânt nu este persoană; ci, putere cade, El este o ființă care a fost văzută de oameni, în momentele în care Dumnezeu a dorit ca Spiritul să se manifeste în formă vizibilă.

b) Cei adunați la Penticostă, au văzut pe Spiritul Sfânt ca limbi de foc și au auzit vâjâitul Lui ca vâjâitul unui vânt puternic:

În Fapte 2:1-4, SCC, este relatat: „**Și împlinindu-se ziua Cinzecimii, erau toți împreună într-același loc. Și deodată, din cer, s-a făcut un sunet ca adus de un vânt violent, și a umplut casa întregă unde ședea ei. Și au văzut împărțindu-li-se limbi ca de foc, și s-a așezat câte una pe fiecare dintre ei. Și toți au fost umpluți de Spirit Sfânt; și au început să vorbească alte limbi, după cum le dădea Spiritul să rostească**”.

Iată Spiritul Sfânt prezent în chip vizibil sub formă de flăcări, și audibil, fiind auzit sub forma unui vâjâit ca vâjâitul unui vânt puternic.

Toți la care Spiritul Sfânt le-a vorbit, au auzit glasul Lui (Fapte 8:29; 10:19; 13:2; 11:12; Apocalipsa 2:7,11,17,29; 3:6,13,22; 14:3).

Toți cei care se întorc la Dumnezeu în mod autentic, aud invitația făcută de glasul Lui și de adunarea creștină (Apocalipsa 22:17).

Chiar și în zilele noastre, toți creștinii Îl pot auzi (Romani 8:14), însă în special cei cu darul profeției, sau cu serviciul de profeți.

7) Spiritului Sfânt I se atribuie descrieri care sunt potrivite numai pentru o persoană:

a) Spiritul Sfânt poate fi mințit și ispitit sau încercat:

Spiritul Sfânt poate fi mințit de oameni și ispitit. În Faptele 5:3-9, se relatează: „**Dar Petru a zis: Anania! De ce a umplut Satan inima ta, să minți tu pe Spiritul Cel Sfânt, și să oprești din prețul ogorului? Oare rămânând, nu ție îți rămânea? Și fiind vândută, oare nu era în autoritatea ta? De ce ai pus în inima ta fapta aceasta? Nu ai mințit unor oameni, ci lui Dumnezeu! Iar Anania, auzind cuvintele acestea, căzând, și-a dat suflarea; și s-a făcut o frică mare peste toți cei auzind. Iar cei mai tineri, ridicându-se, l-au învelit; și ducându-l afară, l-au îngropat. Apoi, la interval cam de trei ore, a intrat și nevasta lui; neștiind ce s-a făcut. Iar Petru i-a răspuns, zicând: spune-mi dacă cu atâta ați vândut ogorul? Ea însă a zis: da, cu atâta! Dar Petru a zis către ea: de ce v-ați înțeles împreună să ispitiți Spiritul lui Iehova? Iată! Picioarele celor îngropând pe bărbatul tău sunt la ușă, și te vor duce afară”.**

Iată Anania și Safira au vândut o moșioară, dar au ascuns o parte din bani, iar pe restul i-au dat apostolilor spunând că aceasta este întreaga sumă a ternului vândut.

Apostolul Petru spune: „**Dar Petru a zis: Anania! De ce a umplut Satan inima ta, să minți tu pe Spiritul Cel Sfânt, și să oprești din prețul ogorului?**” Iată Anania a mințit pe Spiritul Sfânt care era prezent cu apostolii. Cu singuranță că, o putere, o forță, nu poate fi mințită, **ceva** nu poate fi mințit, doar **cineva** poate fi mințit, **ceva** nu poate fi ispitit sau încercat ca să vadă cum reacționează, numai **cineva** poate fi ispitit.

De asemenea, dacă Spiritul Sfânt este doar o prezență, o manifestare, manifestarea sau prezența în sine nu poate fi mințită sau ispitită, doar persoana care este reprezentată prin manifestare!

b) El este martor ca și apostolii la învierea Domnului Iesus: Spiritul Sfânt este martor ca și apostolii la învierea Domnului Iesus, în Fapte 5:30-32, SCC, se precizează: **„Dumnezeul părinților noștri L-a înviat pe Iesus, pe care L-ați omorât, atârându-L pe lemn. Pe Acesta, Dumnezeu L-a înălțat cu dreapta Sa, ca: Domn și Salvator, ca să dea lui Israel căință și iertare de păcate. Și noi suntem martori ai cuvintelor acestea, precum este și Spiritul Cel Sfânt, pe care Dumnezeu, L-a dat celor ascultând de El”.**

Iată nu doar apostolii sunt martori oculari ai învierii Domnului Iesus; ci, însuși Spiritul Sfânt. Dacă apostolii sunt persoane-martori, atunci și Spiritul Sfânt, este o persoană căci se precizează: **„noi suntem martori ai cuvintelor acestea, precum este și Spiritul Cel Sfânt”.**

c) El poate fi insultat:

Spiritul Sfânt poate fi batjocorit. În Evrei 10:29, SCC, se spune: **„De cât mai aspră pedeapsă vi se pare că va fi considerat vrednic cel călcând în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, și considerând spurcat sângele prin care a fost sfințit, și insultând Spiritul harului?”** Iată o altă dovadă că Spiritul Sfânt este o persoană, El poate fi insultat, nimeni nu-și bate joc de **ceva**; ci, de **cineva**!

Fie ca noi să nu insultăm Spiritul prin păcat, sau prin nerecunoașterea Lui ca persoană spirituală!

Astfel, o putere nu poate fi: mințită, întristată, batjocorită, este impropriu să spui așa ceva. Ba mai mult, și ca aceea putere să aibă reacții, la acest comportament inadecvat!

Vom trece la o altă linie de argumentare, o argumentare că Spiritul Sfânt nu este o persoană în sensul de manifestarea persoanei lui Dumnezeu; ci, că El este distinct de Dumnezeu, și de Fiul lui Dumnezeu.

La unele argumente aduse mai înainte, unii ar putea încerca să sucească spunând că spiritul omului se poate întrist, poate avea simțăminte, dragoste, gelozie, etc, tot la fel și Spiritul personal a lui Dumnezeu. De aceea, argumentele aduse în continuare vor spulbera această idee că Spiritul Sfânt ar fi Spiritul unei persoane.

Însă, am înțeles dintr-un capitol anterior că expresia: ‚Spiritul lui Dumnezeu’ nu se referă la Spiritul unei persoane; ci, este un Spirit-persoană (Spiritul Sfânt), ieșit dintr-un alt Spirit-Persoană (Tatăl). Ieșind din El, este al Lui, este Spiritul Lui în sensul de provenit din El, creația Lui, proprietatea Lui. În sensul în care Eva creată din coasta bărbatului este carne din carnea lui Adam, Adam ar putea spune că este carnea Lui, dar aceasta nu înseamnă că Eva nu este o persoană distinctă de Adam. Tot la fel, Spiritul Sfânt este Spirit din Dumnezeu, născut prin Fiul, și astfel El este proprietatea Lui, servitorul Lui, și de aceea este numit: Spiritul lui Dumnezeu!

8) Spiritul Sfânt este distinct de Tatăl și Fiul:

a) Spiritul Sfânt este distinct ca persoană de persoanele: Tatălui și al Fiului:

Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt sunt trei persoane diferite. În toate lucrările este implicat Tatăl, care lucrează prin Fiul și Spiritul Sfânt (Ioan 10:30; Romani 15:30; 1Corinteni 12:4-6; 2Corinteni 13:14; Efeseni 4:4-6).

Priviți prin prisma individualității, ei sunt trei spirite, trei persoane distincte, fiecare cu individualitatea Lui, din perspectiva lucrării ei sunt unitate, Fiul ascultând de Tatăl, iar Spiritul Sfânt de Fiul!

Această unitate în lucrare nu face ca Tatăl să devină Fiu sau Spirit Sfânt. Nici ca Fiul să devină Tată sau Spirit Sfânt. Nici ca Spiritul Sfânt să devină Tată sau Fiu!

Tatăl este Tatăl, Fiul este Fiu, Spiritul Sfânt este Spiritul Sfânt.

Scriptura învață de distincția dintre ei, dar și de unitate dintre ei pentru a împlini planul lui Dumnezeu hotărât de Tatăl ceresc (Efeseni 1:9), pe care Fiul și Spiritul îl susțin și îl împlinesc alături de Tatăl!

Astfel, în lucrare nu putem despărți pe Tatăl de Fiul și Spiritul Sfânt, cei trei chiar dacă nu sunt egali (Ioan 14:28; 1Corinteni 11:3; Ioan 16:13-15), Ei lucrează în unitate (Ioan 10:30; Apocalipsa 1:4-6), iar Tatăl lucrează prin Fiul și prin Spiritul Sfânt (Ioan 16:13-15).

Acest lucru este subliniat de apostolul Pavel în 1Corinteni 12:4-6, SCC: **„Dar sunt diferite feluri de daruri ale harului, însă Spiritul este același; și diferite feluri de servicii, dar același Domn; și diferite feluri de lucrări, dar Dumnezeu este Același, Cel lucrând toate în toți”**.

Conform acestui text, Spiritul Sfânt dă darurile, Domnul Iesus dă serviciile, iar Dumnezeu Tatăl este Cel lucrând toate în toți! Întrebarea care se ridică citind acest text este: *care este diferența dintre daruri, servicii și lucrări, având în vedere că diferite persoane cerești le dăruiesc?*

Darurile sunt puterea lucrării, serviciile sunt autoritatea lucrării, iar lucrările sunt conduse și făcute de Dumnezeu, care se folosește de Fiul și de Spiritul Sfânt dar și de îngeri!

Conform Scripturii, Dumnezeu face lucrările prin autoritatea Fiului (pe care acesta o are de la Tatăl – Matei 28:18) și prin darurile Spiritului Sfânt (daruri create de Dumnezeu prin Spiritul – comp. cu Evrei 2:4)! Dar Dumnezeu mai face lucrări și prin îngeri (Evrei 1:14) care sunt rânduiți de Fiul și călăuziți de Spiritul după voința lui Dumnezeu!

În Ioan 16:12-15, SCC, se spune: **„Încă multe am a vă zice, dar nu le puteți purta acum. Dar când are să vină Acela, Spiritul adevărului, vă va conduce înspre tot adevărul; pentru că nu va vorbi de la El, ci va vorbi câte aude, și va vesti cele viitoare. Acela Mă va glorifica; pentru că va primi din ce este al Meu, și vă va vesti. Toate câte are Tatăl, sunt ale Mele; din cauza aceasta am zis că primește din ce este al Meu, și vă va vesti”**.

În timp ce Domnul Iesus, nu a putut să-i învețe anumite lucruri datorită limitelor discipolilor care erau galilieni neinstruiți, ei nu puteau duce (purta) atunci anumite adevăruri înainte de învierea Domnului Iesus când El va fi adeverit cu putere Fiul a lui Dumnezeu (Romani 1:4), astfel mai târziu, după înviere, atunci când va veni Mângâietorul ei urmau să fie călăuziți de Acesta în tot adevărul.

Este interesant că Mângâietorul, este numit și Spiritul Adevărului, deoarece El este un Spirit care învață adevărul. Însă, acest Spirit este un Spirit distinct de persoana spirituală: Christos, de aceea textul spune că Spiritul Adevărului, **„nu va vorbi de la El”**, urmând modelul lui Iesus, care nici El nu a vorbit de la El (Ioan 12:49). După cum Iesus a învățat ceea ce Tatăl i-a transmis, ce Tatăl L-a învățat (Ioan 8:28), i-a poruncit (Ioan 12:49; 14:31).

Mângâietorul va face la fel, dar raportat la Christos. Dacă Fiul este învățat de Tatăl și este supus Lui, Spiritul Sfânt Îi este supus lui Christos și învață de la El.

Dacă Mângâietorul este doar Spiritul/prezența/manifestarea lui Christos, este forțat a spune: Acesta **„nu va vorbi de la El”**, deoarece Spiritul lui Christos nu poate fi despărțit de Christos. Dacă vorbește Spiritul personal a lui Christos, vorbește Christos.

De asemenea, o putere/forță activă/influență nu poate vorbi.

Apoi Mângâietorul vorbește **„câte aude”**, El nu vorbește de la Sine; din gândirea proprie; ci, ceea ce aude de la Domnul, este impropriu să spui că Spiritul/prezența/manifestarea lui Christos vorbește ceea ce a auzit de la Christos, deoarece nu putem separa prezența Lui de persoana Însuși.

De asemenea, o putere/forță activă/influență nu poate auzi, a interpreta că aici este o figură de stil, o metaforă, ne poate duce pe terenul periculos să interpretăm Biblia după idei preconcepute.

Apoi, este imoral ca spiritul/prezența/manifestarea unei persoane să proslăvească persoană pe care o manifestă, fiindcă aceasta înseamnă, că se glorifică pe Sine Însuși. Textul spune clar: **„Acela Mă va glorifica”**, dacă Spiritul Adevărului, Mângâietorul este doar Spiritul lui Christos, atunci în mod

implicit a-l glorifica pe Christos înseamnă a se premări și pe Sine, deoarece nu putem despărți Spiritul propriu a lui Iesus de Iesus. Însă situația este alta, după cum Fiul Îl glorifică pe Tatăl (Ioan 8:49; 12:28; 17:1), Spiritul Sfânt (o altă persoană) Îl glorifică pe Fiul.

Faptul că Spiritul este o persoană distinctă de Tatăl și Fiul reiese clar din cuvintele: „[Mângâietorul] **pentru că va primi din ce este al Meu, și vă va vesti. Toate câte are Tatăl, sunt ale Mele; din cauza aceasta am zis că primește din ce este al Meu, și vă va vesti**”.

Dacă, citim contextul dinainte, v.7-13, în care Iesus vorbește de faptul că este de folos ca El să plece, deoarece așa va veni Mângâietorul, care va dovedi lumii: păcatul, dreptatea și judecata, iar pe discipolii Domnului îi va conduce în tot adevărul.

De fapt, Domnul Iesus avea slujba de Mângâietor cât timp a fost pe pământ (Matei 12:1-7; 26:10; Marcu 6:34; Luca 9:11; Ioan 11:19-26), El le vestea, învăța, conducea în tot adevărul (Ioan 1:7,9; 3:17-21; 7:7; 12:35,36,46; 14:6).

Dar erau unele lucruri pe care ei nu le puteau înțelege atunci (v.12), de aceea era de folos, ca să vină Spiritul Adevărului, să i-a **din** (serviciile) ceea ce este al lui Iesus, adică din *„servicu de Învățător, Mângâietor de Călăuzitor*’, și să le vestească lucrurile viitoare și să-i conducă în tot adevărul.

Astfel, în acest context, Iesus spune „**Toate câte are Tatăl, sunt ale Mele**”, El se referă la rolurile sau funcțiile Tatălui de a stăpâni Cuvântul și al comunica (Ioan 17:7-10), funcție pe care i-a dat și Fiului. Astfel Iesus a primit rolul de a comunica adevărul (v.9), iar Spiritul Sfânt a primit această funcție (lucrare), după înălțarea lui Iesus, și ne va dezvălui viitorul conducându-ne în tot adevărul.

În Ioan 16:13-15, este atât de clar că Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt sunt trei persoane. Tatăl îi dă serviciile de slujire a creștinilor: Fiului; iar Fiul dă **din** (o parte) serviciile Lui, Mângâietorului, cu scopul ca Acesta să-i conducă în tot adevărul, să le vorbească creștinilor din cele auzite de la Fiul, să le vestească lucrurile viitoare.

Raportat la Fiul - Spiritul Adevărului, Mângâietorul face următoarele lucruri: *va veni* în locul Lui; nu *va vorbi* de la Sine, ci din cele *auzite* de la Fiul, va dezvălui și conduce pe discipoli în tot adevărul.

Astfel, Mângâietorul nu este nici spiritul propriu a lui Christos, căci spiritul propriu al Lui are tot ce are El, nu doar o parte din servicii, apoi Mângâietorul poate fi o putere/forța activă, deoarece: o putere nu aude, nu vorbește cele auzite, nu vestește și călăuzește, o putere sau forță nu poate înlocui pe Christos ca Mângâietor. Parakletos [Mângâietorul, Susținătorul, Ajutorul, Avocatul] trebuie să fie o persoană similară cu Iesus, doar așa poate aduce o mângâiere, un ajutor conștient! Iar o putere nu poate fi un avocat care să pledeze pentru omul păcătos, așa cum face o persoană (Romani 8:26,27).

Un alt argument este cel din 2Corinteni 13:14, SCC, unde din nou cele trei persoane cerești distincte sunt descrise prin cuvintele: „**Harul Domnului Iesus Christos, și iubirea lui Dumnezeu, și comuniunea Spiritului Sfânt să fie cu voi toți!**”.

Apostolul Pavel putea să pomenească doar pe Tatăl și Fiul, dacă Spiritul Sfânt era: o putere, o manifestarea sau spiritul lor. Dar prin faptul că Spiritul Sfânt este pomenit distinct de cele două persoane, arată că El este o persoană diferită de persoana lui Dumnezeu care este Tatăl, și de persoana lui Iesus Christos, care este Fiul lui Dumnezeu. Faptul că Spiritul este pomenit împreună cu Tatăl și Fiul, arată că ei sunt într-o unitate în voință, scop și lucrare, pentru zidirea creștinilor în har, dragoste și părtășie, dar ca persoane spirituale ei sunt distincți!

b) Cei trei sunt distincți în lucrare și poziție:

În 1Corinteni 12:4-6, SCC, se afirmă: „**Dar sunt diferite feluri de daruri ale harului, însă Spiritul este același; și diferite feluri de servicii, dar același Domn; și diferite feluri de lucrări, dar Dumnezeu este Același, Cel lucrând toate în toți**”.

Iată în poporul lui Dumnezeu, Spiritul Sfânt dă darurile, Domnul Iesus dă serviciile, iar Dumnezeu Tatăl face lucrările.

Faptul că Spiritul Sfânt dă darurile nu înseamnă că în dezacord cu voia lui Dumnezeu, sau cu a lui Christos; ci, în unitate cu ei (Efeseni 4:7; Evrei 2:4).

Tot la fel, faptul că Fiul dă serviciile în adunare, nu înseamnă că în dezacord cu voia lui Dumnezeu, căci în alte pasaje, Dumnezeu este descris ca fiind cel ce rânduieste în slujbe (1Corinteni 12:28). Cei trei sunt în unitate și în acest domeniu. Da, Dumnezeu face lucrările, dar prin cine? Prin Fiul și prin Spiritul Sfânt (Ioan 16:13-15), deci din nou cei trei sunt în unitate de gândire, scop, voință și lucrare, dar nu este vorba de o unitate de substanță sau de esență, sau de o egalitate între cei trei!

În Efeseni 4:4-6, SCC, se spune: **„Este un corp și un Spirit, după cum ați fost chemați într-o speranță a chemării voastre; un Domn, o credință, un botez, un Dumnezeu și Tată al tuturor, Cel ce este peste toți și prin toți și în toți”**.

Iată Spiritul Sfânt este descris prin expresia: **„un Spirit”**; poziția Lui este unică între spiritele create de Dumnezeu! Iar Fiul lui Dumnezeu, Iesus, are poziția de Domn, iar Tatăl poziția de Dumnezeu, un Dumnezeu suprem care este mai presus de toți. Cei trei sunt distincți unul de altul prin titlurile ce li se acordă: Tatăl, titlul de Dumnezeu, Iesus, titlul de Domn, iar Mângâietorul, titlul de Spirit.

c) Cei trei sunt distincți în închinare:

Pavel spune în Romani 15:30, SCC: **„Vă rog însă, fraților, prin Domnul nostru Iesus Christos și prin dragostea Spiritului, să luptați împreună cu mine în rugăciunile către Dumnezeu pentru mine”**. Cele mai bune traduceri din română traduc cu **„prin”** (NTR, GBV 2001; NTTF – 2008; CLV), nu cu **„pentru”** ca BC și altele. În limba greacă, apare: **„dia”** = prin.

Iată apostolul națiunilor, îndeamnă pe creștini din Roma să se lupte pentru el în rugăciuni, ca serviciul de ajutorare materială pentru frații din Ierusalim să fie bine primită. Să se lupte rugându-se **prin** Domnul Iesus, și **prin** dragostea Spiritului, la Dumnezeu!

De aici reiese că cei trei, sunt distincți în închinare, Tatăl ascultă rugăciunile în calitate de Dumnezeu, rugăciunea ajungând la El doar prin Iesus, Fiul Său, și prin Spiritul Sfânt. Acest lucru reiese și din Efeseni 2:18, SCC: **„pentru că, prin El [Iesus] avem amândoi [evreii și națiunile] intrarea la Tatăl, printr-un Spirit”**.

Cele trei persoane implicate în închinarea noastră, sunt foarte clar prezentate aici, prin Iesus Christos (v.13), avem acces la Tatăl, printr-un Spirit (Spiritul Sfânt). Iată, prin Fiul și Spiritul Sfânt ajungem la Dumnezeu Tatăl (vezi și Efeseni 3:14; 5:20; 6:18).

9) Spiritul Sfânt este un altul decât Iesus:

a) Spiritul Sfânt este un altul decât Iesus, un alt Mângâietor:

În Ioan 14:16,17, SCC, se spune: **„și Eu voi ruga pe Tatăl, și vă va da un alt Mângâietor, ca să fie cu voi în etern: Spiritul adevărului, pe care lumea nu Îl poate primi; pentru că nu Îl vede, nici nu Îl cunoaște. Voi Îl cunoașteți; pentru că rămâne la voi, și este în voi”**.

Domnul Iesus, în noaptea când a fost vândut pentru 30 de monede de argint, le spune aceste lucruri celor 11 discipoli fideli ai Lui. El le spune că se duce în cer să le pregătească un loc (v.2,3), însă nu-i va lăsa singuri; ci, se va ruga Tatălui, ca să trimită pe altcineva în locul Lui, pe **Mângâietorul**, care să rămână cu ei pentru totdeauna.

Domnul Iesus, printre rolurile multe ce le-a avut pe pământ, a avut și rolul de Mângâietor, adică: Mângâietor, Avocat, Apărător, etc. (comp. Luca 4:16-22 cu 1Ioan 2:1). El va trimite pe Spiritul Adevărului în locul Lui, un fel de înlocuitor (locțiitor) al Lui, nu diferit de Iesus în lucrarea Lui de a mângâia, însă diferit ca persoană, în sensul că Spiritul Adevărului este *un altul* (o altă persoană), distinct de Domnul Iesus.

Cu siguranță că Mângâietorul este o persoană spirituală care este asemănătoare lui Iesus, El nu este doar o forță sau o putere!

Până atunci Domnul Iesus a fost Paracletul discipolilor (grecește: Paraclet: apărător, ajutor, susținător, mângâietor, avocat), și Domnul Iesus a fost o persoană nu doar o forță, iar Tatăl va trimite „**un alt Mângâietor**, ca să fie cu voi în etern”, deci o altă persoană.

Dacă Mângâietorul este o putere, atunci Iesus ar trebuit să fi fost doar o putere.

Paracletul este un altul care va mângâia ca Domnul Iesus, el nu diferă în ce privește serviciul și lucrarea pentru ajutorarea discipolilor, însă El este *un altul*, adică o altă persoană.

Dacă Paracletul este doar Spiritul/prezența/manifestarea lui Christos, El nu este un altul; ci, este tot Christos ca prezență spirituală! Doar în cazul în care Paracletul este o altă persoană, se potrivește cuvintele despre El că este: „**un alt Mângâietor**”.

Ioan 16:7-11, SCC: „**Dar Eu vă zic adevărul: vă este de folos ca Eu să Mă duc; pentru că, dacă nu am să Mă duc, Mângâietorul nicidecum nu are să vină la voi; însă dacă am să mă duc, Îl voi trimite la voi. Și venind Acela va dovedi lumea referitor la păcat, și referitor la dreptate, și referitor la judecată. Referitor la păcat: pentru că ei nu cred în Mine. Referitor la dreptate: Pentru că Eu merg la Tatăl Meu, și nu Mă mai vedeți. Referitor la judecată: Pentru că conducătorul lumii aceasta a fost judecat”.**

În acest pasaj, Domnul spune clar că le este de folos discipolilor să plece, pentru că doar așa poate să-l trimită pe Mângâietorul, un Spirit care va veni la ei și va ține locul lui Christos. Este acest Spirit, doar prezența/manifestarea/spiritul lui Christos? Dacă Spiritul Sfânt nu ar fi fost distinct de Iesus, atunci Domnul nu putea vorbi de o plecare a Lui și de o venire a altcuiva; ci, El pur și simplu lăsa o parte din El pe pământ, spiritul/prezența/manifestarea Lui. Și atunci nu ar fi putut spune: „**dacă nu am să Mă duc, Mângâietorul nicidecum nu are să vină la voi; însă dacă am să mă duc, Îl voi trimite la voi. Și venind Acela...**”. Iată Mângâietorul este: „**Acela**”, Iesus nu spune că Mângâietorul ar fi o parte din El; ci, El este o altă persoană: „**Acela**”, care va veni!

Dacă Mângâietorul este Spiritul/puterea/prezența/manifestarea lui Christos, indiferent dacă Iesus pleca sau nu, Mângâietorul era cu ei, fie în carne (omul Iesus), fie în Spirit (Spiritul lui Iesus), și astfel Mângâietorul nu era în imposibilitate de a veni dacă Iesus nu ar fi plecat la cer.

Doar dacă Mângâietorul este o altă persoană, El este în imposibilitate de a veni pe pământ, atât timp cât Iesus era cu ei, căci nu putea avea doi Mângâietori; ci, doar unul, după cum în antiteză, există doar un singur stăpân al durerii și morții: Satan (Evrei 2:14,15).

În plus, lucrarea Mângâietorului este să dovedească lumea ca fiind vinovată. De ce hula împotriva Fiului se iartă, dar împotriva Spiritului Sfânt nu se iartă? Deoarece o dată ce prin hula, ai respins Spiritul Sfânt, El nu-și mai face lucrarea de: 1) convingere de păcat și apoi de 2) transmiterea rugăciunii tale de căință și nici 3) mijlocire pentru tine la Domnului Iesus nu mai face, iar ca efect al acestei situații, nici Fiul nu va mijloci la Tatăl, astfel nu mai există nici o cale de a ajunge la Tatăl ca să primești iertarea de păcate. Spiritul Sfânt fiind intermediarul dintre oameni și Iesus, fără El nu avem acces la Fiul și fără Fiul nu avem acces la Tatăl (Efeseni 2:18).

Însă dacă oamenii au hulit pe Fiul Omului, o dată cu venirea Mângâietorului, pentru aceștia, putea mijloci Spiritul Sfânt și Domnul putea fi înduplecat să se îndure de ei și să le dea un Spirit de convingere de păcate, căința, ca ei să obțină: iertarea păcatelor.

b) a huli pe Fiul are consecințe diferite cu a huli pe Spiritul Sfânt:

Matei 12:31,32, SCC: „De aceea vă zic: orice păcat și hulă vor fi iertate oamenilor, dar hula împotriva Spiritului, nu va fi iertată. Și care are să zică o cuvântare împotriva Fiului Omului, i se va ierta; dar care are să zică împotriva Spiritului Sfânt, nu i se va ierta, nici în epoca aceasta nici în cea viitoare”. (vezi și Marcu 3:28-30; Luca 12:10).

Iată un text, care diferențează clar pe Spiritul Sfânt de Fiul, oricine hulește pe Iesus, poate fi iertat, dar cine hulește pe Spiritul Sfânt nu poate fi iertat. Am explicat mai sus, de ce acest

păcat nu poate fi iertat, dar ceea ce este de subliniat este distincția dintre Fiul și Spiritul din acest text! Această învățătură a Domnului Iesus, nu este compatibilă cu explicația că Spiritul Sfânt ar fi: prezența sau manifestarea lui Christos, căci oricine Îl hulește pe Christos, implicit hulește și prezența/manifestarea/puterea adică: Spiritul lui Christos. Dar hula împotriva lui Christos nu este hula împotriva Spiritului care nu se iartă! Iată că Iesus se diferențează de Spiritul Sfânt, indicând că sunt două persoane distincte!

10) Spiritul Sfânt are un Sine propriu, și Acesta trimite oameni:

Spiritul Sfânt are un **Eu** sau un **Sine propriu**, precum și poate trimite oameni într-o anumită misiune sau lucrare.

În Fapte 10:19,20, SCC, se spune: „**Iar Petru, cugetând despre viziune, Spiritul a zis: Iată! Trei bărbați căutându-te. Ridică-te dar, coboră și du-te împreună cu ei, neîndoindu-te de nimic; pentru că Eu i-am trimis”.**

Iată Petru aude glasul Spiritului Sfânt, care îi spune că îl caută niște oameni și să meargă cu ei, iar în final îi spune: „**Eu i-am trimis**”, deci nu Tatăl sau Fiul; ci, Spiritul Sfânt i-a trimis pe cei doi servitori ai lui Corneliu la Petru.

În Fapte 10:3-8, se arată că un înger îi apare la Corneliu, și îi spune să trimită după Petru. Corneliu trimite doi servitori ai lui, după Petru. Însă conform cu v.19,20, Spiritul Sfânt a trimis oamenii, nu îngerul sau Corneliu, care este adevărul?

Spiritul Sfânt care fiind în locul lui Christos pe pământ supraveghează lucrarea și se folosește de îngeri și oameni, în cazul acesta de un înger care i-a vorbit lui Corneliu, iar Corneliu, servitorului lui.

Însă cu siguranță, nici o prezență, manifestare, putere, nu poate spune: „**Eu i-am trimis**”. Este interesant că Martorii lui Iehova, care cred că Spiritul Sfânt este doar o forță activă, traduc acest pasaj, astfel în traducerea lor, NW: „**eu i-am trimis**”.

Faptul că traduc cu „e” mic, nu schimbă realitatea despre Spiritul Sfânt; ci, doar exprimă lipsa de respect față de o persoană divină, ieșită din Tatăl prin Fiul.

O manifestare, o prezență, o putere, nu are un Sine propriu, textul este mai mult decât clar, Spiritul Sfânt poate să zică despre Sine: „Eu”, nici o manifestare, o prezență, o putere, nu poate spune: „Eu”, despre sine căci o manifestare sau putere nu are un sine propriu!

Iar o prezență, manifestare a lui Dumnezeu ar vorbi, doar dacă Dumnezeu vorbește, ea nu poate vorbi de la Sine. O hologramă (imagine) care este proiectată în spațiu nu vorbește ea; ci, vorbește sau gesticulează persoana înregistrată, filmată, ea doar transmite fidel ce a făcut altcineva.

În limba greacă, este: „Ego apostellos autos”. „Ego” = Eu. „Autos” = i-am. „Apostellos” = trimis.

Spiritul Sfânt nu este ceva; ci, cineva, El spune despre Sine: **Eu**. El vorbește cu Petru nu ca o portavoce; ci, ca o persoană care spune despre Sine: **Eu**.

El trimite oameni, ce dovezi mai clare mai ne trebuie!?!

Dovada este negru pe alb și în Cuvântul infailibil: „**Spiritul i-a zis:...Eu i-am trimis.**”

În mod asemănător, în Fapte 13:1-4, SCC, găsim din nou, trimiterea Spiritului Sfânt. Acolo se relatează: „**În Antiohia însă, în adunare erau niște profeți și învățători: Barnaba și Simeon cel chemat Niger, și Luciu Cirenianul, și Manaen cel crescut împreună cu tetrarhul Irod, și Saul. Dar servind ei lui Iehova și postind, Spiritul Cel Sfânt a zis: Puneți-Mi dar deoparte acum pe Barnaba și pe Saul pentru lucrarea la care i-am chemat. Atunci, postind, și rugându-se, și punând mâinile peste ei, i-au lăsat să plece. Deci ei, trimiși de Spiritul Sfânt, au coborât în Seleucia; și de acolo au plutit spre Cipru**”.

Biblia spune și că Dumnezeu vorbește prin Spiritul Sfânt (Fapte 4:24,25), sau Domnul Iesus vorbește prin Spiritul Sfânt (Fapte 1:2).

Din aceste afirmații, unii ar putea trage concluzia, că Spiritul este o persoană prin care vorbește Dumnezeu, un fel de purtător de Cuvânt al Lui, sau trimis al Lui.

Însă alții ar putea trage concluzia, că Spiritul este doar o portavoce a lui Dumnezeu, un instrument/agent impersonal prin care vorbește, și atunci Spiritul poate fi o prezență/manifestare/Spiritul Lui propriu care vorbește reprezentându-L pe El.

Însă problema este că de foarte multe ori în Scripturi, **Spiritul Sfânt Însuși vorbește**: Matei 10:20; Fapte 8:29; Fapte 10:19,20; 11:12; 13:2,4; 20:28; 21:11; 28:25; 1 Timotei 4:1; Evrei 3:7; 10:15; Iacob 4:5; Apocalipsa 2:7,11,17,29; 3:6,13,22; 14:13; 22:17.

Cu siguranță că o putere/forță activă nu poate vorbi. Argumentele aduse de unii, precum ilustrările cu: radioul, televizorul, casetofonul nu sunt valide.

Aparatele nu vorbesc, doar persoanele vorbesc, cântă, etc. este impropriu să spui că aceste aparate vorbesc, mai degrabă oamenii vorbesc, cântă și transmit acest lucru prin unde, prin aparate, nouă. Orice exemplu de **ceva** care vorbește și nu de **cineva** care vorbește, este forțat, doar o persoană cu rațiune poate vorbi.

Oare poate prezența în sine, să trimită, sau persoana din prezență, din manifestare să trimită? Poate o putere, o forță să trimită, să vorbească, să pună deoparte, sunt întrebări serioase pe care cei ce neagă personalitatea Spiritului Sfânt ar trebui să și le pună.

Dar problema acestui text pentru cei ce susțin că Spiritul Sfânt este: putere/prezență/manifestare, și nu persoană distinctă de Tatăl și Fiul, este că Spiritul Sfânt nu doar că a vorbit, ceea ce arată că este o persoană spirituală; dar pe lângă aceasta, El a spus: „**Puneți-Mi dar deoparte**”, cu alte cuvinte El a spus: „*puneți-mi Mie deoparte*”. În limba română: „**puneți-mi**”, are sensul: „*puneți-mi mie*”, arătând că este o persoană și are un Sine sau Eu propriu.

Spiritul Sfânt, a utilizat pronumele personal grecesc: „**moi**”, care are sensul: *Eu, pentru mine, al meu, mie*. Într-un singur pasaj mai apare „**moi**”, în Luca 9:38, unde tatăl unui demonizat, spune despre fiul lui demonizat care era o persoană: „**Și iată! Un bărbat din mulțime a strigat, zicând: Învățătorule! Te**

rog să privești la fiul meu [gr. moy], pentru că îmi este unic-născut”.

Iată că sensul lui „moi”, este: meu, al meu, mie, arătând că este vorba de o persoană.

De fapt, în Traducerea Bibliei, NT – 2002, este redat astfel textul din Fapte 13:2: **„Puneți-i deoparte, pentru mine, pe Barnaba și pe Saul pentru lucrarea la care i-am chemat”.**

Iată Spiritul Sfânt vorbește, și vorbește despre El ca persoană: **„pentru mine”.**

Pentru ce să-i pună deoparte pe Saul și Barnaba? Textul răspunde: **„pentru lucrarea la care i-am chemat”.** Cu alte cuvinte: *„la lucrarea pe care Eu i-a chemat”.*

Poate o putere, prezență, manifestare, spiritul unei persoane să pună oameni deoparte pentru lucrarea la care El personal i-a chemat? Spiritul unei persoane, prezența unei persoane, nu poate vorbi în nume propriu, El poate zice: *mie eu*, dar în ce privește persoana reprezentată de prezență, dar niciodată nu poate spiritul unei persoane sau prezența unei persoane să vorbească în nume propriu, separat de persoana în cauză.

Ba mai mult, Barnaba și Pavel nu doar că sunt puși deoparte, dar doctorul Luca fiind inspirat de Dunezeu, comentează această însărcinare a Spiritului, prin cuvintele: **„trimiși de Spiritul Sfânt”**. Cu alte cuvinte, Barnaba și Saul, sunt trimiși de Spiritul Sfânt în lucrare. Deci Spiritul Sfânt le vorbește personal, îi chemă într-o lucrare și îi trimite, textul ar putea fi parafrizat astfel: *„Spiritul Sfânt a spus: Puneți-mi Mie deoparte pe Barnaba și Saul (Pavel) pentru lucrarea la care Eu i-am chemat. Astfel Barnaba și Saul au fost trimiși de Spiritul Sfânt”.* Ce argument mai clar ne trebuie că Spiritul Sfânt este o persoană distinctă de Tatăl și Fiul?!?

În concluzie, argumentele sunt covârșitoare, Spiritul Sfânt este o persoană distinctă de Tatăl și Fiul, dar inferioară și supusă față de Ei.

6. OBIECȚII LA PERSONALITATEA SPIRITULUI SFÂNT

Unii teologi susțin că Spiritul Sfânt este doar o putere, o influență impersonală. Martorii lui Iehova susțin că Spiritul Sfânt este forța activă a lui Dumnezeu, dar nu este puterea latentă (inactivă) din Dumnezeu.

Martorii lui Iehova afirmă în cartea **Argumente** p.357: „*O analiză a versetelor care se referă la Spiritul Sfânt arată că oamenii pot fi ‘umpluți’, ‘botezați’ și ‘unși’ cu el (Luca 1:41; Mat. 3:11; Fap. 10:38). Nici unul dintre aceste cuvinte n-ar fi potrivit dacă Spiritul Sfânt ar fi o persoană.*

De asemenea, Isus a numit Spiritul Sfânt un „ajutor“ (în greacă, parákletos) și a spus că acest ajutor „va învăța“, „va depune mărturie“ și „va spune ce aude“ (Ioan 14:16, 17, 26; 15:26; 16:13). Personificarea este o figură de stil folosită des în Biblie. De exemplu, despre înțelepciune se spune că are ‘copii’ (Luca 7:35). Păcatul și moartea sunt niște regi care ‘domnesc’ (Rom. 5:14, 21). Chiar dacă unele versete spun că Spiritul ‘a vorbit’, altele arată clar că lucrul acesta s-a făcut prin îngeri sau prin oameni (Fap. 4:24, 25; 28:25; Mat. 10:19, 20; compară Fap. 20:23 cu 21:10, 11.) Conform versetelor din 1 Ioan 5:6–8, nu numai Spiritul ‘depune mărturie’, ci și „apa și sângele“. Așadar, nici una dintre expresiile care se găsesc în versetele amintite nu dovedește că Spiritul Sfânt ar fi o persoană.

Pentru a fi corectă, definiția Spiritului sfânt trebuie să fie în armonie cu toate versetele biblice în care apare acest cuvânt. Având în vedere acest principiu, este logic să credem că Spiritul Sfânt este forța activă a lui Dumnezeu. El nu este o persoană, ci este forța puternică a lui Dumnezeu pe care el o folosește pentru a-și îndeplini voința sfântă. — Psalm 104:30; 2 Pet. 1:21; Fap. 4:31.”

Observăm din argumentare lor că ei combat personalitatea Spiritului Sfânt, fără însă a-și argumenta suficient poziția lor, conform căreia Spiritul Sfânt **este doar o forță activă**. Da, este adevărat că Biblia în unele texte, lasă să se înțeleagă că Spiritul Sfânt este putere (Luca 1:35; 24:49; Fapte 1:8), însă

pasajele Biblice, nu spun că: *„Spiritul Sfânt este doar o putere”*:

În citatul din cartea „**Argumente**”, ei spun: *„Pentru a fi corectă, definiția Spiritului sfânt trebuie să fie în armonie cu toate versetele biblice în care apare acest cuvânt”*.

Oare armonizează ei toate textele Scripturi când au stabilit că Spiritul Sfânt este o forță activă (expresie ce nu este de găsit în Scripturi)?

Dacă Spiritul este doar o putere, în cazul martorilor, o forță activă, cum poate acesta să aibă sentimente ca: dragoste, tristețe, gelozie (Romani 15:30; Efeseni 4:30; Iacob 4:5)? Cum poate Acesta să aibă capacitatea intelectuală de a cerceta toate lucrurile lui Dumnezeu (1Cor.2:10-12)? Cum poate ca acesta să audă, să vorbească (Ioan 16:13-15), să aibă voință (1Corinteni 12:11), să aibă un Sine (Fapte 10:20; 13:2-4)?

Spiritul Sfânt nu este doar o forță activă, sau o putere impersonală; ci, este un Spirit care a ieșit din Dumnezeu și astfel s-a născut o persoană spirituală supusă lui Dumnezeu prin care Dumnezeu lucrează.

Nu găsim în Biblie, spirite care să nu fie și persoane, nu există spirite impersonale în Sfintele Scripturi, și Spiritul Sfânt nu face rabat de la această regulă generală.

Da, Spiritul Sfânt, este numit puterea lui Dumnezeu, în sensul în care și Domnul Iesus este numit: puterea lui Dumnezeu. Chiar termenul grec: Logos¹¹ are sensul de putere (Ioan 1:1-3). În 1Corinteni 1:24 NW, se spune: **„Cristos este puterea lui Dumnezeu”**. Să considerăm că Domnul Isus este doar o forță activă și nu o persoană deoarece Biblia spune aici: **„Cristos este puterea lui Dumnezeu”**? Nu, și atunci de ce considerăm Spiritul Sfânt doar o forță?

În contextul din 1Corinteni cap. 1, Christos este puterea lui Dumnezeu în sensul că prin moartea lui în slăbiciune, s-a

¹¹ Logos include ideea de: plan, scop, înțelepciune, rațiune și chiar de putere. Traducerea lui *logos* prin „**Cuvântul**”, este o redare într-un singur cuvânt a sensurilor lui, dar nu reușește să exprime toată bogăția semantică a lui *logos* în limba greacă; bogăție care aruncă lumină asupra persoanei Fiului.

văzut puterea lui Dumnezeu de a salva oamenii, slăbiciunea lui Dumnezeu este mai puternică decât oameni concluzionează Pavel în v.25.

În ce sens Spiritul Sfânt este puterea lui Dumnezeu?

În sensul că Acesta este un Spirit care iese de la Dumnezeu și împlinește voia Lui, așa cum într-o echipă sportivă, persoana x a fost forța echipei, sau după cum nepotul cuiva poate fi sprijinul și forța bunicului, sau după cum, un prim ministru este puterea și brațul președintelui țării, etc.

Când Biblia lasă să se înțeleagă că Spiritul este putere, această afirmație poate avea următoarele sensuri: 1) Spiritul Sfânt chiar dacă este o persoană, în anumite lucrări este implicată mai mult puterea Sa, după cum în anumite sporturi, partea evidențiată nu sunt emoțiile, sau rațiunea; ci, puterea. Astfel în aceste situații, Spiritul Sfânt, este descris ca putere a lui Dumnezeu, braț sau mână a Lui (Isaia 63:11-15). Dar să nu uităm căci și Iesus este numit brațul lui Dumnezeu (Isaia 40:10).

2) Spiritul Sfânt aduce puterea în oameni, El emană putere, El are putere ca orice ființă spirituală sau fizică. Biblia descrie personalitatea Spiritului Sfânt, însă tot Biblia vorbește de „**puterea spiritului sfânt**” (Luca 4:14; Romani 15:13,19 NW). Întrebare pentru cei ce susțin că Spiritul Sfânt este o forță activă, o putere: *Cum poate o puterea să aibă putere?*

Este un non sens să vorbești de puterea Spiritului, o dată ce Spiritul Însuși este putere! Da, venirea Spiritului Sfânt, la Penticosta, a însemnat venirea unei puteri, nu pentru că Spiritul Sfânt este o putere; ci, că efectul venirii Sale, a adus putere în discipoli, așa cum efectul venirii curentului electric poate aduce lumină sau căldură. Venirea Spiritului peste discipoli, a însemnat pentru ei venirea unei puteri în a-L mărturisi pe Christos (Fapte 1:8).

O altă afirmație a martorilor, este că „*oamenii pot fi ‘umpluți’, ‘botezați’ și ‘unși’ cu el (Luca 1:41; Mat. 3:11; Fap. 10:38). Nici unul dintre aceste cuvinte n-ar fi potrivit dacă Spiritul Sfânt ar fi o persoană*”.

Biblia se referă la lucrări din lumea spirituală unde persoane spiritual pot umple, unge, și unde se pot folosi, tot felul de

expresii sau cuvinte, care pentru pământ și lumea fizică sunt inadecvate, însă sunt potrivite pentru locurile cerești!

De pildă, despre creștinii raportați la persoana lui Christos se spune în Coloseni 2:6,7, NW: **“De aceea, așa cum l-ați primit pe Cristos Isus, Domnul, așa să continuați să umblați în unitate cu el, întrădăcinați și zidiți în el și întăriți în credință, așa cum ați fost învățați, abundând în credință când aduceți mulțumiri”**. Iată, creștinii sunt întrădăcinați și zidiți într-o persoană: Christos, termeni improprii în lumea fizică, dar potriviți pentru lumea spirituală, în mod asemănător, anumiți termeni despre lucrările Spiritului în lumea spirituală nu sunt improprii unei persoane spirituale!

Apostolul Pavel mai spune despre creștini: **“voi aveți plinătate prin el”** cu referire la Iesus (Coloseni 2:10, NW), adică parafrizat ei sunt plini de plinătatea divină prin persoana lui Christos, astfel un creștin poate fi umplut de o persoană spirituală!

Să ne gândim oare nu există oameni demonizați? Despre ei vorbește și Biblia (Marcu 5:2-13), iar în interiorul oamenilor demonizați, locuiau demoni, erau probabil umpluți cu demoni, ca și demonizatul în care era o legiune de demoni (6000), dacă spiritele necurate pot umple oamenii, nu doar influența din exteriorul omului, de ce Spiritul Sfânt nu ar putea?

În sens negativ, demonii locuiau în demonizați (Luca 4:41; 8:30), faptul că ei erau plini de demoni, nu indică că demonii nu sunt persoane spirituale, dar negative care locuiau în oameni!

Revenind la Spiritul Sfânt, conform unei traduceri corecte a Bibliei în toate textele unde apare botezul în Spirit Sfânt, respective: Matei 3:11; Marcu 1:8; Luca 3:16; Ioan 1:33; Fapte 1:4-5; Fapte 11:15-17, cuvântul grecesc: **“en”** înseamnă: **“în”**, și astfel botezul este ÎN Spirit Sfânt nu “cu” spirit!

Dacă la botezul în Spirit te scufunzi în Spirit cu scopul de a fi umplut de El (Fapte 2:1-4), la botezul în apă te scufunzi în apă însă și în persoana lui Christos (Romani 6:3), astfel creștinii sunt plasați în Christos într-o persoană la botezul în apă, astfel ideea de a fi botezat într-o persoană nu este una deplasată pentru lumea spirituală!

Faptul că Dumnezeu unge cu Spiritul Sfânt, acesta nu indică că Spiritul este o putere, deoarece cum poate o putere să aibă calități ca cele descrise în Isaia 11:2-3 NW: **“Peste el se va așeza spiritul lui Iehova, spirit de înțelepciune și de pricepere, spirit de sfat și de tărie, spirit de cunoștință și de teamă de Iehova, iar desfătarea lui va fi în teama de Iehova”**.

O putere nu are: înțelepciune, pricepere, sfat, cunoștință, teamă de Iehova, etc.! Dar Spiritul Sfânt le are și astfel în lumea spirituală, poți fi uns cu persoana Spiritului, chiar dacă pentru mintea noastră raportată la cele fizice este greu de înțeles!

De ce ne legăm de ungerea cu Spirit, și nu ne legăm cu aceiași tărie și de afirmațiile care nu se potrivesc la o persoană: îmbrăcat cu Christos (Galateni 3:27), înrădăcinat în Christos, zidit în Christos (Coloseni 2:7)?!?

Repet, lumea spirituală este dincolo de capacitatea noastră de înțelegere, noi doar trebuie să credem ce este scris, nu să anulăm anumite afirmații pe baza altor afirmații din Biblia, Biblia nu se contrazice, se completează!

Faptul că este greu să înțeleg cum Spiritul Sfânt este o persoană care se arată ca porumbel, ca limbi de foc, care când este arătarea lui Dumnezeu, când este persoană distinctă de Tatăl și Fiul, nu trebuie să ne facă să eliminăm multe afirmații despre personalitatea și divinitatea Spiritului, datorită versetelor în care El se manifestă ca putere, dar nici invers, să eliminăm identitatea Lui de putere a lui Dumnezeu, braț a lui Dumnezeu, etc. Toate aceste lucruri se completează nu se elimină una pe alta.

2) A doua argumentare a martorilor este că: *“De asemenea, Isus a numit spiritul sfânt un „ajutor” (în greacă, parákletos) și a spus că acest ajutor „va învăța”, „va depune mărturie” și „va spune ce aude” (Ioan 14:16,17,26; 15:26; 16:13). Personificarea este o figură de stil folosită des în Biblie. De exemplu, despre înțelepciune se spune că are ‘copii’ (Luca 7:35). Păcatul și moartea sunt niște regi care ‘domnesc’ (Rom. 5:14,21)”*.

Atunci când Fiul a spus că **“Totuși, înțelepciunea este dovedită dreaptă de toți copiii ei”**, Iesus s-a referit la persoane, la evreii care erau conduși de înțelepciunea divină, fiind copiii ei, deoarece ei erau fii ai lui Dumnezeu (Deuteronom 14:1), de aceea, aceștia nu se poticneau de faptul că Iesus mânca și bea vin în casele păcătoșilor, ca și unii care îl judecau conform contextului din Luca 7:31-35.

Chiar și moartea este o persoană spirituală, chiar văzută de apostolul Ioan sub forma unei persoane demonice ce călărește calul gălbui (Apocalipsa 6:8, NW: **“Cel ce stătea pe el se numea Moartea”**). Despre ea spune Pavel: **“Pentru ca, așa cum păcatul a domnit împreună cu moartea”**, adică că spiritul morții a domnit folosindu-se de păcat ca să ucidă, căci **“Ghimpele care produce moartea este păcatul”** (1Corinteni 15:56, NW).

3) A treia argumentare a martorilor: *“Chiar dacă unele versete spun că spiritul ‘a vorbit’, altele arată clar că lucrul acesta s-a făcut prin îngeri sau prin oameni (Fap. 4:24,25; 28:25; Mat. 10:19,20; compară Fap. 20:23 cu 21:10,11.)”*.

Faptul că Spiritul vorbește prin îngeri sau oamenii nu dovedește că El nu este o persoană, așa cum atunci când Dumnezeu vorbește prin îngeri sau oameni, aceasta nu indică că acele persoane prin care vorbește ar fi forțe (Evrei 1:1; 2:2). Biblia învață că Spiritul vorbește personal, având un Sine sau Eu propriu, și vorbește la persoana întâia (Fapte 10:20; 13:1-4).

4) Al patrulea argument al martorilor este: *“Conform versetelor din 1Ioan 5:6-8, nu numai spiritul ‘depune mărturie’, ci și „apa și sângele”. Așadar, nici una dintre expresiile care se găsesc în versetele amintite nu dovedește că spiritul sfânt ar fi o persoană”*.

În 3Ioan 1:12, NW, se spune: **“Despre Dimitrie au mărturisit toți, chiar și adevărul. De fapt, și noi mărturisim și tu știi că mărturia noastră este adevărată”**. Faptul că toți au mărturisit chiar și adevărul, în mod pozitiv despre Dimitrie nu înseamnă că aceștia nu sunt persoane pentru

că sunt asociați în mărturie cu realitatea faptelor (adevărul), care nu este o persoană!

La fel asocierea apei și a sângelui care nu sunt persoane cu Spiritul Sfânt, nu este o dovadă că Spiritul nu ar fi o persoană spirituală, așa cum la un proces, sunt mărturiile ale unor persoane dar și mărturia unor probe fizice (urme, resturi, etc.) care nu sunt persoane!

Toate aceste argumente ale martorilor sunt forțate prin deducții ale minții lor care nu a primit revelație de la Dumnezeu! Și care nu i-au în calcul toate versetele despre acest subiect:

Astfel chiar dacă în Biblia în unele texte, arată că Spiritul Sfânt dă putere (Luca 1:35; Luca 24:49; Fapte 1:8), însă dacă Spiritul este doar o putere, în cazul martorilor, o forță activă, cum poate Acesta să aibă sentimente ca: dragoste, tristețe, gelozie (Romani 15:30; Efeseni 4:30; Iacob 4:5)? Cum poate Acesta să aibă capacitatea intelectuală de a cerceta toate lucrurile lui Dumnezeu (1Corinteni 2:10-12)?

Putem spune că Spiritul Sfânt este descris în Biblie sub trei mari forme:

- 1) Ca persoană spirituală - divină, distinctă de Tatăl și Fiul.
- 2) Ca arătare/manifestare a lui Dumnezeu.
- 3) Ca arătare/manifestare a lui Christos.

Nu pot merge mai departe fără a răspunde la unele obiecții aduse de cei ce cred că Spiritul Sfânt este o prezență/manifestare, spiritul unei persoane și nu o persoană, Spiritul Tatălui și Fiului, și nu o persoană distinctă de Ei.

Cei care nu cred că Spiritul Sfânt este o persoană divină, ridică următoarele întrebări:

Dacă Spiritul Sfânt este o persoană, de ce în limba greacă „pneuma” (duh/spirit) este la neutru și nu la masculin ca Tatăl și ca Fiul?

În Septuaginta și în Scripturile Creștine, Spiritul Sfânt se află la genul neutru. Din această cauză, unii trag concluzia că Spiritul Sfânt este un Spirit impersonal.

Este interesant însă, că în ebraică, în Scripturile Ebraice (Vechiul Testament), **Spiritul Sfânt este la genul feminin**. Se ridică atunci întrebarea: În Scripturile Ebraice Spiritul a fost o persoană feminină, ca în Scripturile Creștine să se depersonalizeze și să fie descris la neutru? Care să fi fost raționamentul traducătorilor Septuagintei când au plasat prin traducere Spiritul Sfânt la neutru, deși în ebraică era la feminin?

Dacă ar fi să tratăm lucrurile cu privire la Spiritul Sfânt în acord cu Cuvântul în limbile originale, Ebraică și Greacă, și luându-ne după cei care spun că Spiritul Sfânt este o entitate impersonală, atunci lucrurile ar sta așa: Spiritul Sfânt a fost în Vechiul Testament o entitate feminină care pe urmă s-a transformat într-o entitate neutră, impersonală. Iată ce rezultă din abordarea cuvintelor în limbile originale în afara învățaturii din versete despre Spiritul Sfânt!

Lucrurile stau foarte simplu. Cuvântul pentru Spirit (Ruach) în ebraică este la genul feminin, pentru că așa este limba ebraică cu privire la expresia: „**suflare**”. Și în românește tot la feminin este cuvântul „**suflare**”. *Dumnezeu a folosit ce avea la îndemână! Limbile de pe pământ în forma în care existau fără a le modifica.*

În Scripturile Creștine, se fac distincții datorită limbii grecești care permite acest lucru, cuvântul pentru Spirit în greacă este la neutru, pentru că suflare în greacă este la neutru. *Din nou Dumnezeu a folosit ce avea la dispoziție.*

Însă Domnul Iesus Christos Îl numește pe Spiritul Sfânt: „**Mangaietorul**” (**Paraklētos** – Ioan 14:26). În majoritatea cazurilor „**Paraklētos**” este la masculin.

Argument teologic contra celor ce afirma că Spiritul Sfânt ar fi o entitate impersonală, este din Evanghelia după Ioan, 4:24, unde stă scris: „**Dumnezeu este duh...**” (în greacă, PNEUMA ho TEOS). Și în cazul acesta duh este la genul neutru. Ar însemna că Dumnezeu fiind duh la genul neutru, Dumnezeu în Ființa Sa este de fapt o entitate impersonală!?!

Cu siguranță că Nu! Dumnezeu este spirit, iar spirit este la neutru, iar Tată la masculin, tot așa Spiritului Sfânt, fiind Spirit este la neutru și fiind **Paraklētos** este la masculin.

Dumnezeu s-a folosit în limba ebraică și greacă de cuvintele care existau, El nu a inventat cuvinte noi, și care puteau reproduce sau numi cel mai bine, realitatea cerescă a Spiritului Sfânt, însă atunci Biblia nu ar mai folosi limbajul comun al oamenilor, și ar fi fost în timp, greu sau imposibil de înțeles. În concluzie, această realitate lingvistică, nu confirmă că Spiritul este persoană, dar nici nu infirmă că nu ar fi, doar studiind descrierea Spiritului Sfânt făcută de Biblie, putem ști cine este El în realitate.

Unde spune Biblia că Spiritul Sfânt este Dumnezeul Atotputernic?

Răspuns: Biblia nu susține Atotputernicia Fiului și a Spiritului Sfânt, (doar doctrina trinității o susține) dar nici nu susține varianta că Spiritul nu ar fi o persoană divină, însă inferioară și supusă lui Dumnezeu.

Dacă îngerii sunt numiți Dumnezeii (Psalmul 8:5; 82:1), cu atât mai mult Fiul (Ioan 1:1; Evrei 1:9) și Spiritul Sfânt (Psalmul 139:1-7), însă fără a fi egali cu Tatăl (Ioan 10:29; 14:28).

De ce în nici într-o viziune biblică, Spiritul Sfânt nu este prezentat ca o persoană stând la dreapta sau la stânga Tatălui cum este Fiul (Fapte7: 55,56; Isaia 6:1,2; Apocalipsa 4:2)?

Răspuns: Spiritul Sfânt este descris ca ieșind de la, de lângă Dumnezeu (Ioan 15:26), din stânga Tatălui, dacă în dreapta este Iesus Christos (Fapte 7:55,56). El a fost porumbelul apărut desupra lui Iesus la botezul Lui și de limbile ca de foc apărute la Pentecosta când s-au împărțit deasupra capului apostolilor.

Astfel nu putem vorbi că niciodată Spiritul nu s-a maiifestat sub forma unei ființe, cu un chip vizibil.

De ce vorbește Biblia de Spiritul Sfânt ca fiind Spiritul lui Dumnezeu și Spiritul lui Christos (Romani 8:9) dacă Spiritul Sfânt este o persoană distinctă de ei, și nu ceva ce izvorăște din ei? (Ioan 15:26).

Răspuns: Spiritul Sfânt la început a ieșit **din** Tatăl (1Corinteni 2:12), prin Fiul (Ioan 1:1-3), dar după aceea este prezentat ca fiind lângă Tatăl, și ieșind **de la** Tatăl (Ioan 15:26).

El este Spiritul Tatălui, în sensul în care și cele șapte spirite sunt numite spiritele lui Dumnezeu (Apocalipsa 4:5). De fapt, Dumnezeu este numit: „**Tatăl spiritelor**” (Evrei 12:9, SCC), în sensul că originea spiritelor (Spiritalui și îngerilor) este din Tatăl. Spiritul Sfânt este Spiritul Tatălui nu în sensul că este Spiritul Lui propriu; ci, în sensul că a ieșit din Tatăl fiind născuți din El, devind o persoană ce îi aparține Tatălui, după cum întreaga creație este a Tatălui, proprietatea Lui.

Spiritul Tatălui (Matei 10.20) înseamnă un spirit născut din Tatăl, iar Spiritul Fiului (Galateni 4:6), înseamnă un spirit născut prin Fiu, astfel deoarece Spiritului își are viața din Dumnezeu prin Fiul, El este Spiritul lor, așa cum copiii sunt ai părinților care le-au dat viață!

Oare a cere Spiritul Sfânt de la Tatăl, așa cum ne învață Isus, înseamnă a cere ca Tatăl să trimită o persoană spirituală care să intre în noi? (Luca 11:13) Sau Spiritul aduce în noi, prezența lui Dumnezeu și a lui Isus?

Răspuns: Spiritul este și o persoană distinctă de Tatăl și Fiul (Romani 15:30; 2Corinteni 13:14), dar și Îi manifestă pe Tatăl (Psalmul 139:7); pe Fiul (Efeseni 3:16,17), astfel atunci când Spiritul intră în noi, aduce prezența Acestora dar și persoana Lui, după cum demonii sunt și persoane distincte de Satan, dar și manifestă personalitatea lui Satan.

Se poate da o persoană cu măsură sau fără măsură? Căci Biblia folosește acest principiu pentru Spiritul Sfânt, atunci ce este acesta (Ioan 3:34; Numeri 11:17; Fapte 2:1-4)?

Răspuns: Este vorba de o persoană spirituală, de un Spirit, nu de o persoană într-un corp de carne. Apostolul Pavel la spune galatenilor, că simte durerile nașterii până ce Christos va lua chip în ei (Galateni 4:19). Christos era în galateni, dar nu în măsura dorită de Pavel, și cu siguranță Iesus Christos este o persoană, nu o forță impersonală.

Astfel, deoarece Iesus este o persoană spirituală, noi putem avea pe Christos prin Spiritul Sfânt (Efeseni 3:16,17), într-o măsură mai mare sau mai mică, noi putem să-l exprimăm mai mult sau mai puțin.

În cazul lui Iesus, El a avea Spiritul fără măsură, adică în orice cantități care era nevoie pentru a face lucrarea lui Dumnezeu, pentru a-L manifesta pe Dumnezeu (Matei 3:3), căci Tatăl care locuia în Fiul prin Spiritul să facă acele lucrări miraculoase (Ioan 14:10).

De ce, în Biblie găsim rugăciuni la Tatăl (Ioan 17:1-3) și la Fiul (Fapte 7:59) însă nicăieri în Biblie nu găsim rugăciuni adresate Spiritului Sfânt?

Răspuns: Conform Bibliei rugăciunea se poate face la Tatăl prin Fiul și prin Spiritul Sfânt (Efeseni 2:18: 6:18), dar ea se poate face și la Domnul Iesus (Fapte 7:59) prin Spiritul Sfânt (1Corinteni 12:3).

Nicăieri în Biblie nu găsim rugăciuni la Spiritul Sfânt, deoarece Spiritul Sfânt Îl premărește pe Iesus (Ioan 16:14), El nu se glorifică pe Sine. Spiritul este Mijlocitor la Fiul, însă noi ne rugăm Spiritului; ci, Tatălui în calitatea de Dumnezeu și Fiului în calitatea de Domn (1Corinteni 8:5,6; 1Ioan 1:3) și prin Spiritul Sfânt (Iuda 1:20).

De ce Pavel trimite salutari conținând pe Tatăl și Fiul, dar niciodată de la Spiritul Sfânt?

Răspuns: Apocalipsa 1:5-7, este un salut de la Spiritul Sfânt prezent în cele șapte spirite ale lui Dumnezeu.

În 2Corinteni 13:14, se vorbește clar de Spiritul Sfânt în salutul de închiere. Este important să știm că Spiritul Sfânt nu dorește să se glorifice pe Sine, Biblia fiind inspirată prin Spiritul, este îndreptată spre a-L evidenția pe Christos, iar Christos pe Dumnezeu.

De ce Spiritul Sfânt apare ca un porumbel sau ca limbi de foc și nu apare ca printr-un contur omenesc dacă este o persoană ca Tatăl și Fiul?

Răspuns: în general îngerii apar sub formă de bărbați (Geneza 18:2; 19:1,2); dar e posibil ca unele creaturi spirituale să aibă și chip de femeie (vezi Zaharia 5:9), sau chip de animale (Zaharia 1:8-11; comp. Apocalipsa 4:7; 11:9 cu Luca 10:19).

Cei patru heruvimi au patru capete, de om, de vultur, de vițel și de leu, dar nu vom pune la îndoială că sunt persoane. Îngerii sunt descriși ca flăcără de foc sau vânt (Evrei 1:7), dar aceasta nu înseamnă că nu sunt persoane, nu-i așa? Atunci de ce să negăm personalitatea Spiritului Sfânt pe baza acestei idei?

De ce Biblia vorbește de relație de intimitate și afecțiune dintre Tatăl și Fiul (Ioan 14:31; 10:17), însă nu și de relația de iubire cu Spiritul Sfânt?

Răspuns: Spiritul Sfânt are sentimente sau emoții, ca: dragoste, gelozie, îndurare, etc. El este și un Spirit de dragoste (Romani 15:30; 2Timotei 1:7), și cu siguranță iubirea Lui, nu este doar pentru oameni în care se manifestă ca dragoste; ci, și pentru Tatăl și Fiul. Ar fi o ipocrizie sau o inconsecvență ca El să ne dea putere să Îl iubim pe Tatăl nostru ceresc, și El să nu-L iubească pe Tatăl ceresc care este și Tatăl Lui, deoarece Dumnezeu este Tatăl Spiritelor. Și să nu-L iubească pe Fiul prin care a venit în existență, chiar dacă Biblia nu ne relatează, Biblia nu relatează totul.

De fapt Biblia ne spune: „**Vă îndemn, fraților, prin Domnul nostru Isus Cristos și prin dragostea Duhului, să vă luptați împreună cu mine în rugăciuni către Dumnezeu pentru mine**” (Romani 15:30 NTR – 2007). Iată că „**prin dragostea Duhului**”, sau cu ajutorul dragostei Lui, ne rugăm către Dumnezeu!

De ce apostolul Ioan vorbește de părtășia cu Tatăl și cu Fiul (1Ioan 1:3), dar nu și cea cu Spiritul Sfânt?

Răspuns: Biblia vorbește de părtășia cu Dumnezeu (1Ioan 1:6,7), de părtășia cu Fiul (1Corinteni 1:9), și de părtășia cu Tatăl și Fiul (1Ioan 1:3).

Răspunsul pe scurt la întrebare este: deoarece Dumnezeu nu dorește să ne închinăm la Spiritul Sfânt, care nu are nici calitatea de Dumnezeu, nici de Domn pentru creștini (comp. cu 1Corinteni 8:5,6)!

Da, Spiritul poate comunica cu creștinii, noi având comuniunea Spiritului Sfânt adică legătura Spiritului cu noi (2Corinteni 13:14; Filipeni 2:1), care ne călăuzește (Romani 8:14), prin părtășia cu El, suntem părtași la lucrarea divină, la puterile cerești (Evrei 6:4), însă noi nu trebuie să-L glorificăm sau să ne rugăm Lui, Biblia nu învață așa ceva!

Știm Numele Tatălui și Numele Fiului din Biblie, dar care este numele Spiritului Sfânt?

Răspuns: Dacă cineva nu știe numele unui Spirit sau unui înger, nu înseamnă că acel Spirit nu este o persoană.

De pildă, noi nu știm nici numele nostru cel nou, sau numele lui Christos cel nou (Apocalipsa 2:17; 19:12), dar aceasta nu înseamnă că Christos și creștinii nu sunt persoane pentru că nu îți cunosc un nume cel vor primi în viitor!

În ce privește Spiritul Sfânt, Domnul Iesus Îl numește: „**Paraklētos**”, adică în limba română, are sensul: „Mângâietor”, „Apărător”, „Susținător”, „Avocat”, „Ajutor” (Ioan 14:26; 15:26; 16:7,13).

De ce la Apocalipsa 3:12; 14:1, nu este trecut și Numele Spiritului Sfânt pe lângă cel al Tatălui și al Fiului, pe fruntea creștinilor?

Răspuns: Deoarece Spiritul Sfânt prin care s-a inspirat Scriptura nu a dorit să fie evidențiat, în general puține sunt situațiile în care El este evidențiat, El nu dorește fie scos în evidență, El este un agent spiritual prin care lucrează Dumnezeu, o persoană care transmite toată gloria lui Christos (Ioan 16:13,14), iar Christos lui Dumnezeu (Evrei 2:12)!

Îngerii din vechime când erau întrebați: care era numele lor, ei nu și-l dădeau pentru a nu fi glorificați ei în locul lui Dumnezeu (Judecători 13:16-18). În mod asemănător face Spiritul Sfânt.

În Apocalipsa 3:12; 14:1, nu este trecut și Numele Spiritului Sfânt pe lângă cel al Tatălui și al Fiului, pe fruntea creștinilor, deoarece Spiritul Sfânt Însuși, este sigiliul de pe fruntea creștinilor, sigilarea (pecetluirea) fiind o sigilare cu Spiritul Sfânt (Efeseni 1:13), pe care este trecut Numele Tatălui și al Fiului.

7. SPIRITUL SFÂNT ESTE DIVIN, DAR ESTE EL EGAL CU TATĂL ȘI FIUL?

Trinitarienii susțin nu doar că Spiritul Sfânt este o persoană distinctă de Tatăl și Fiul, dar și că El este un Dumnezeu deplin, care are aceiași natură, aceleași atribute netrasmisibile ca și Tatăl și Fiul!

Atributele considerate netrasmisibile sunt: *aseietatea (existența prin sine), eternitatea (fără început și sfârșit), omnisciența, omniprezența, omnipotența, imanența (prezența în toți) și transcendența (distinct de creație nu face parte din ea).*

Spiritul Sfânt în opinea lor este egal cu Tatăl și Fiul în toate privințele în ce privește natura (substanța, esența), toți trei fiind manifestările Aceluiași unic Dumnezeu. Toți trei sunt Același Dumnezeu, Același Domn.

În opinea unor trinitarieni Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt egali și ca funcții nu doar ca natură.

Conform Bibliei, Spiritul Sfânt este divin, dar El nu egal nici ca substanță, nici ca atribute sau poziție cu Tatăl și Fiul.

Ca substanță este o porțiune din substanța lui Christos. Ca atribute netrasmisibile nu are niciunul. Ca poziție este supus și ascultător de Tatăl și Fiul.

Analiza argumentelor că Spiritul Sfânt este Dumnezeu:

Argumentele trinității care susțin că Spiritul Sfânt este Dumnezeu, le putem împărții în mai multe categorii, după cum urmează:

- a) Texte din care se deduce că Spiritul este Dumnezeu.**
- b) Texte din care se deduce că Spiritul este Iehova**
- c) Texte unde Spiritul este prezentat ca având atribute divine.**
- d) Texte unde Spiritul este prezentat, ca făcând lucrări, ce le poate face doar Dumnezeu.**
- e) Concluzie.**

Să luăm pe rând argumentele:

a) Texte din care se deduce că Spiritul Sfânt este Dumnezeu:

Fapte 5:1-4: „**Dar un om, numit Anania, a vândut o moșioară, cu nevastă-sa Safira, și a oprit o parte din preț, cu știrea nevestei lui; apoi a adus partea cealaltă și a pus-o la picioarele apostolilor. Petru i-a zis: „Anania, pentru ce ți-a umplut Satana inima ca să minți pe Duhul Sfânt și să ascunzi o parte din prețul moșioarei? Dacă n-o vindeai, nu rămânea ea a ta? Și, după ce ai vândut-o, nu puteai să faci ce vrei cu prețul ei? Cum s-a putut naște un astfel de gând în inima ta? N-ai mințit pe oameni, ci pe Dumnezeu.”**

În acest pasaj se spune că Anania l-a mințit pe Spiritul Sfânt, iar mai târziu se spune că l-a mințit pe Dumnezeu, astfel se trage concluzia că Spiritul Sfânt este Dumnezeu.

Atunci când Anania l-a mințit pe Spiritul Sfânt, se spune că el nu a mințit pe oameni; ci, pe Dumnezeu; prin urmare mințirea Spiritului Sfânt înseamnă mințirea lui Dumnezeu, astfel trinitarienii și dualiștii și modaliștii, deduc de aici că Spiritul Sfânt este Dumnezeu!

Dar acest text se poate interpreta la fel de bine și altfel, să facem un exemplu pentru a înțelege mai bine: *un om minte un înger al lui Dumnezeu care i s-a arătat, se poate spune despre acel om, că a mințit pe acel duh (înger), dar se mai poate spune implicit că l-a mințit pe Dumnezeu care a trimis îngerul, însă nu am trage concluzia că îngerul mințit este Însuși Dumnezeu, nu-i așa?*

Tot la fel Anania a crezut că poate să înșele pe Dumnezeu care era prezent în adunare prin Spiritul Sfânt! Astfel, înșelând Spiritul Sfânt, l-a înșelat implicit pe Dumnezeu, deoarece Spiritul Sfânt uneori nu se manifestă pe Sine (persoana Lui); ci, pe Dumnezeu, fiind reprezentantul și prezența lui Dumnezeu din adunarea aceea (vezi: 2Corinteni 3:16).

Astfel, în acest pasaj a minți pe Spiritul Sfânt, înseamnă a minți pe Dumnezeu deoarece Spiritul Sfânt în acest caz a fost o Theofanie (manifestare a lui Dumnezeu), iar mințind Theofania a mințit pe Dumnezeu!

În Fapte 5:9, SCC, se spune: „**Dar Petru a zis către ea: de ce v-ați înțeles împreună să ispitiți Spiritul lui Iehova?**”

Astfel, conform acestui text, atât Anania, cât și Safira soția lui, au ispitit pe „**Spiritul lui Iehova**”. Iată cine este Spiritul Sfânt! Nu era Însuși Iehova, nu era Însuși: Dumnezeu; ci, Spiritul trimis de El să-L reprezinte în adunare, Spiritul Lui, creat de El proprietatea Lui!

Astfel fiind mințit El, implicit a fost mințit Dumnezeu!

Un alt argument adus de trinitarieni sunt comparația dintre 1Corinteni 3:16, unde se spune că noi suntem temple ale lui Dumnezeu, cu 1Corinteni 6:19, unde se spune că suntem temple ale Spiritului Sfânt, astfel se trage concluzia că Spiritul Sfânt este Dumnezeu, dar textul nu vrea să spună aceasta.

Observați textul și contextul la ambele texte: 1Corinteni 3:16,17, SCC: „**Nu știți că sunteți un templu al lui Dumnezeu, și că Spiritul lui Dumnezeu locuiește în voi? Dacă cineva distruge templul lui Dumnezeu, pe acesta îl va distruge Dumnezeu; pentru că templul lui Dumnezeu, care sunteți voi, este sfânt**”.

În templul lui Dumnezeu din Ierusalim se cobora prezența și gloria lui Dumnezeu sub formă de nor (1Regi 8:10,11; Numeri 20:6)? Dacă spunem că Dumnezeu a locuit personal în templu, facem Cuvântul adevărului mincinos, care afirmă că Dumnezeu nu locuiește în temple, Dumnezeu fiind de necuprins (Fapte 7:48,49).

Doar un Spirit de la Dumnezeu, care aducea prezența, gloria lui Dumnezeu, putea fi prezent în templu și-l poate reprezenta și manifesta. Însă nici cealaltă extremă nu este validă, ca prezența, gloria manifestarea lui Dumnezeu să fie făcută printr-un Spirit impersonal!

Revenind la textul din 1Corinteni, să nu uităm că și corpul creștinului este templul **lui Dumnezeu**, dar cum locuiește Dumnezeu în templu, textul specifică: „**Spiritul lui Dumnezeu locuiește în voi**”, astfel Dumnezeu locuiește în creștin prin Spiritul Sfânt!

Iar pasajul din 1Corinteni 6:19, SCC, precizează: „**au nu știți că corpul vostru este un templu al Spiritului Sfânt Cel din voi, pe care Îl aveți de la Dumnezeu; și că nu sunteți ai voștri?**” Astfel Spiritul Sfânt nu este Dumnezeu; ci, El vine de la Dumnezeu, și-l reprezintă pe Dumnezeu în noi.

Observați și în alte pasaje, cum locuiește Dumnezeu în templu, locuiește în mod **direct** sau **prin intermediul** a cuiva?

📖 Efeseni 2:22, SCC: „**în care sunteți și voi zidiți împreună, ca să fiți o locuință a lui Dumnezeu prin Spirit**”. Adunarea este un locaș al lui Dumnezeu, dar Acesta locuiește în adunarea creștină prin Spiritul.

📖 1Ioan 3:24, SCC: „**Și cel respectând poruncile Lui, rămâne în El, și El în el. Și prin aceasta cunoaștem că El rămâne în noi: datorită Spiritului pe care ni L-a dat**”. Dumnezeu locuiește în noi prin Spiritul Sfânt, cred că comentariile sunt de prisos!

În concluzie la aceste pasaje, templul este a lui Dumnezeu deoarece: El l-a trimis pe Spiritul Sfânt în corpul creștinului ca să-L manifeste pe El, și deoarece nu putem despărți Theofania, de Dumnezeu, decât ca spirite numerice (Dumnezeu este un Spirit, care locuiește în cer, Theofania este un alt Spirit care locuiește în om), însă nu ca calitate, însușiri, ca însușiri, aceeași personalitate o are și Dumnezeu și Theofania pentru oameni. Doar raportată la Dumnezeu Însuși, calitățile Theofaniei sunt mai slabe în intensitate ca Dumnezeu, după cum razele soarelui nu au lumina și căldura soarelui la aceeași intensitate. Însă pentru oamenii Theofania, Christofania, este peste nivelul oamenilor, încât oamenii leșină (comp. cu Apocalipsa 1:17).

Există de asemenea diferite intensități în Theofanii, altfel Îl arată pe Tatăl: Fiul, altfel: Spiritul Sfânt, altfel: îngerii. Este același Dumnezeu dar manifestat prin toți copiii Lui, și care lucrează prin toți (1Corinteni 12:6; Efeseni 4:6), fără ca aceste persoane să fie egale cu Dumnezeu, și egale între ele.

O altă problemă ridicată de trinitarieni este comparația din Ioan 1:12,13 cu Ioan 3:5,6, și susțin că născut din Dumnezeu sau născut din Spirit este același lucru, iar ei trag concluzia că Spiritul este Dumnezeu!

Însă, dacă Spiritul Sfânt este Însuși Dumnezeul Cel Adevărat, în adevăratul și deplinul sens al cuvântului, atunci Domnul Iesus Christos nu este unicul Fiu (Ioan 1:14,18; 3:16-18) al lui Dumnezeu (gr. **monogenes** = unic născut, singur născut); ci, și

noi suntem fii în același sens ca Christos, pentru că ne-a născut Dumnezeu Însuși (Spiritul Sfânt).

Însă dacă Spiritul Sfânt nu este Dumnezeu Însuși; ci, o divinitate inferioară Tatălui și Fiului, dar prin care se manifestă și lucrează Dumnezeu atunci suntem fii de Dumnezeu, în mod indirect prin Fiul și prin Spiritul Sfânt, și nu direct ca și Domnul Iesus Christos, întâiul născut din Tatăl, venit în existență fără intermediari.

Putem înțelege cele două afirmații: **„născuți din Dumnezeu”, „născuți din Spiritul”,** în sensul că atunci când lucrează Spiritul Sfânt ca Theofanie, Spiritul nu mai este El; ci, Dumnezeu, El fiind ca o prelungire a Ființei lui Dumnezeu.

De fapt, Spiritul Sfânt este numit în procesul nașterii: **„sămânță”,** sămânța lui Dumnezeu și nu Însuși Dumnezeu!

📖 1Petru 1:23, SCC, se spune: **„voi fiind renăscuți nu dintr-o sămânță stricăcioasă, ci dintr-una nestricăcioasă; printr-un cuvânt al unui Dumnezeu viu și rămânând”.**

📖 1Ioan 3:9, SCC: **„Oricine, fiind născut din Dumnezeu, nu practică păcatul, pentru că sămânța Lui rămâne în el; și nu poate păcătui, pentru că este născut din Dumnezeu”.**

Unii interpretează expresia: **„sămânță”,** ca referindu-se la Cuvântul lui Dumnezeu nu la Spiritul Sfânt. Însă nașterea din sămânță divină, se face PRIN Cuvântul lui Dumnezeu. Astfel Cuvântul lui Dumnezeu este agentul prin care este transmisă sămânța de la Dumnezeu la om.

În limba greacă este **„dia” = prin,** astfel este clar că nu Cuvântul este sămânța.

Atât sămânța este eternă, deoarece ea nu poate putrezi, tot la fel agentul prin care vine sămânța: Cuvântul lui Dumnezeu este etern.

Din nou acest principiu reliefează cum a fost creat Spiritul Sfânt. Din Dumnezeu iese sămânța (Spiritul Sfânt) prin Cuvântul (Fiul) lui Dumnezeu.

Iată nașterea din Dumnezeu, înseamnă nașterea dintr-o sămânță, dintr-un Spirit care a ieșit din Dumnezeu și care duce calitățile, însușirile lui Dumnezeu în om.

Spiritul Sfânt duce calitățile și personalitatea lui Dumnezeu în om într-o anumită măsură, cât rezistă omul, care este atât Spirit cât și carne.

Spiritul Sfânt raportat la Dumnezeu este inferior și nu este Dumnezeu în sens absolut, sau în deplinătatea cuvântului, însă Spiritul Sfânt raportat la oameni, în lucrarea nașterii din nou, și în alte lucrări, este Dumnezeu, El poate să ducă mai mult din Dumnezeu decât poate să reziste omul.

b) Analiza argumentelor că Spiritul Sfânt este Iehova:

Trinitarienii susțin că Spiritul Sfânt nu numai că este o persoană, dar este și Dumnezeu, și chiar are Numele de Iehova.

Ei susțin că El este Iehova Dumnezeu, pe care l-au ispitit israeliții, l-au provocat în pustie; și astfel Spiritul Sfânt vorbește despre lucrurile făcute față de Sine în Isaia 63:10: **„Dar ei au fost neascultători și au întristat pe Duhul Lui cel Sfânt; iar El li s-a făcut vrăjmaș și a luptat împotriva lor.”** Astfel se susține Spiritul s-a întristat și El li s-a făcut dușman și a luptat contra lor, iar prin comparație cu alte texte, este vorba de Iehova, care a luptat contra lor și care a fost ispitit (Psalmul 95:6-10).

Să analizăm textul din Isaia în context:

📖 Isaia 63:10-16: **„Dar ei au fost neascultători și au întristat pe Duhul Lui cel Sfânt; iar El li s-a făcut vrăjmaș și a luptat împotriva lor. Atunci poporul Său și-a adus aminte de zilele străvechi ale lui Moise și a zis: „Unde este Acela care i-a scos din mare, cu păstorul turmei Sale? Unde este Acela care pune în mijlocul lor Duhul Lui cel Sfânt; care povățuia dreapta lui Moise, cu brațul Său cel slăvit; care despica apele înaintea lor, ca să-Și facă un Nume veșnic; care îi călăuzea prin valuri, ca un cal pe loc neted, fără ca ei să se poticnească?” „Ca fiara, care se pogoară în vale, așa i-a dus Duhul Domnului la odihnă. Așa ai povățuit Tu pe poporul Tău, ca să-Ți faci un Nume plin de slavă!” „Privește din cer și vezi, din locuința Ta cea Sfântă și slăvită: unde este râvna și puterea Ta? Fiorul**

inimii Tale și îndurările Tale nu se mai arată față de mine! Totuși Tu ești Tatăl nostru! Căci Avraam nu ne cunoaște și Israel nu știe cine suntem; dar Tu, Doamne, ești Tatăl nostru, Tu, din veșnicie, Te numești „Mântuitorul nostru.”

Acesta pasaj exprimă o situație similară cu cea analizată mai sus, Spiritul Sfânt este Spiritul lui Iehova, și Îl exprimă pe El, este manifestarea Lui în lume care lucrează spre gloria Lui.

Biblia face o distincție dintre Iehova care este Spirit, și Spiritul Lui, care este un alt Spirit care a ieșit din El pentru a face voia Lui. Acest Spirit este o persoană distinctă de Iehova, cât și o manifestare a lui Iehova.

Spiritul Sfânt, se poate manifesta ca Iehova, însă textul explică clar că Iehova își dirijează Spiritul, prin cuvintele: **„Unde este Acela (Iehova) care pune în mijlocul lor Duhul Lui cel Sfânt; care povățuia dreapta lui Moise, cu brațul Său cel slăvit; care despica apele înaintea lor, ca să-Și facă un Nume veșnic”**. Cine pune în mijlocul poporului Israel Spiritul Sfânt? Însuși Iehova!

Astfel Dumnezeu lucrează prin Spiritul Sfânt, iar când acesta Îl reprezintă pe Dumnezeu, El nu Își evidențiază propria persoană; ci, pe cea a lui Dumnezeu.

De aceea, Spiritul este numit: brațul lui Iehova, mâna lui Dumnezeu, degetul lui Dumnezeu, puterea lui Dumnezeu. Deoarece prin prisma Theofaniei, Spiritul Sfânt este ca un braț, este un agent a lui Dumnezeu, o prelungire, o extensie a Ființei lui Dumnezeu.

Numai privit din unghiul propriei sale personalități, El este o persoană distinctă de Dumnezeu:

Psalmul 95:6-8, SCC: **„Veniți să ne închinăm și să ne plecăm, să îngenunchem înaintea lui Iehova care ne-a făcut! Pentru că El este Dumnezeul nostru; și noi suntem poporul pășunii Lui și turma mâinii Lui. Astăzi, dacă auziți glasul Lui, „nu vă împietriți inima ca la Meriba, ca în ziua de la Masa, în deșert”**.

Evrei 3:7-9, SCC: **„De aceea, după cum zice Spiritul Cel Sfânt: „astăzi dacă auziți vocea Lui, nu împietriți inimile voastre, ca în provocare, în ziua încercării în deșert; unde**

părinții voștri M-au ispitit prin probare, și au văzut lucrările Mele patruzeci de ani”.

În ce privește paralele: Iehova = Spiritul Sfânt, în Psalmul 95:6-8, Iehova vorbește, iar în Evrei 3:7-9, Pavel spune că Spiritul Sfânt a vorbit.

Este clar că aceste texte se completează, după cum am mai arătat, Iehova vorbește prin Spiritul, Psalmistul spune că Iehova a vorbit, Pavel spune că Spiritul a vorbit, corelând ambele texte ajungem la concluzia că Iehova prin Spiritul Sfânt a vorbit.

Un alt exemplu:

Isaia 6:8-10: **„Am auzit glasul Domnului [„Iehova” SS 1874], întrebând: „Pe cine să trimit și cine va merge pentru Noi?” Eu am răspuns: „Iată-mă, trimite-mă!” El a zis atunci: „Du-te și spune poporului acestuia: „Într-una veți auzi și nu veți înțelege; într-una veți vedea și nu veți pricepe!” Împietrește inima acestui popor, fă-l tare de urechi și astupă-i ochii ca să nu vadă cu ochii, să n-audă cu urechile, să nu înțeleagă cu inima, să nu se întoarcă la Mine și să nu fie tămăduit.”**

Fapte 28:25,26, SCC: **„Iar nefiind de acord unii cu alții, s-au dus; Pavel zicând un cuvânt: bine a vorbit Spiritul Cel Sfânt prin profetul Isaia către părinții noștri; zicând: „du-te la poporul acesta și spune: cu auz veți auzi, și nicidecum nu aveți să pricepeți; și privind, veți privi, și nicidecum nu aveți să vedeți”.**

Un caz similar, este pasajul din Isaia, unde Iehova vorbește, însă Pavel, spune că Spiritul Sfânt a vorbit. Care este adevărul?

Cu siguranță Iehova a vorbit prin Spiritul Sfânt, astfel chiar dacă Iehova a vorbit, dar Isaia a auzit glasul lui Iehova prin Spiritul Sfânt. În Biblie Dumnezeu vorbește omenirii, prin Fiul, prin Spiritul Sfânt și prin îngeri.

De exemplu în Apocalipsa 1:1, SCC, avem o precizare a modului cum i-a parvenit Cuvântul la apostolul Ioan: **„O dezvăluire a lui Iesus Christos, pe care I-a dat-o Dumnezeu, ca să arate sclavilor Săi cele ce trebuie să se**

facă în curând. Și El a prezentat-o prin semne, trimițând-o prin îngerul Său, sclavului Său Ioan”.

Astfel putem spune că Dumnezeu vorbește prin cartea Apocalipsa, sau Fiul Său vorbește, sau Îngerul vorbește, sau apostolul Ioan vorbește.

Pe lângă toate acestea, în Scripturi, Dumnezeu este prezentat că-și face lucrarea prin intermediul Fiului și al Spiritului Sfânt (1Corinteni 12:4-6), unele texte pot să se focalizeze asupra lui Iehova ca lucrând sau vorbind, altele îl descriu pe Spiritul Sfânt ca lucrând sau vorbind, ele se completează, dar nu trebuie să tragem concluzia că Spiritul Sfânt este Iehova.

Pentru că avem texte care clarifică această situație și ne dau sensul corect.

- 📖 Zaharia 7:12: „**Și-au făcut inima ca diamantul de tare, ca să n-asculte Legea, nici cuvintele pe care li le spunea Domnul oștirilor, PRIN Duhul Său, prin prorocii de mai înainte. Din pricina aceasta Domnul oștirilor s-a aprins de o mare mânie.**”
- 📖 Fapte 1:2, SCC: „**până în ziua în care a fost luat sus [Iesus]; dând poruncă prin Spirit Sfânt: apostolilor pe care i-a ales**”.
- 📖 Fapte 4:24,25, SCC: „**Iar ei auzind, au ridicat într-un cuget o voce către Dumnezeu, și au zis: Stăpâne! Tu, Cel făcând cerul și pământul și marea și toate cele din ele; Cel zicând prin Spirit Sfânt, prin gura servitorului Tău David, tatăl nostru: „de ce s-au înfuriat națiuni, și niște popoare gândesc deșertăciuni?”**”
- 📖 1Corinteni 2:10, SCC: „**Nouă însă, Dumnezeu ni le-a dezvăluit prin Spiritul Lui; pentru că Spiritul cercetează toate, chiar și adâncurile lui Dumnezeu**”.
- 📖 Efeseni 3:5, SCC: „**care în alte generații nu a fost încunoștințat fiilor oamenilor, cum a fost dezvăluit acum sfinților Lui apostoli și profetilor, prin Spirit**”.

Acum se ridică o întrebare: Atunci când Iehova a vorbit Israelului, cum este descris în Psalmul 95:7; Isaia 6:8,9, etc. a vorbit fără a se folosi de Spiritul Sfânt?

Cu siguranță nu! Iar dacă a folosit Spiritul Său, așa cum am văzut și în textele de mai sus, nu este greșit să spunem că Spiritul Sfânt a vorbit, El fiind persoana prin care a vorbit Dumnezeu. Iar dacă spunem Iehova a vorbit, tot corect este.

Scripturile care vorbesc de „**Spiritul lui Iehova**” (Judecători 3:10; 6:34; Isaia 61:1 NW), fac o distincție între Iehova și Spiritul Acestuia (Isaia 48:16).

Concluzie: Dacă suntem sinceri, trebuie să recunoaștem că nu există nici un argument solid pentru a accepta că Spiritul Sfânt este un Dumnezeu deplin, și a treia persoană din Ființa lui Dumnezeu. Sau că Spiritul Sfânt este Însuși Iehova; ci, El este un alt Spirit de care se folosește de Dumnezeu, o altă ființă!

Dumnezeu este unic și este o singură persoană care se folosește de alte spirite-persoane, respectiv: Fiul, Spiritul Sfânt, îngerii. Chiar Spiritul cercetează lucrurile adânci ale lui Dumnezeu (1Corinteni 2:10). Aceste persoane sunt divine, deoarece au ieșit direct sau indirect din Dumnezeu, dar nu sunt divine în sensul în care Tatăl este divim.

c) Texte unde Spiritul este prezentat ca având atribute divine:

Trinitarienii, mai fac apel la atributele Spiritului Sfânt: El este etern (Evrei 9:14); omnișcient, adică atotștiutor (1Corinteni 2:10-12; Ioan 14:26; 16:13); este omniprezent (Psalmul 139:7-10); este atotputernic (Mica 3:8; Zaharia 4:6; Romani 15:18,19); este co-creator (Geneza 1:2; Psalmii 33:6).

Trinitarienii susțin că toate cele trei persoane, au acele atribute sau perfecțiuni specifice exclusiv lui Dumnezeu (ne-comunicabile creaturilor): eternitatea, aseitatea, omnisciența, omniprezența, omnipotența, transcendența, imanența.

Trinitarienii afirmă că nu poate exista diferență între cele trei persoane divine în ceea ce privește atributele Lor divine. Nu poate exista diferență în ceea ce privește omnipotența, atotștiința sau omniprezența. Nu poate exista în Dumnezeu o persoană mai mică sau mai mare.

Însă dacă cercetăm cu atenție textele prin care se încearcă să se susțină că Spiritul Sfânt este Dumnezeu, vedem că ele nu susțin acest lucru. Din toate cele șapte atribute specifice lui Dumnezeu, Spiritul Sfânt nu are nici unul. Aceasta indicând clar, că Spiritul Sfânt nu este Dumnezeu în adevăratul sens la cuvântului.

ETERNITATEA: Acest atribut se referă la o persoană care există din eternitate în eternitate, fără început și fără sfârșit. Biblia spune despre Dumnezeu că nu are început, fiind din veșnicie, după cum se precizează: **„din eternitate în eternitate Tu ești Dumnezeu”** (Psalmii 90:2, SCC; 93:2; 106:48), îngerii, și oamenii au un început (Geneza 1:26,27; Coloseni 1:15,16). Însă dacă se dovedește că Spiritul Sfânt, are început, atunci cade doctrina trinității, și arată că Spiritul Sfânt nu este Dumnezeu, deoarece nu are atributul eternității, nu este fără început.

Singurul argument al trinitarienilor, este Evrei 9:14, BC, unde se spune: **„cu cât mai mult sângele lui Hristos, care, prin Duhul cel veșnic, s-a adus pe Sine însuși jertfă fără pată lui Dumnezeu, vă va curăți cugetul vostru de faptele moarte, ca să slujiți Dumnezeului cel viu!”**

Iată spun ei, Spiritul Sfânt este veșnic, deoarece Biblia spune: **„Spiritul cel veșnic”**, SCC.

Însă în unele manuscrise apare: **„Spirit Sfânt”**, în loc **„Spiritul cel veșnic”**, după cum urmează:

a01-**corec2** [~sec. al VII-lea]; D06*[sec. VI]; P025; 81; 104; 365; 424*; 436; 459; 1319; 1852; 1912; 1962; 2200; 2464; it-ar; it-comp; it-d[sec. V/VI]; it-f; vg [sec. IV/V]{: **Codex Amiatinus**-sec. al VII-lea; etc.}; syr-pal-**ms**; cop-sa-**mss** [sec. IV]; cop-bo; cop-fay [sec. IV]; geo1; slav;

Însă chiar dacă mergem pe varianta: **„Spiritul cel veșnic”**, ea se referă la ‚veșnic’ din momentul facerii Spiritului Sfânt, nu veșnic în trecut; ci, doar veșnic în viitor, ca și creștinii!

Creștinii au viața veșnică, dar nu înseamnă că nu au un început (Ioan 3:36). Biblia nu spune: din veșnicie în veșnicie, ca să

tragem o astfel de concluzie că Spiritul Sfânt nu are început ca Tatăl.

Tocmai că Spiritul Sfânt are început, din următoarele motive: 1) El provine „din [gr. ek] Dumnezeu” (vezi 1Ioan 4:2; 1Corinteni 2:12, SCC), nu a existat dintotdeauna lângă Dumnezeu așa cum susțin trinitarienii; 2) Spiritul Sfânt a fost creat prin Fiul, căci toate sunt create prin El (Ioan 1:1-3; Coloseni 1.15-17); 3) Deoarece Fiul are început, nu putea exista *Spiritul Fiului* înainte ca Fiul să existe!

ASEITATEA: Reprezintă caracterul unei entități de a avea ea însăși, cauza (izvorul) și principiul propriei existențe.

Trinitarienii susțin că Spiritul Sfânt are aseitatea, existența prin Sine, deoarece este un Spirit (suflare) de viață, care dă și susține viața creației (vezi: Geneza 1:30; 2:7; 6:17; 7:15,22; Iosua 11:11,14).

Faptul cu Spiritul de viață, transmite și menține viața creației, nu înseamnă că El are viața în Sine, adică că trăiește prin Sine, fără a avea nevoie de Dumnezeu.

Faptul că Spiritul Sfânt este Spirit sau suflare de viață (mai degrabă o ramură a Lui, un Spirit ieșit din El are această descriere), nu înseamnă neapărat aseitatea.

Acest Spirit poate fi doar un canal/agent al puterii de viață, ce transmite viață izvorâtă din Dumnezeu, iar spiritul de viață o transmite creației.

Singurul care are aseitatea, este Dumnezeu, despre El se spune:

📖 1Timotei 1:17, SCC: „**Iar Regelui epocilor, Nemuritorului, Nevăzutului, singurului Dumnezeu; fie-I onoare și glorie în epocile epocilor. Amen**”.

📖 1Timotei 6:16, SCC: „**Singurul având nemurire, locuind într-o lumină de neapropiat de ea, pe care nici un om nu L-a văzut, nici nu-L poate vedea; căruia să Îi fie onoare și putere eternă. Amen**”.

Iată doar Dumnezeu este singurul care are nemurirea! Însă la ce se referă expresia: „**singurul având nemurire**”, având în vedere că și Iesus după înviere are nemurirea (Romani 6:9), și Spiritul Sfânt după creierea Lui (Evrei 9:14), îngerii, oamenii

vor beneficia de nemurire la prima înviere sau la răpire (1Corinteni 15:51-54; Luca 20:36)?

Sensul este că, Dumnezeu este singurul care are nemurirea prin Sine, fără a avea nevoie de nimeni. Domnul Iesus, Spiritul Sfânt, îngerii și oamenii au sau vor avea nemurire dar nu prin Ei Înșiși, prin puterea lor!

Fiul trăiește prin Tatăl (Ioan 6:57; 2Corinteni 13:4), Spiritul Sfânt se menține în viață prin Fiul. În Coloseni 1:17, SCC, se spune: „**Și El este înainte de toate, și toate se mențin prin El**”. Iată Fiul este înainte de toate creaturile (inclusiv Spiritul Sfânt) și „**toate se mențin prin El**” (inclusiv Spiritul Sfânt). Domnul Isus ține toate lucrurile, inclusiv pe Spiritul Sfânt, „**prin cuvântul puterii Lui**” (Evrei 1:3, SCC).

La rândul Lui, Spiritul Sfânt susține viața, fără ca El să aibă viața în Sine, fiind susținut în viață de Fiul în mod direct (Evrei 1:3), și de Tatăl în mod indirect (Fapte 17:24-28).

Astfel doctrina trinității este demascată ca fiind un fals, o minciună a Satanei care este Tatăl minciunii (Ioan 8:44).

OMNIPREZENȚA: Dumnezeu este prezent peste tot (Ieremia 23:23,24), suflarea proprie (sămânța) a lui Dumnezeu, prin care a fost creat Fiul, există în toți pentru a exista (Efeseni 4:6).

Spiritul Sfânt este în toți ca sămânță, susținând viața, însă cu două excepții: Tatăl și Fiul! Spiritul Sfânt nu este în Dumnezeu Tatăl, deoarece Dumnezeu trăiește prin Sine și nu are nevoie de nimeni ca să existe (Fapte 17:24-28), iar Fiul trăiește prin Tatăl (Ioan 6:57), iar Spiritul Sfânt trăiește prin Fiul (Coloseni 1:17).

În Psalmul 139:1-12, Psalmistul descrie că Spiritul Sfânt este prezent și cu David, și în locuința morților și în ceruri și la marginea mărilor, dar înseamnă aceasta: omniprezența?

Nu, deoarece există aceste două excepții: Tatăl și Fiul [înainte de venirea Fiului pe pământ și după înălțarea la cer], în care Spiritul Sfânt nu este, pentru că Ei nu au nevoie de El ca să existe, nu putem spune că El este omniprezent (prezent peste tot și în toți).

În Fapte 17:24,25, SCC, se spune: „**Dumnezeu, Cel făcând lumea, și toate cele ce sunt în ea, Acesta fiind Domn al cerului și al pământului; nu locuiește în temple făcute de mâini omenești; nici nu este îngrijit de mâini omenești, ca având trebuință de ceva; El dând tuturor viață și suflare și toate cele**”.

Iată Dumnezeu este Cel care răspândește suflare de viață în toți (vezi și: Iov 10:12; 26:13; 27:3; 32:8; 33:4; 34:10; 37:10), deci nici faptul că ramura Spiritului Sfânt: suflarea de viață este în toți (cu excepția Tatălui și Fiului), nu o face prin inițiativă sau din hotărâre proprie; ci, la porunca lui Dumnezeu, El fiind trimis de Dumnezeu sau de Fiul în lucrare (Ioan 14:26; 15:26).

OMNISCIENȚA:

Doar Dumnezeu cunoaște totul, Fiul, Spiritul Sfânt, îngerii nu cunosc totul. Dacă se va dovedi lucrul acesta, conceptul de divinitate deplină a Spiritului Sfânt va fi demascat ca fals.

Teologii trinitarieni argumentează că Spiritul Sfânt este omniștient prin următoarele versete biblice:

 Ioan 14:26: „**Dar Mângâietorul, Spiritul Cel Sfânt, pe care Îl va trimite Tatăl în Numele Meu; Acela vă va învăța toate, și vă va aminti toate pe care vi le-am spus Eu**”.

 Iată Spiritul Sfânt învață pe oameni toate lucrurile! Înseamna aceasta omniștientă? Nu, pe cine învață El: toate lucrurile? Pe discipolii (ucenicii) Domnului! Să înțelegem că și ei sunt atotcunoscători pentru că sunt învățați despre toate lucrurile? Nu. Spiritul Sfânt învață toate lucrurile, în sensul că le aduce aminte la discipoli, cuvintele Domnului, adică tot ce este necesar pentru ei, tot ce le-a spus Domnul, nu toate în sensul absolut! Așa cum și precizează Domnul Iesus: „**vă va aminti toate pe care vi le-am spus Eu**”.

 Ioan 16:13-15: „**Când va veni mângâietorul, Duhul adevărului, are să vă călăuzească în tot adevărul; căci El nu va vorbi de la El, ci va vorbi tot ce va fi auzit și vă va descoperi lucrurile viitoare. El Mă va proslăvi, pentru că va lua din ce este al Meu și vă va descoperi.**

Tot ce are Tatăl, este al Meu; de aceea am zis că va lua din ce este al Meu și vă va descoperi”.

Din acest verset se aduce în atenție afirmația că „**Tot ce are Tatăl, este al Meu** (al lui Iesus); **de aceea am zis că** (Spiritul Sfânt) **va lua din ce este al Meu și vă va descoperi”**. Trinitarienii interpretează că expresia „**Tot**”, se referă și la cunoștință, și prin urmare Iesus are o cunoaștere egală cu Tatăl, tot la fel și Spiritul Sfânt.

Însă la ce se referă în realitate fraza: „**Tot ce are Tatăl, este al Meu**”? Textul în sine nu ne răspunde, ar putea să se refere la cunoștință. Însă, o astfel de interpretare ar contrazice alte pasaje cum ar fi: Marcu 13:32; Fapte 1:7; Apocalipsa 1:1, etc.

Ca să înțelegem la ce se referă, trebuie să citim contextul dinainte, v.7-13, în care Iesus vorbește de faptul că este de folos ca El să plece, deoarece așa va veni Mângâietorul, care va dovedi lumii: păcatul, dreptatea și judecata, iar pe discipolii Domnului îi va călăuzi în tot adevărul.

Domnul Iesus avea serviciul de Mângâietor cât timp a fost pe pământ (Matei 12:1-7; 26:10; Marcu 6:34; Luca 9:11; Ioan 11:19-26), să le vestească și să-i călăuzească (conducă) El în tot adevărul, să convingă lumea de păcatul ei (Ioan 1:7,9; 3:17-21; 7:7; 12:35,36,46; 14:6).

Dar erau unele lucruri pe care ei nu le puteau înțelege atunci (v.12), de aceea era de folos, ca să vină Spiritul Adevărului, să i-a din ceea ce este al lui Isus, adică din *„slujba de Învățător, Mângâietor de Călăuzitor”*, și în virtutea acestei slujbe, să le vestească lucrurile viitoare și să-i conducă în tot adevărul.

Astfel, în acest context, Iesus spune „**Tot ce are Tatăl, este al Meu**”, El se referă la rolurile sau funcțiile Tatălui de a stăpâni Cuvântul și al comunica (Ioan 17:7-10), funcție pe care i-a dat și Fiului. Astfel Iesus a primit rolul de a comunica adevărul (v.9), iar Spiritul Sfânt a primit această funcție (lucrare), după înălțarea lui Iesus, și ne va descoperi viitorul călăuzindu-ne în tot adevărul.

Este interesant că Spiritul Sfânt nu primește acel „**tot**”; ci, doar o parte din slujbe, „**El va lua din ce este al Meu și vă va vesti**”. De ce Spiritul Sfânt i-a „**din**” ce este al Domnului, și nu i-a dat „**tot**” ce este al Domnului?

Pentru că Domnul Iesus, este descris și după înălțare ca fiind Mângâietorul (Parakletul), fiind Apărătorul, Avocatul, Mediatorul sau Marele nostru Preot la Tatăl (1Ioan 2:1,2).

Iar dacă Spiritul Sfânt are nevoie să audă de la Fiul, ce nevoie are o persoană omniștientă să învețe pe alții din auzite de la altă persoană, când ea știe tot?

Astfel din pasajul Ioan 16:13-15, nu probează omniștiența Spiritului Sfânt, nici măcar a Fiului.

 1Corinteni 2:10: „**Nouă însă Dumnezeu ni le-a descoperit prin Duhul Său. Căci Duhul cercetează totul, chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu. În adevăr, cine dintre oameni cunoaște lucrurile omului, în afară de duhul omului, care este în el? Tot așa: nimeni nu cunoaște lucrurile lui Dumnezeu în afară de Duhul lui Dumnezeu. Și noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul care vine de la Dumnezeu, ca să putem cunoaște lucrurile pe care ni le-a dat Dumnezeu prin harul Său**”.

Teologia trinitară se bazează mult pe acest pasaj spre a afirma credința potrivit căreia Spiritul Sfânt este omniștient / atotcunoscător. Deoarece: a) „**Duhul cercetează totul, chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu**”; b) „**nimeni nu cunoaște lucrurile lui Dumnezeu în afară de Duhul lui Dumnezeu**”.

Aceste afirmații și acest pasaj nu susțin omniștiența Spiritului Sfânt. Deoarece a cerceta adâncimile lui Dumnezeu nu înseamnă omniștientă, cine este omniștient din eternitate nu mai are nevoie să le cerceteze (*în greacă: „erayna” = caută, examinează, investighează* - n.s. NTTF - 2008), Ea știe!

Iar fraza: „**nimeni nu cunoaște lucrurile lui Dumnezeu în afară de Duhul lui Dumnezeu**”, are un sens într-un context dat, acest pasaj este în antiteză cu un verest anterior: „**Noi propovăduim înțelepciunea lui Dumnezeu, cea tainică și ținută ascunsă pe care o rânduiseră Dumnezeu, spre slava noastră, mai înainte de veci, și pe care n-a cunoscut-o nici unul din fruntașii veacului aceștia; căci, dacă ar fi cunoscut-o, n-ar fi răstignit pe Domnul slavei**” (v.7,8). Iată în timp ce fruntașii acestei epoci nu cunosc înțelepciunea lui Dumnezeu, despre misterul ascuns al lui Dumnezeu, că națiunile sânt una cu evreii și formează corpul lui Christos

(Romani 16:25,26; Efeseni 3:5,6; Coloseni 1:26), noi cunoaștem înțelesul acestui mister prin revelația dată de Spiritul Sfânt. În v.12, ni se spune, despre lucrurile lui Dumnezeu care le cunoaște Spiritul Sfânt, și anume lucrurile lui Dumnezeu pe care Acesta le-a dăruit creștinilor (salvarea, iertarea, îndreptățirea, nașterea din nou, etc.) date prin Christos în dar nouă. Nu este vorba de o Atotcunoaștere!

În ce privește contra argumente la omniștiința Spiritului, În Marcu 13:32, se precizează clar: „**Cât despre ziua aceea, sau ceasul acela, nu știe nimeni, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl**”. Iată despre ziua venirii Domnului, textul spune clar: „**nu știe nimeni..ci numai Tatăl**”.

Orice comentariu este de prisos pentru a susține omniștiința Spiritului Sfânt.

OMNIPOTENȚA:

Doar Dumnezeu este Atotputernic, adică are toată puterea în Sine și prin Sine și o folosește cum vrea.

În ce privește Omnipotența, trinitarienii afirmă: „*el este numit puterea Celui Prea Înalt, și degetul lui Dumnezeu; semnele miraculoase și minunile înfăptuite prin puterea sa, darurile pe care le acordă el, și harul pe care el îl produce în inimile oamenilor, proclamă cu tărie omnipotența sa; și dacă astfel de perfecțiuni, care sunt caracteristice Divinității, sunt de găsit în el, el trebuie să fie într-adevăr și pe bună dreptate Dumnezeu.*”

Este adevărat că Spiritul Sfânt este numit: „puterea lui Dumnezeu”, „brațul lui Dumnezeu”, „mâna lui Dumnezeu”, „degetul lui Dumnezeu”, nu în sensul că nu este o persoană; ci, că este o persoană. Deoarece Spiritul Sfânt la rândul Lui se raportează la puterea Lui, este un non sens să vorbești de puterea puterii!

Faptul că Spiritul Sfânt are putere (Romani 15:18-19), denotă că El este o persoană care are putere, și lucrează prin puterea Sa, și că El se poate manifesta ca putere.

Dar observați cu atenție aceste descrieri ale Spiritului Sfânt, textele nu spun că El este Dumnezeu puternic sau Atotputernic; ci, ele spun că Spiritul Sfânt este puterea **lui**

Dumnezeu care lucrează în creație. Acum noi putem trage două concluzii: 1) Fie El este *puterea unei persoane* și nu o persoană; 2) fie El este putere în sens figurat, și anume că El este o persoană puternică, care emană putere în credincios de care Dumnezeu se folosește. Așa cum un om ar putea spune despre un prieten de al lui: „*el este puterea mea*”, în sensul că acesta este omul plin de putere pe care mă bazez la nevoie.

Faptul că Dumnezeu Tatăl s-a folosit și se folosește de Spiritul Sfânt, aceasta nu înseamnă egalitate în putere. Spiritul Sfânt fiind născut din Tatăl prin Fiul a primit o parte din puterea Lui, după cum a primit o parte din substanța divină, nu întreaga substanță. Astfel Tatăl este izvorul puterii, putere ce i-a dat-o Fiului, iar Fiul a dat din ea și Spiritului Sfânt. O dată ce Spiritul Sfânt trăiește prin Fiul (Coloseni 1:17), nu are cum să fie Atotputernic, o ființă Atotputernică nu are nevoie de nimeni ca să existe, ea nu primește porunci, ci ea dă porunci! Faptul că Spiritul Sfânt este trimis de Tatăl și Fiul, chiar acest lucru indică că El nu poate fi Atotputernică (Ioan 14:26; 15:26). Doar Tatăl nu este trimis de nimeni, doar El este Atotputernic!

Spiritul Sfânt este inferior Fiului și suspus Acestuia, Tatăl i-a dat toate lucrurile în mâna Fiului, iar Spiritul a primit **din** lucrurile Fiului, deci El nu are tot ce are Fiul. Spiritul Sfânt Îl premărește pe Fiul (Ioan 16:13-15).

De fapt, Însuși Domnul Iesus a spus că va sta „**la dreapta puterii**” (Matei 26:64), ceea ce înseamnă că El îl consideră pe Tatăl – izvorul (sursa) „**puterii**”, sau persoana care are „puterea” în modul absolut.

Omnipotența Fiului și a Spiritului Sfânt nu este probată de Scripturi, o astfel de teorie este lipsită de bun simț și este o forțare a Scripturii!

TRANSCENDENȚA:

Biblia ne învață că Dumnezeu este distinct de creația Sa. El nu face parte din ea, pentru că El a făcut-o și El stăpânește peste ea. Termenul deseori întrebuintat pentru a spune că Dumnezeu este separat și mai mare decât creația este transcendent. Termenul arată ca Dumnezeu este cu mult mai presus de

creație în sensul ca este superior față de creație și este independent de ea.

În timp ce Dumnezeu este transcendent, este independent, separat și mai mare decât creația (Isaia 57:15; Efeseni 4:6; 1Timotei 6:16), Spiritul Sfânt fiind parte din creație nu este transcendent, El nu poate fi independent și separat de creație odată ce face parte din creație împreună cu Fiul lui Dumnezeu (Coloseni 1:15-18).

Dacă Fiul, numit *‘Înțelepciunea’* în V.T. este născut și făcut, conform cu Proverbe 8:22-25, atunci *‘Spiritul Înțelepciunii’*, nu poate fi decât o creație a lui Dumnezeu, ieșită prin Înțelepciune (Priverbe 8:23).

Am mai dovedit în acest material că Spiritul Sfânt a fost născut **din** Dumnezeu Tatăl (în greacă: **ek** = **din** - 1Corinteni 2:12; 1Ioan 4:2; Apocalipsa 11:11), și **prin** Iesus (Ioan 1:2,3), și prin Iesus se menține în existență (Coloseni 1:16,17).

Astfel Spiritul Sfânt nu este transcendent, ca și Dumnezeu Tatăl și astfel teoria trinității este o scorneală filozofică nebiblică și păguboasă pentru suflet!

IMANENȚA: Dumnezeu este prezent în creație, și implicat în creație, deoarece creația depinde în permanență de El pentru a exista și funcționa (Psalmi 104:29,30; Daniel 5:23; Maleahi 2:15; Fapte 17:25; Apocalipsa 4:11). Termenul teologic pentru a vorbi de implicarea lui Dumnezeu în creație, este cuvântul „*imanent*”, însemnând *‘rămânând în creație’*.

Dumnezeu este imanent, adică prezent în creație (Efeseni 4:6; 1Corinteni 12:6). De fapt Dumnezeu este prezent peste tot prin sămânța Lui (suflarea Lui proprie) care susține viața.

Însă Spiritul Sfânt nu este pe deplin imanent, El este prezent în creație (Geneza 1:30; 7:15; Fapte 17:25), dar nu atotcuprinzător, imanența Spiritului are o excepție și anume Fiul, care face parte din creație (Coloseni 1:15; Apocalipsa 3:14), dar El nu este susținut în viață de Spiritul Sfânt; ci, de Tatăl (Ioan 6:57); ci Fiul Îl susține pe Spiritul Sfânt (Coloseni 1:17; Evrei 1:3). Deci Spiritul Sfânt nici atributul imanenței nu-L are pe deplin!

d) Texte unde Spiritul este prezentat, ca făcând lucrări, ce le poate face doar Dumnezeu.

Trinitarienii mai afirmă că El este co-creator, ei spun: *„Lucrările care îi sunt atribuite lui sunt o clară și o deplină dovadă a divinității sale: creația, o lucrare a puterii divine, este atribuită lui...”*

Nici într-un text nu-l numește pe Spiritul Sfânt ca Creator sau Co-creator, nici nu se spune că ‚Spiritul a creat’; ci, accentul Scripturii cade pe ideea, că Dumnezeu s-a folosit de Spiritul Sfânt în creație! Astfel, Dumnezeu a creat prin intermediul Spiritului Sfânt, astfel Spiritul (Suflarea) Sfânt nu este Creatorul; ci, agentul sau mijlocul, servitorul prin care a fost făcută creația (Psalmul 33:6; Geneza 1:2; Iov 26:13).

Tot trinitarienii fac apel la faptul că Spiritul Sfânt, face minuni (Fapte 8:39), dă putere supranaturală prin care se face vindecări și exorcizări (Fapte 10:38); Spiritul Sfânt înviază morții (Romani 8:11), Spiritul Sfânt a inspirat Scriptura (2Timotei 3:16,17; 2Petru 1:21), etc.

Uitându-ne cu atenție în texte, vedem că: morții sunt înviați nu de Spiritul (Romani 1:4; 8:11); ci **prin** Spiritul, miracolele le-a făcut Dumnezeu **prin** Spiritul Sfânt (Matei 12:28; Luca 5:17); Scripturile au fost inspirate de Dumnezeu **prin** Spiritul Sfânt (comp. 2Timotei 3:16 cu 2Petru 1:21); etc.

Este impropriu să spunem că Spiritul Sfânt a: creat universul, a înviat morți, a făcut miracole, a inspirat Scripturile, pentru că El a fost un agent al lui Dumnezeu. El nu a făcut nimic din proprie inițiativă; ci, la porunca lui Dumnezeu Tatăl, dată prin Fiul. Astfel trebuie să menționăm:

1) Spiritul Sfânt nu a făcut nimic prin proprie inițiativă, înțelepciune și autoritate, totul a primit de la Tatăl prin Fiul; 2) Spiritul Sfânt prin care s-a inspirat Scripturile nu a lăsat să se înțeleagă în multe pasaje din Scriptură că ar fi mai mult decât o Theofanie, sau anumite capacități ale lui Dumnezeu: puterea Lui, tăria Lui, brațul Lui, mâna Lui, degetul Lui, etc. De ce? Deoarece Spiritul Sfânt chiar dacă era o persoană distinctă de Iehova, lucra în acest fel, ca: puterea Lui, tăria Lui, brațul Lui, mâna Lui, degetul Lui, etc. astfel toată slava să fie a lui

Dumnezeu Tatăl, și nu instrumentelor Lui: Cuvântul (Logosul) și Spiritul. Adevăr știrbit de doctrina trinității!

O ființă care este născută/făcută, primește porunci, este trimisă ca să facă anumite lucruri, nu este Dumnezeu Cel Adevărat. Dumnezeu nu este născut, El este din totdeauna, El nu este trimis de nimeni, El nu primește porunci de la nimeni!

e) Concluzie:

Deci răspunsul la întrebarea: Este Spiritul Sfânt egal cu Tatăl și cu Fiul? Este **Nu!**

El nu poate fi egal cu aceștia nici ca **substanță**, **attribute**, nici ca **poziție**.

El nu este egal ca substanță, Dumnezeu (Tatăl) este substanță întreagă (Ioan 4:24; 1Corinteni 15:28). Fiul este o parte din substanța Tatălui, fiind născut din El – Ioan 1:14; 1Ioan 5:18, iar Tatăl este mai mare ca Fiul (Ioan 14:28). Spiritul Sfânt este o parte din substanța Fiului, fiind născut din Tatăl (1Corinteni 2:12) prin Fiul (Ioan 1:3; Closeni 1:16,17), și Spiritul este mai mic ca Christos și ca Tatăl, care este mai mare ca toți (Ioan 10:29).

Novățian, a scris în 235 d.Ch. În teologia lui Novățian, acesta considera o forma de subordonare a Tatălui față de Fiul. Christos este supus Tatălui, iar Spiritul Sfânt este supus lui Christos. Scriind despre Persoana Spiritului, Novățian notează: „*Paracletul a primit mesajul Sau de la Hristos. Deci, dacă El l-a primit de la Hristos, atunci Hristos este mai mare decât Paracletul, altfel Paracletul nu ar primi de la Hristos dacă nu ar fi mai mic decât El. Aceasta inferioritate a Paracletului demonstrează imediat căci Hristos, de la care El primește mesajul Sau, este Dumnezeu. Aici deci, avem o mare marturie despre divinitatea lui Hristos și descoperim ca Paracletul este mai puțin decât El (Iisus).*” [cf. Trinitate 18].

Am văzut la punctul c) că Spiritul Sfânt din cele șapte atribute specifice lui Dumnezeu, nu are nici un atribut în mod deplin, ceea ce indică că Spiritul Sfânt nu poate fi decât cel mult o divinitate inferioară Tatălui și Fiului.

Chiar Domnul Iesus, Fiul unic a lui Dumnezeu, nu are decât un singur atribut în mod deplin: imanența. Iar atunci când a fost om, nu a avut nici imanența!

Prin urmare, doctrina trinității este dovedită a fi un fals, și o invenție omenească nu o doctrină biblică serioasă.

Revenind la Spiritul Sfânt, este clar că Spiritul Sfânt nu face nimic de la Sine, nu vorbește, nu intervine fără poruncă, ne revelează ceea ce a primit de la Iesus, indică clar inferioritatea Lui și supunerea Lui. Într-o lucrare din secolul II. d.Ch. **Păsatorul din Hermas** care descrie astfel supunerea Spiritului Sfânt: *„Spiritul Sfânt nu vorbește când dorește omul să vorbească Spiritul, ci vorbește numai când dorește Dumnezeu ca să vorbească...”*.

Iar poziția Lui este de Mijlocitor între oameni și Christos conform cu ce spune Irineu despre Sfântul Spirit: *„mijlocul comuniunii noastre cu Hristos... arvuna nemuririi, taria credinței noastre, scara pe care ne urcam (spre) Dumnezeu”*. Conform Bibliei, Christos este mijlocitor, între oameni și Dumnezeu (Romani 8:26,27; Efeseni 2:18; 1Timotei 2:5). Însă prin Spiritul Sfânt ajungem la Iesus, pe care Spiritul Îl premărește (Ioan 16:14), iar Fiul pe Tatăl (Ioan 8:49; 17:4), aceasta fiind linia de intermediari între om și Dumnezeu: Spiritul Sfânt – Fiul - Dumnezeu.

Poziția lui este de Paraclet (Mângâietor), dar nu Paraclet egal cu Fiul (1Ioan 2:1); ci, Acest Paraclet va lua: **„din ce este al Meu (Iesus)”**, nu **tot** ce este al Lui Iesus (Ioan 16:13-15).

Un Dumnezeu care are **toate** attributele, se manifestă ca Dumnezeu deplin, El nu poate să se manifeste altfel, căci atunci nu ar mai fi Dumnezeu. Dumnezeul Cel Adevărat, nu poate primi de la nimeni porunci, El nu este un agent sau un lucrător intermediar al creierii; ci, Însuși Creatorul. El nu este trimis de nimeni, El Însuși trimite. Ce indică toate acestea? Că Fiul și Spiritul Sfânt nu sunt Dumnezeu. Adică Dumnezeu în adevăratul sens al cuvântului așa cum reiese din descrierile Bibliei.

În Biblie nu găsim ca: Fiul sau Spiritul Sfânt să nască pe Tatăl, nu găsim că Tatăl este din Ei, nu găsim că prin Tatăl lucrează

Fiul sau Spiritul Sfânt, că Tatăl primește porunci de la Fiul sau Spiritul Sfânt, sau că El este trimis de Ei.

Ce indică aceasta? SUPRIORITATE! Nu o superioritate datorită faptului că Fiul și Spiritul Sfânt sunt egali cu Tatăl, dar în smerenie se supun Acestuia. Nu, atunci când spui despre o persoană care este Dumnezeu deplin, că Acesta se supune, că ascultă, că primește porunci, că este un agent în lucrarea altei ființe: ori MINȚI, ori aduci HULĂ (blasfemie) acelui Dumnezeu, când spui că un Dumnezeu deplin face așa ceva!

Trinitarieni alegeți! Ori **mințiți** oamenii, învățând lucruri false despre Spiritul Sfânt, ceea ce vă pune în poziția de eretici; ori **huliți** pe Spiritul Sfânt, spunând un adevăr, că Acesta este Dumnezeu deplin, dar că El se comportă ca o divinitate inferioară prin aceasta aducând blasfemie dacă El este Dumnezeu deplin!

Situația voastră nu e mai bună ca a celor care susțin greșit, că El este doar o forță sau o putere, sau doar o manifestare, o prezență!!!

Aceste adevăruri vă pun în postura să alegeți: *ori un Dumnezeu inferior Tatălui și Fiului, ori un Dumnezeu deplin dar atunci mințiți și nu susțineți adevărul, sau spuneți adevărul dar blasfemiați, când spuneți că Spiritul Sfânt: ascultă, se supune, primește porunci, și este trimis!* **CE ALEGEȚI ??**

8) DESCRIERI ALE SPIRITULUI SFÂNT

După cum am văzut în capitolele anterioare, există dovezi și afirmații Scripturale clare directe și indirecte, că Spiritul Sfânt este o persoană spirituală.

Însă dacă vedem doar această latură a Spiritului Sfânt, atunci nu-L cunoaștem decât pe jumătate și ne vom împotmoli în alte afirmații ale Bibliei.

Ca și în cazul Domnului Iesus, care este și Fiul lui Dumnezeu (Ioan 3.16-18), dar și manifestarea lui Dumnezeu (Theofania). Cele două ipostaze¹² nu se exclud; ci, se completează.

În mod asemănător, dacă până acum am analizat persoana Spiritului Sfânt și divinitatea Lui, mai rămâne de trecut în revistă, Spiritul Sfânt ca: 1) manifestare a persoanei lui Dumnezeu, 2) manifestare a lui Iesus, și 3) lucrarea unor atribute, calități divine prin persoana Spiritului Sfânt.

1) Manifestarea sau prezența lui Dumnezeu prin Spiritul Sfânt:

În unele pasaje, Spiritul Sfânt este descris ca și cum nu ar fi o persoană proprie; ci, ca și cum ar fi: **prezența lui Dumnezeu** în creație, când afirmă prin David în Psalmul 139:5-10, SCC: „**Tu mă ții strâns pe dinapoi și pe dinainte și Ți-ai pus mâna peste mine. O cunoștință prea minunată pentru mine! Este atât de înaltă, că n-o pot ajunge. Unde să mă duc de la Spiritul Tău și unde să fug de la fața Ta? Dacă mă sui în ceruri, Tu ești acolo; dacă mă culc în locuința morților, iată, Tu ești acolo; dacă aș lua aripile zorilor, dacă aș locui la capătul mării, și acolo mâna Ta mă va conduce și dreapta Ta mă va apuca**”.

Aici Spiritul Sfânt este descris ca ființa care aduce cu Sine prezența sau față lui Dumnezeu, El este descris și ca mână protectoare a lui Dumnezeu, care ne înconjoară, ne călăuzește. Nu că Spiritul ar fi însuși Dumnezeu, ci că Spiritul prin prezența Lui aduce Theofania sau prezența lui Iehova.

Scripturile Creștine (Noul Testament) susține același lucru:

¹² Mă refer la ipostaze în sensul de: „*Stare, situație în care se găsește cineva sau ceva; aspect, înfățișare, chip*” conf. cu DEX '98.

În Efeseni 2:22, SCC, se spune: „**în [Iesus] care sunteți și voi zidiți împreună, ca să fiți o locuință a lui Dumnezeu [Tatăl] prin Spirit [Sfânt]**”.

Iată, adunarea creștină este un lăcaș sau un templu al lui Dumnezeu, unde locuiește Dumnezeu! Cum locuiește El acolo? Prin Spiritul Sfânt. În acest pasaj Spiritul Sfânt este mijlocul sau agentul prin care se manifestă sau este prezent: Dumnezeu pe pământ.

În 1Corinteni 3:16, SCC, se spune: „**Nu știți că sunteți un templu al lui Dumnezeu, și că Spiritul lui Dumnezeu locuiește în voi?**” Iată suntem temple a lui Dumnezeu, dar nu Însuși Dumnezeu locuiește în noi; ci, Spiritul Sfânt care este manifestarea, prezența lui Dumnezeu (Theofania).

În 1Ioan 3:24, SCC, se precizează: „**Și cel respectând poruncile Lui, rămâne în El, și El în el. Și prin aceasta cunoaștem că El rămâne în noi: datorită Spiritului pe care ni L-a dat**”. Și în 1Ioan 4:13, SCC: „**Prin aceasta cunoaștem că rămânem în El, și El în noi: pentru că ne-a dat din Spiritul Lui**”.

Iată cum cunoaștem că Dumnezeu rămâne în noi, „**datorită Spiritului pe care ni L-a dat**”. Iată Spiritul lui Dumnezeu, ieșit din El, Îl reprezintă și propagă calitățile și personalitatea lui Dumnezeu în noi. El manifestă în noi pe Dumnezeu în așa măsură încât dacă Tatăl ar locui în noi, sau Spiritul Sfânt ar fi tot una. Raportat la oamenii finiți și limitați, doar raportat la Dumnezeu ar fi vizibilă diferența.

În toate aceste pasaje, se arată o altă ipostază a Spiritului Sfânt, nu doar cea de persoană distinctă de Tatăl; ci, cea de prezență a Tatălui. Deoarece Spiritul Sfânt a ieșit din Tatăl, fiind numit de aceea: „**Spiritul Tatălui**” (Matei 10:20, SCC), sau „**Spiritul lui Dumnezeu**” (1Corinteni 2:11) și de aceea Îl poate arăta/manifesta pe acesta în noi.

2) Manifestarea sau prezența lui Iesus Christos prin Spiritul Sfânt:

În Ioan 14:16-23, SCC, sunt redate cuvintele Domnului, după cum urmează: „**și Eu voi ruga pe Tatăl, și vă va da un alt Mângâietor, ca să fie cu voi în etern: Spiritul adevărului,**

pe care lumea nu Îl poate primi; pentru că nu Îl vede, nici nu Îl cunoaște. Voi Îl cunoașteți; pentru că rămâne la voi, și este în voi. Nu vă voi lăsa orfani; Eu vin la voi. Încă puțin, și lumea nu Mă mai vede. Dar voi Mă vedeți; pentru că Eu viețuiesc, și voi viețuiți. În ziua aceea voi veți cunoaște că Eu sunt în Tatăl Meu; și voi în Mine, și Eu în voi. Cel având poruncile Mele, și respectându-le, acela este cel iubindu-Mă; iar cel iubindu-Mă, va fi iubit de Tatăl Meu. Dar și Eu îl voi iubi, și Mă voi arăta Lui. Iuda, nu Iscarioteanul, Îi zice: Doamnule! Ce s-a făcut, că urmează să Te arăți nouă, și nu lumii? Iesus a răspuns, și i-a zis: dacă cineva are să Mă iubească, va respecta Cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi; și vom veni la el, și vom face locuință la el".

Iată aici sunt descrise două ipoteze ale Spiritului Sfânt, și cea de persoană distinctă, și cea de reprezentat sau prezență a Tatălui și a Fiului.

Domnul Isus urma să plece la cer, dar El le promite: „**un alt Mângâietor**”, adică o persoană care să-L înlocuiască pe pământ în serviciul de mângâietor. Dar pe de altă parte, Iesus promite că odată cu venirea acestui Mângâietor, Domnul nu-i va părăsi, ci El spune: că nu-i va lăsa orfani, Ci, va veni la ei, și ei Îl vor vedea.

Iată chiar dacă Domnul Iesus pleacă, și lasă pe un altul în locul Lui, totuși El nu-i lasă orfani, ci Îl vor vedea din nou și după plecarea Lui. Cum? Prin intermediul Acestui Mângâietor care nu se manifestă doar ca o persoană distinctă de Fiul; ci, și ca manifestarea Acestuia. Având în vedere că pentru ei Parakletul Iesus nu diferă ca calitate de Parakletul Spirit Sfânt, decât ca entitate și persoană, nu ca calități, de aceea Acesta Îl manifestă pe Învățătorul Iesus. Ba mai mult, Iesus promite că pe cine ascultă de poruncile Lui, El i se va arăta, căci atunci când ascultăm de poruncile Domnului, Domnul se va arăta nouă, El nu va veni ca persoană fizică, în carne la noi, nici nu-L vom vedea cu ochii fizici (ca la a doua venire din viitor); ci în mod spiritual. De ce? Deoarece, El doar se va „**arăta**”. Cum? Prin Parakletul (Spiritul Sfânt) care rămâne cu noi pentru totdeauna.

În plus, chiar Tatăl și Fiul locuiesc cu un creștin ascultător! Să fie vorba oare de Însuși Tatăl și Fiul, care Își păresesc tronul din cer pentru a veni la noi? Cu singuranță, nu. Este vorba de Paraklet sau ramuri ale Lui Paraklet (spirite născute din Spiritul Sfânt), care manifestă prezența lor, lângă noi.

Să mergem la un alt text din Efeseni 3:16-21, SCC: „**ca să vă dea, potrivit bogăției gloriei Lui, să fiți întăriți cu putere prin Spiritul Lui, în omul dinăuntru; ca să locuiască Christos prin credință în inimile voastre; ca voi, fiind înrădăcinați și întemeiați în dragoste, să fiți în stare să înțelegeți împreună cu toți sfinții care este lărgimea, și lungimea, și adâncimea, și înălțimea; și să cunoașteți dragostea lui Christos, cea întrecând cunoștința, ca să fiți umpluți cu toată plinătatea lui Dumnezeu. Iar Celui putând face din belșug mai mult decât toate pe care le cerem sau le gândim, potrivit puterii cea lucrând în noi; Lui să Îi fie gloria în adunare și prin Christos Iesus, pentru toate generațiile, în epocile, epocilor! Amen.**”

Și aici Spiritul Sfânt este prezentat ca fiind un Spirit care locuiește în credincios, prin credință, acest Spirit care este prezent în credincios are ca efect în credincios: 1) întărirea credinciosului cu putere; 2) realizează locuirea lăuntrică în credincios, a lui Christos; 3) îl umple pe credincios de toată plinătatea lui Dumnezeu (în sensul de dragostea lui Dumnezeu care este mai presus de toate și îl împlinește pe credincios pe deplin – Coloseni 2:9,10). Astfel Spiritul Sfânt este persoană distinctă de Tatăl și Fiul; dar El Îi poate manifesta pe Ei.

Spiritul Sfânt ne face plini de dragoste, de adevăr, de dreptate, de sfințenie, de cunoștință, înțelepciune, putere, etc. dar nu ne face: fără început ca Tatăl, nemuritori prin sine, omniprezenți, omniștiienți, Atotînțelepți, Atotputernici, etc. De fapt nici Spiritul nu are toate aceste atribute, ca și Tatăl.

Să mergem la un alt sub capitol, și anume la Cel în care Spiritul Sfânt¹³ manifestă anumite însușiri divine pe care le manifestă și le transmite oamenilor.

¹³ Mai degrabă este vorba de ramurile Spiritului, spiritele ieșite din El, care manifestă fiecare ramură o însușire divină specifică.

3) Manifestarea unor atribute, calități divine:

Spiritul Sfânt manifestă anumite însușiri divine pe care le transmite oamenilor prin intermediul spiritelor născute din El:

Spiritul Sfânt – Gândul lui Dumnezeu:

În Biblie Spiritul Sfânt este descris ca fiind gândul lui Dumnezeu, în Isaia 40:13, GBV, se vorbește de „**Duhul DOMNULUI**”, iar Pavel citează acest text din Septuaginta, prin expresia: „**gândul DOMNULUI**” (Romani 11:34, GBV; 1Corinteni 2:16).

Un alt text care vorbește despre această legătură dintre minte și Spirit îl găsim în Ezechiel 11:5: „**Atunci Duhul Domnului a căzut peste mine, și mi-a zis: „Spune: Așa vorbește Domnul: „Astfel vorbiți voi, casa lui Israel! Și ce vă vine în gând, știu foarte bine!”**”. În acest text, același cuvânt (ruah) este tradus o dată prin „Duhul” și o dată prin „gând”.

Spiritul Sfânt este gândul Domnului (lui Iehova) în sensul că El exprimă în lucrare gândul lui Dumnezeu, ceea ce face El este o expresie a gândirii lui Dumnezeu, sau ceea ce gândește Dumnezeu este exprimat în lucrare prin Fiul (Logosul: gândul, rațiunea) și prin Spiritul (gândul) lui Dumnezeu.

Uneori Biblia descrie Spiritul Sfânt ca fiind puterea divină, dar nu în sens propriu, observați:

Zaharia 4:6: „**Atunci el a luat din nou cuvântul și mi-a zis: „Acesta este cuvântul Domnului către Zorobabel și sună astfel: Lucrul acesta nu se va face nici prin putere, nici prin tărie, ci prin Duhul Meu, zice Domnul oștirilor!”**

Lucrarea lui Dumnezeu nu se face prin putere sau tărie umană; ci, prin Spiritul Lui, adică printr-un Spirit puternic prin care Dumnezeu lucrează.

Luca 1:35, SCC:, unde îngerul i-a răspuns: „**un Spirit Sfânt va veni peste tine, și o putere a Preaînaltului te va umbri. De aceea și ce este născut, va fi chemat Sfânt; Fiu al lui Dumnezeu**”.

Luca 24:49, SCC: „**Și iată! Eu trimit peste voi promisiunea Tatălui Meu; iar voi ședeți în cetatea Ierusalim, până ce aveți să fiți îmbrăcați cu o putere de sus**”.

Fapte 1:8, SCC: „**Dar veți primi putere, venind Spiritul Sfânt peste voi; și veți fi martori ai Mei în Ierusalim, și în toată Iudeea și Samaria, și până la capătul pământului**”.

În Fapte 1:4,5, făgăduința Tatălui este Spiritul Sfânt, în textul din Luca este descris Spiritul Sfânt, ca fiind o putere de sus.

Însă în toate aceste texte, sensul este, că atunci când vine Spiritul, o persoană divină puternică, vine și o putere. În ce sens? În sensul că atunci când vine curentul electric, vine și lumina. Cu alte cuvinte un efect al venirii și prezenței Spiritului Sfânt, este puterea divină, vine Spiritul, vine puterea, nu vine Spiritul nu vine puterea.

El este numit puterea lui Dumnezeu, în sensul că El are putere și lucrează cu putere, și pentru că lucrează după voia lui Dumnezeu, este puterea lui Dumnezeu, nu în sensul că El nu ar fi o persoană; ci, ar fi o forță în înțelesul propriu. NU!

În Fapte 4:29-31, SCC se spune: „**Și pentru cele de acum; Iehova, uită-Te la amenințările lor, și dă sclavilor Tăi să vorbească cu toată îndrăzneala; întinzând mâna Ta pentru vindecare și pentru a fi făcute semne și minuni prin Numele Servitorului Tău Sfânt: Iesus. Și rugându-se ei, s-a clătinat locul în care erau strânși împreună; și au fost umpluți toți de Spiritul Sfânt, și vorbeau cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăzneală**”. Discipoli au cerut să predice cu îndrăzneală (putere -Fapte 1:8), și ca Dumnezeu să-și întindă mâna, ca ei să facă minuni în Numele lui Iesus, și ei au primit Spiritul Sfânt. Bineînțeles că îndrăzneala în predicare nu este Însuși Spiritul Sfânt; ci, efectul venirii Lui, lucrarea Lui, darul Lui. Tot la fel Spiritul Sfânt este în sensul figurat: mâna lui Dumnezeu, în sensul că El este agentul sau instrumentul lui Dumnezeu.

Spiritul Sfânt emană putere:

Fapte 10:38: „**cum Dumnezeu a uns pe Iesus Cel din Nazaret cu Spirit Sfânt și cu putere; care umbla făcând bine și vindecând pe toți cei asupriți de Diavolul, pentru că Dumnezeu era cu El**”. Ungere cu Spiritul implică și ungerea cu putere, deoarece Spiritul are putere și emană putere. Astfel a

fi uns cu Spiritul, înseamnă implicit a fi uns cu puterea Lui, și cu toate calitățile Lui!

Mica 3:8, GBV: „**Dar eu sunt plin de putere, plin de Duhul Domnului, sunt plin de cunoștința dreptății și de vlagă, ca să fac cunoscut lui Iacob nelegiuirea lui și lui Israel păcatul lui.**” Poți fi plin de putere, pentru că ești plin de Spiritul Sfânt, dar nu doar de putere; ci, și de „**cunoștința dreptății**”, astfel deoarece profetul Mica era plin cu Spiritul Sfânt, Acesta a adus în El și putere și cunoștință.

Faptul că Spiritul Sfânt, emană și are putere, se poate vedea din versetele următoare:

Spiritul Sfânt are și emană putere:

Luca 4:14, SCC: „**Apoi Iesus, în puterea Spiritului, S-a întors în Galileea; și a ieșit o faimă despre El în tot ținutul din jur**”.

Romani 15:13, SCC: „**Iar Dumnezeuul speranței să vă umple de toată bucuria și de pace, în a crede, pentru a vă îmbelșuga în speranță printr-o putere a Spiritului Sfânt**”.

Romani 15:19, SCC: „**printr-o putere a semnelor și a minunilor, printr-o putere a Spiritului lui Dumnezeu. Astfel că, eu de la Ierusalim și împrejur până în Iliricum, am răspândit Evanghelia lui Christos**”.

Dacă Spiritul Sfânt are putere și transmite putere, atunci una din însușirile lui de bază este puterea, dar El nu este putere sau forță în sensul propriu al cuvântului; ci, El este o ființă spirituală care are putere, emană putere, și manifestă puterea Lui în cine intră, după cum are și emană calități, ca: dragostea, cunoștința, înțelepciunea, etc.

Deoarece Dumnezeu își exercită puterea, tăria și forța, prin Spiritul Sfânt, acesta mai este descris ca fiind **degetul lui Dumnezeu** (Exod 8:19; comp. Psalmul 8:3; cu 33:6; comp. Matei 12:28 cu Luca 11:20).

Dar cea mai frecventă descriere, este de **braț** sau **mână a lui Dumnezeu**.

Există pasaje din care reiese că Spiritul Sfânt este **brațul** sau **mâna** lui Dumnezeu¹⁴.

Spiritul Sfânt ca mână sau braț al lui Dumnezeu:

Isaia 63:11-15: „Atunci poporul Său și-a adus aminte de zilele străvechi ale lui Moise și a zis: „Unde este Acela [Iehova] care i-a scos din mare, cu păstorul [Moise] turmei Sale? Unde este Acela [Iehova] care pune în mijlocul lor Duhul Lui cel Sfânt; care povățuia dreapta lui Moise, cu brațul Său cel slăvit; care despica apele înaintea lor, ca să-Și facă un Nume veșnic; care îi călăuzea prin valuri, ca un cal pe loc neted, fără ca ei să se poticnească?” „Ca fiara, care se pogoară în vale, așa i-a dus Duhul Domnului la odihnă. Așa ai povățuit Tu pe poporul Tău, ca să-Ți faci un Nume plin de slavă!” „Privește din cer și vezi, din locuința Ta cea Sfântă și slăvită: unde este râvna și puterea Ta? Fiorul inimii Tale și îndurările Tale nu se mai arată față de mine!” În acesta pasaj, Spiritul Sfânt, este sinonim cu brațul lui Dumnezeu și cu puterea lui Dumnezeu.

Ezechiel 3:14: „Când m-a răpit Duhul și m-a luat, mergeam amărât și mânios și mâna Domnului apăsa tare peste mine”.

Ezechiel 37:1: „mâna Domnului a venit peste mine și m-a luat în Duhul Domnului și m-a pus în mijlocul unei văi pline de oase”.

În aceste pasaje, Spiritul Sfânt = mâna DOMNULUI.

În alte pasaje mâna lui Dumnezeu a participat la creare fiind de fapt o descriere a Spiritului și a puterii creatoare:

Iov 10:8: „mâinile Tale m-au făcut și m-au zidit, ele m-au întocmit în întregime Și Tu să mă nimicești!”

După Irineu (115-190 d.Ch.), un părinte al Bisericii, Fiul și Spiritul Sfânt, sunt alegoric: „*Mâinile lui Dumnezeu*” (cf.

¹⁴ În unele pasaje, brațul lui Iehova se referă la Isus Christos (Isaia 40:10; 51:4,5; 52:10; 53:1; 59:16-20), în alte brațul sau mâna se referă la Spiritul Sânt (Isaia 63:11,12; Ezechiel 37:1; Iov 10:8 comp. cu 33:4), iar în alte pasaje, nu putem fi siguri dacă brațul sau mâna, se referă la Isus, sau la Spiritul Sfânt, cum ar fi de exemplu: Psalm 44:3.

Erezii 5: 1,3; 5:5, 5:28, 1). Deci iată un părinte al bisericii, care susține că atât Fiul cât și Spiritul Sfânt pot fi numiți ‚mâna lui Dumnezeu’, ei fiind și persoane, cât și agenți ai puteri divine în lucrarea Tatălui.

Mâna sau brațul lui Dumnezeu a scos poporul Israel din Egipt, în Scripturi ea este sinonimă cu puterea Atotputernică a lui Iehova, cu Spiritul lui Iehova. În Exod 13:14-16 se spune: „**Și când te va întreba fiul tău într-o zi: „Ce înseamnă lucrul acesta?” să-i răspunzi: „Prin mâna Lui cea atotputernică Domnul ne-a scos din Egipt, din casa robiei;...Să-ți fie ca un semn pe mână și ca un semn de aducere aminte pe frunte între ochi; căci prin mâna Lui atotputernică ne-a scos Domnul din Egipt.”** (vezi și Exod 3:20; 7:4,5; 9:3,15; 14:31; 15:6,12,13; 16:3; Numeri 14:13; Deuteronom 2:15; 3:24; 4:37; 6:21; 7:8,19; 9:29; 11:2; 32:39,41; 33:3; 2Regi 17:36; Neemia 1:10; Psalmul 11:2; 20:5,6,15,22; 77:15; 89:10; 105:27; 9:26,29; Daniel 9:15).

Mâna este agentul sau instrumentul prin care Dumnezeu, răscumpără, salvează de vrășmași (Neemia 1:10; Psalmul 10:12; 17:14; 18:16; 44:2; 74:11; 81:14; 138:7; Isaia 11:11; 50:2; 59:1).

Atributele sau rolul brațului sau mâinii lui Dumnezeu, este identic cu atributele Spiritului Sfânt: Mâna lui Dumnezeu *povățuiește* sau *învață* (Psalmi 95:7), ca și Spiritul Sfânt (Ioan 14:26).

Mâna lui Dumnezeu are atributul de *agent al creierii* (Iov 12:7-9; Isaia 66:2), ca și Spiritul Sfânt (Geneza 1:2; Psalmul 33:6).

Alte pasaje în care mâna este descrierea Spiritului Sfânt sau a puterii lui Dumnezeu, sau a instrumentului de pedepsire:

Isaia 63:10: „**Dar ei au fost neascultători și au întristat pe Duhul Lui cel Sfânt; iar El li s-a făcut vrăjmaș și a luptat împotriva lor**”.

Comp. și Psalmul 88:5 cu 104:29; vezi și Iosua 4:24; 1 Samuel 5:6,7,9,11; 6:3,5,9; 7:13; 12:15; 2Samuel 22:17; 1Regi 8:42; 1Cronici 29:12,14; Ezra 8:31; Neemia 2:8,18; Iov 1:11; 2:5; Psalmul 32:4; 37:5; 38:2; 79:11; 80:17; 89:13,21; 98:1; 89:21; 109:27; 119:173; 145:16; Proverbe 16:3; Isaia 5:25;

8:11; 9:12,17,21; 10:4,34; 11:15; 14:26,27; 23:11; 25:10; 26:11; 30:30,32; 31:3; 43:13; 50:11; 62:8; Ieremia 1:9; 15:6; 21:5; Ezechiel 13:9; 14:9,13; 16:27; 20:23; 33:22; 36:7; 39:21; 44:12; Daniel 5:23; Osea 2:10; Amos 1:8; Țefania 1:4; Zaharia 2:9; 9:4; 13:7.

Și Scripturile Creștine susțin același lucru, mâna lui Dumnezeu este Spiritul lui Dumnezeu (vezi: Fapte 4:29-31), primii creștini au cerut ca Dumnezeu să-și întindă **mână** prin care să se facă vindecări, minuni și semne, iar ca răspuns la cererea lor, ei au primit **Spiritul Sfânt**. Deci Spiritul Sfânt, este mâna puternică a lui Dumnezeu, agentul prin care Dumnezeu face lucrări de putere.

Dumnezeu a scos pe Israel prin brațul Său cel puternic susține și Fapte 13:17. Mâna lui Dumnezeu a participat la creere (Fapte 7:49,50); ea a hotărât planul de salvare (Fapte 4:28), deoarece mâna este Spiritul Sfânt. Mâna Domnului a participat la convertirea oamenilor (Fapte 11:21); și la păstrarea lor în salvare sau mântuire (Ioan 10:28,29; Fapte 20:32), mâna lui Dumnezeu este agentul pedepsirii celor răi (Fapte 13:11). Brațul sau mâna divină este descrisă ca fiind puterea divină (Luca 1:51,66; 1Petru 5:6).

Chiar dacă expresiile: ‚deget’, ‚braț’ sau ‚mână’ pot fi metafore, comparații sau simboluri ale Spiritului Sfânt, totuși ele nu indică că Spiritul Sfânt nu ar fi o persoană. Deoarece chiar Domnul Iesus este descris și El ca fiind Logos (rațiune, putere, cuvânt), dar este descris și ca braț al lui Dumnezeu (Isaia 40:10; 51:4,5; 52:10; 53:1; 59:16-20), dar toate acestea, nu înseamnă că Fiul nu este o persoană distinctă de Tatăl!

Însă Spiritul Sfânt, nu are doar atributul sau însușirea (divină) de **putere**; ci, și însușiri ca: **rațiune/intelect; voință; sentimente/emoții**.

Tot Biblia arată că Spiritul Sfânt este o persoană distinctă de Tatăl și Fiul, dar și o manifestare a lui Dumnezeu, sau un reprezentant al lui Dumnezeu **între** noi (Hagai 2:5); sau **în** noi (1Ioan 3:24).

Spiritul Sfânt prezentat ca suflare a lui Dumnezeu:

În Iov 26:13, suflarea (Spiritul) lui Dumnezeu este mâna Lui; în Psalmul 139:5-10, mâna este sinonimă cu Spiritul lui Dumnezeu, comp. cu Amos 9:2 (vezi și Psalmul 104:28,29).

Iov 33:4: „**Duhul lui Dumnezeu m-a făcut și suflarea Celui Atotputernic îmi dă viață**”. (vezi: Isaia 40:12; 41:20; 48:13; Ieremia 27:5; 32:17).

Duh cu sensul de suflare a lui Dumnezeu sau a lui Christos: Isaia 11:4,15; 30:28;

Spiritul Sfânt în unitate cu gloria și harul lui Dumnezeu în lucrare:

Spiritul Sfânt este în unitate cu gloria și harul lui Dumnezeu, în lucrarea lui Dumnezeu. În Romani 6:4, SCC agentul învierii este „**gloaria Tatălui**”, în timp ce în Romani 8:11, este „**Spiritul**”, iar în Coloseni 2:12, este „**puterea (energia)**”¹⁵ **lui Dumnezeu**”.

Se poate trage concluzia că Spiritul cu gloria (strălucirea, gloria), lucrează împreună, Dumnezeu înviindu-l pe Christos prin Spiritul+glorie.

Deoarece Spiritul Sfânt este diferit de gloria lui Dumnezeu, fiind numit „**Spiritul gloriei**” (1Petru 4:14, SCC). Spiritul Sfânt fiind un Spirit al lui Dumnezeu, și astfel implicit El este și al gloriei lui Dumnezeu.

Gloria îl reprezintă pe Dumnezeu, ea fiind aura sau strălucirea Lui, reprezentarea măreață a chipului Său. Iar gloria sau slava lui Dumnezeu, poate fi prezentă în mai multe locuri, fiind prezentă sub formă de nor, foc, etc. (Exod 24:16; 40:34; Levitic 9:23; Numeri 14:21; Isaia 6:3; Ezechiel 3:23; 8:4; 9:3; 11:22; Habacuc 3:3; Fapte 7:55; Apocalipsa 15:8; 21:23).

Harul, în unele texte este în unitate cu Spiritul (1Corinteni 15:10), *darurile Spiritului* fiind *darurile harului* (comp. 1Corinteni 12:7-11,28-30 cu Romani 12:6-8), în sensul că Spiritul nu lucrează pe baza meritelor proprii a oamenilor, ci El dă daruri în virtutea harului lui Dumnezeu, datorită bunătății Lui iubitoare, iar aceste daruri sunt o exprimare a favorii divine. Astfel lucrarea Spiritului este prin harul lui

¹⁵ În greacă: energia = puterea operativă; lucrarea eficientă, lucrarea de putere.

Dumnezeu. Însă Biblia vorbește și de Spiritul harului (Evrei 10:29), un Spirit izvorât din Spiritul Sfânt ce exprimă harul lui Dumnezeu.

Ramuri ale Spiritului Sfânt

Biblia descrie diferitele spirite ieșite din Spiritul Sfânt, după lucrarea și calitatea pe care o manifestă: **Spiritul gloriei:** 1Petru 4:14; **Spirit de pricepre:** Exod 28:3; **Spirit de înțelepciune:** Deuteronom 34:9; **Spiritul înțelepciunii:** Proverbe 1:23; **Spirit nou statornic:** Psalmul 51:10; **Spirit de bunăvoință:** Psalmul 51:12; **Spiritul judecății și al arderii:** Isaia 4:4; **Spirit de înțelepciune și pricepere:** Isaia 11:2; **Spirit de sfat și de tărie:** Isaia 11:2; **Spirit de cunoștință și de frică de Iehova:** Isaia 11:2; **Spirit înalt (știință și pricepere):** Daniel 5:12; 6:3; **Spirit de îndurare și rugăciune:** Zaharia 12:10; **Spirit de credință:** 2Corinteni 4:13; **Spirit de înțelepciune și descoperire:** Efeseni 1:17; **Spirit de putere, dragoste și de chibzuință:** 2Timotei 1:7; **Spiritul harului:** Evrei 10:29; etc.

Fiecare dintre aceste spirite ieșite din Spiritul Sfânt, manifestă o însușire anume a Spiritului Sfânt, însușire transmisă la aceste spirite din nașterea lor, din Tatăl, prin Fiul și Spiritul Sfânt.

Nu putem finaliza acest capitol, dacă nu vorbim și de simbolurile Spiritului Sfânt, sau diferite lucruri cu care este El comparat în Scripturi:

Simboluri ale Spiritului Sfânt:

Biblia prezintă următoarele imagini și reprezentări ale Spiritului Sfânt: Focul (Fapte 2:2; 1Împarați 19:12), porumbelul (Matei 3:16), vântul (Ezechiel 37:7-20; 1Împarați 19:11), apa (Ezechiel 36:25,26; Ioan 4:14; 7:38,39), uleiul (Evrei 1:9; Zaharia 4:2,10-14), cutremur de pământ (1Împarați 19:11; Fapte 4:31), pecete sau sigil, arvună sau avans (Efeseni 1:13,14), îmbrăcăminte (Judecători 6:34; Luca 24:49), etc.

Concluzie finală: Spiritul Sfânt este: 1) O Persoană spirituală, divină, dar distinctă de Tatăl și Fiul și supusă lor; 2) Această persoană uneori nu se manifestă pe Sine, ci pe Tatăl, alteori pe

Fiul; 3) Această persoană manifestă diferitele însușiri ale lui Dumnezeu prin alte spirite ieșite din Spiritul Sfânt.

9. PARTICIPAREA SPIRITULUI SFÂNT LA ACTUL DE ÎNCHINARE

Având în vedere că Spiritul Sfânt este intermediar în rugăciune, cum trebuie să ne raportăm la El în ce privește închinarea?

Cei care nu cred că El este o persoană, Îl lasă pe dinafară, unii dintre ei nu-L consideră nici măcar mijlocitor în rugăciune, alții spun la încheierea rugăciunii: „prin Spiritul Sfânt”, dar fără a crede că se roagă printr-o persoană; ci, printr-o energie impersonală care transmite rugăciunea la cer.

În cealaltă extremă sunt Trinitarienii, care afirmă că Spiritului Sfânt i se datorează închinarea, gloria în mod egal ca și Tatălui și Fiului, deoarece El este un Dumnezeu deplin, identic cu Tatăl și Fiul în natură, și de aceea Spiritul Sfânt este egal în divinitate cu Acesta. Concept care se dovedește eronat la o cercetare amănunțită, după cum am văzut.

Și atunci cum trebuie să ne raportăm noi la Spiritul Sfânt, în ce privește închinarea?

Spiritul Sfânt ca Mijlocitor, prin El ne rugăm; prin El ajunge rugăciunea la Fiul, iar prin Fiul la Tatăl (Efeseni 2:18).

Spiritul Sfânt este mijlocitor în rugăciune și prin El ne rugăm:

Unii care neagă personalitatea Spiritului Sfânt, neagă și rolul Lui de Mijlocitor. Ei spun, că în 1Timotei 2:5, SCC, este scris: **„pentru că este un Dumnezeu, și un Mijlocitor între Dumnezeu și oameni, un om: Christos Iesus”**. Astfel, spun ei, există decât un singur Mijlocitor: Iesus; prin urmare Spiritul Sfânt nu poate fi Mijlocitor.

A construi o teologie corectă doar pe un singur text este o greșală. Da, omul Iesus Christos este SINGURUL Mijlocitor **între Dumnezeu și oameni**, este singura CALE spre Dumnezeu. Dar oare care este CALEA spre El, putem ajunge la Iesus fără Spiritul Sfânt, care să ne convingă de păcate (Ioan 16:8), să ne insufle credința în El (1Corinteni 12:9; 2Corinteni 4:13)?

Dacă Singurul Mijlocitor între Dumnezeu și oameni este Iesus, singurul dintre oameni și Iesus este Spiritul Sfânt, doar Spiritul Sfânt transmite rugăciunile noastre la Marele preot Iesus. Biblia arată că Mângâietorul este un Mijlocitor, deoarece prin El noi ne rugăm (Efeseni 6:18; Iuda 20). Biblia arată că nici un creștin nu-L poate preamări pe Domnul Iesus, decât prin Spiritul Sfânt. În 1Corinteni 12:3, SCC, se spune: „...**Și nici unu nu poate zice: Iesus este Domn! Decât prin Spirit Sfânt**”. Iată că glorificarea Domnului Iesus, se realizează nu direct; ci, prin Spiritul! De fapt Spiritul Sfânt Îl premărește pe Iesus (Ioan 16:14), este normal atunci ca El să fie singurul Mijlocitor între oameni și Domnul Iesus. Spiritul Sfânt transmite rugăciunile noastre la Domnul Iesus, iar Iesus la Dumnezeu Tatăl (Efeseni 2:18)

Dacă relația lui Dumnezeu cu omenirea este prin Fiul și prin Spiritul Sfânt (Ioan 16:13-15), de ce relația omenirii cu Dumnezeu nu ar fi prin Spiritul Sfânt și prin Fiul?!?

Biblia susține că rugăciunile noastre ajung la Dumnezeu prin Domnul Iesus și prin Spiritul Sfânt. În Romani 15:30 NTR, se spune: „**Vă îndemn, fraților, prin Domnul nostru Isus Cristos și prin dragostea Duhului, să vă luptați împreună cu mine în rugăciuni către Dumnezeu pentru mine**”. Cele mai bune traduceri din română traduc cu „**prin**” (SCC, GBV; NTT – 2008; CLV). Iată ne rugăm prin Iesus, dar și prin Spiritul Sfânt către Dumnezeu.

În Efeseni 2:18 (SCC), se precizează clar intermediarii prin care ne putem apropia de Dumnezeu: „**pentru că, prin El [Christos, v.12] avem amândoi [evreii și națiunile] intrarea la Tatăl, printr-un Spirit [Spiritul Sfânt]**”. Iată la Tatăl avem acces prin intermediul Fiului și al Spiritului Sfânt.

Scripturile fac de mai multe ori referire la rugăciunea prin Spiritul Sfânt, după cum urmează:

Efeseni 6:18, SCC: „**Rugându-vă în orice timp prin Spirit, cu orice rugăciune și cerere, și veghind pentru aceasta cu orice perseverență și cerere pentru toți sfinții**”.

Iuda 1:20, SCC: „**Dar voi, iubiților, zidindu-vă în credința voastră sfântă, rugându-vă prin Spirit Sfânt**”.

Noi ne rugăm „**prin Spirit Sfânt**”, în sensul că Spiritul Sfânt este singurul care transmite rugăciunile noastre la Fiul, iar Fiul le transmite la Tatăl.

Rugăciunea prin Spiritul Sfânt înseamnă: 1) Rugăciunea în care Spiritul îmi conduce cuvintele; 2) Spiritul Sfânt i-a cuvintele mele și le duce la Fiul, care le transmite mai departe Tatălui.

Astfel, rugăciunea fie o adresez Tatălui în Numele lui Iesus și prin intermediul Spiritului Sfânt, adică eu nu mă adresez Tatălui, nu direct; ci, prin Iesus ca Mare Preot și Mijlocitor datorită jertfei Lui, și prin Spiritul Sfânt ca Mijlocitor, în virtutea Lui de a mijloci pentru sfinți (Romani 8:27) și datorită capacităților Lui de a transmite rugăciunea (Efeseni 2:18).

Spiritul Sfânt ne ajută să ne rugăm, spunându-ne cuvintele potrivite; și este canalul spiritual de transmitere a rugăciunilor noastre către Dumnezeu prin Christos (1Corinteni 14:13-16; Efeseni 2:18; 3:14; 6:18; Iuda 20), cât și mijlocește pentru noi, prin Christos la Dumnezeu.

În Romani 8:26,27, se specifică mijlocirea Spiritului Sfânt: „**Și tot astfel și Duhul ne ajută în slăbiciunea noastră: căci nu știm cum trebuie să ne rugăm. Dar însuși Duhul mijlocește pentru noi cu suspine negrăite. Și Cel ce cercetează inimile, știe care este năzuința Duhului; pentru că El mijlocește pentru sfinți după voia lui Dumnezeu**”. Din text reiese clar că Spiritul Sfânt este Mijlocitor. Totuși sunt unii care aplică aceste versete la „Spiritul omului”, ca și cum el ar mijloci cu suspine negrăite. Însă în v.27b, se spune: „**El mijlocește pentru sfinți după voia lui Dumnezeu**”, este clar că Spiritul unui om, unui creștin, nu poate mijloci cu suspine, decât pentru persoana în cauză, nu pentru sfinți (la plural). Iar suspinele oamenilor nu mijlocesc în sensul propriu al cuvântului, pentru persoanele în cauză, Spiritul meu nu poate mijloci pentru mine, deoarece este vorba de aceeași persoană. Spiritul meu sunt de fapt eu, dar ca spirit, nu ca corp. A *mijloci* înseamnă a sta la mijloc între două persoane, înseamnă ca altcineva să pledeze cauza mea, deci este clar că Spiritul care mijlocește cu suspine negrăite nu este Spiritul meu (adică tot eu); ci, altcineva, adică Spiritul Sfânt.

Deci în concluzie, acest pasaj este clar, Spiritul Sfânt mijlocește pentru sfinți, adică pentru creștini, când nu știm să ne rugăm în anumite situații, sau nu mai putem să o facem, El mijlocește cu suspine nerostite, dar auzite de Dumnezeu care cercetează inimile noastre unde locuiește Spiritul Sfânt, și El înțelege suspinele Spiritului, și astfel știe năzuința Spiritului, care este pentru noi, pentru binele nostru.

Spiritul Sfânt ne mai ajută, prin faptul că ne îmboldește să ne rugăm căci este un Spirit de rugăciune (Zaharia 12:10).

Pe lângă toate acestea, Spiritul Sfânt mai este într-un anumit sens mijlocitor în rugăciune, prin faptul că uneori nu ne rugăm prea corect sau omitem unele nevoi ale noastre, sau pur și simplu nu știm ce să cerem, atunci Spiritul lui Dumnezeu mijlocește acoperind în mijlocirea Lui, acele nevoi ale noastre. Se ridică totuși întrebarea: Putem să ne rugăm sau să-i cântăm laude la Spiritul Sfânt așa cum fac unii trinitarieni, ca carismaticii, penticostalii, etc. ?

De ce este greșită închinarea la Spiritul Sfânt?

Trinitarienii, aduc ca argument pentru închinarea la Spiritul Sfânt argumentul că El fiind egal cu Tatăl și Fiul, merită aceeași onoare. După cum am văzut această teorie este falsă și nebiblică, deci acest argument cade.

Alte argumente aduse de trinitarieni sunt:

Cântarea Cântărilor 4:16: „**Scoală-te, crivățule! Vino, vântule de miazăzi! Suflați peste grădina mea, ca să picure mirosurile din ea! Să intre iubitul meu în grădina lui și să mănânce din roadele ei alese!**”

Trinitarienii spun că vântul este un simbol al Spiritului Sfânt. Însă această aplicare făcută de trinitarieni este forțată. Este o teologie forțată, să susții pe baza cuvintelor acestei tinere evreice pe nume Sulamita, care dorea să vină vântul de miazăzi peste grădina ei, o închinare la Spiritul Sfânt!

Astfel acest pasaj nu relatează un precedent de închinare la Spiritul Sfânt, nu vedem că I se dă glorie, cinste, onoare! Sulamita era o evreică monoteistă, care se închina doar la Iehova, cu siguranță că dacă ar trăi astăzi și ar auzi o astfel de interpretare ar respinge-o!

Dacă chiar acceptăm că vântul ar putea reprezenta pe Spiritul Sfânt, și am face o astfel de aplicare, din text s-ar deduce cel mult o chemare a Spiritului Sfânt, dar nu o închinare la El sau o glorificare a Lui. Iar dacă Spiritul Sfânt ascultă de o astfel de chemare a unei tinere, cu siguranță ar face-o doar la porunca lui Dumnezeu. El nu face nimic de la El; ci, doar dacă este trimis (Ioan 14:26; 15:26; 16:13-15).

Prin urmare, nu este posibil nici o comunicare cu Spiritul decât dacă Dumnezeu sau Domnul Isus ne mandatează să poruncim Spiritului să vină, așa cum a poruncit profetul Ezechiel (Ezechiel 37:9). Această relatare este un al doilea argument adus de trinitarieni ca să susțină rugăciunea la Spiritul Sfânt:

Ezechiel 37:9,10: „El [Iehova] **mi-a zis: „Proroceste și vorbește duhului! Proroceste, fiul omului și zi duhului: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Duhule, vino din cele patru vânturi, suflă peste morții aceștia, ca să învieze!” Am prorocit, cum mi se poruncise. Și a intrat duhul în ei și au înviat și au stat pe picioare: era o oaste mare, foarte mare la număr”.**

Trinitarienii susțin prin acest pasaj biblic căci putem vorbi cu Spiritul Sfânt. Putem vorbi cu Spiritul Sfânt, dacă avem o poruncă în acest sens ca și Ezechiel, Iehova Dumnezeu i-a poruncit să zică: „***Duhule, vino din cele patru vânturi***”, nu a spus Ezechiel de la el putere, așa cum fac mulți prin biserici această chemare, dar Dumnezeu nu le-a poruncit să zică aceste cuvinte!

Însă nici această relatare nu susține o închinare la Spiritul Sfânt, așa cum se parctică în multe biserici prin rugăciuni și cântări. Spiritul Sfânt nu vedem nici în această relatare să fie glorificat, onorat sau slăvit!

Deci nu există nici un argument biblic care să susțină o închinare, sau glorificarea Spiritului Sfânt! Unii ar putea spune că Biblia nici nu spune să nu ne închinăm Spiritului, sau unii ar putea spune că Biblia nu ne spune unele lucruri (vezi: Ioan 21:25). De ce aceste raționamente sunt greșite?

În primul rând, Biblia conține învățături clare despre închinare, la cine, prin cine să ne închinăm. Apoi în ea găsim viețile a zeci de sfinți care au avut o viață de rugăciune. În

Biblie nu găsim nici o învățătură sau referire de închinare la Spiritul Sfânt, nici ca învățătură, poruncă sau exemplu, nu există nici un precedent în acest sens. Să fi avut Domnul Iesus, apostolii, profeții o viață de închinare incompletă, fiindcă ei nu s-au închinat la Spiritul Sfânt?! Cu siguranță NU!

Răspunsul la cei ce spun *că Biblia nici nu spune să nu ne închinăm Spiritului*, este simplu, Biblia ne spune la cine și cum să ne închinăm, ea nu omite acest subiect și această doctrină, ca să ne permită să ne închinăm cum vrem sau la cine vrem noi! Prin faptul că ne învață să ne închinăm corect, implicit ne învață cum să nu ne rugăm, adică să nu ne rugăm la Spiritul Sfânt!

Da, Biblia nu ne dă toate detaliile din viața sfinților, însă în toată Scriptura care este „...este **insuflată de Dumnezeu, și de folos pentru: învățătură, pentru mustrare, pentru îndreptare, pentru disciplinare în dreptate; pentru ca omul lui Dumnezeu să fie complet, deplin pregătit pentru orice lucrare bună.**” (2Timotei 3:16,17, SCC) nu găsim rugăciuni la Spiritul Sfânt!

Acest tip de rugăciune este nebiblic, rugăciunea la Spiritul Sfânt practică de unii trinitarieni, nu face parte din credința sfinților dată o dată pentru totdeauna (Iuda 3).

Apoi, această închinare nu poate veni prin încredințare, prin credință, căci „**credința este din auzire, iar auzirea este prin cuvântul lui Dumnezeu**” (Romani 10:17; 14:23).

Un alt motiv pentru care rugăciunea la Spiritul Sfânt este greșită, este că rugăciunea în care te adresezi Spiritului Sfânt, este o rugăciune ce se bazează pe meritele proprii, căci tu nu vii la Spiritul Sfânt prin intermediul a cuiva, a meritelor cuiva! Astfel avem nevoie de un mijlocitor atunci când apelăm pe Dumnezeu sau pe Domnul Iesus Christos, dacă ne rugăm la Spiritul Sfânt, cine este Mijlocitorul nostru la Spiritul Sfânt?! Nimeni! La Tatăl ne putem ruga prin Fiul, și la Fiul prin Spiritul Sfânt și călăuzirea corectă a Lui, însă la Spiritul Sfânt nu ne putem ruga, căci aceasta ar însemna să venim în rugăciune pe baza meritelor noastre și nu pe baza vredniciei vreunui Mijlocitor care să fie altul decât noi!

În concluzie privitor la rugăciune: Doar la Tatăl, prin Fiul și prin Spiritul Sfânt ne închinăm conform Bibliei (Coloseni 3:17; Iuda 20), astfel nu ne putem închina la îngeri, oameni sfinți, Maria, icoane, statui, cruci, oase (moaște), etc. nici nu-i putem avea ca mijlocitori.

Ne putem ruga Tatălui în Numele lui Iesus și prin Spiritul Sfânt (Efeseni 2:18; 5:20; 6:18), sau Domnului Iesus prin Spiritul Sfânt (Ioan 16:14; 1Corinteni 12:3).

Însă nu ne putem ruga la Spiritul Sfânt!

Doar modul de închinare biblic și corect, este singurul care ne duce la Dumnezeu Adevărat, „**pentru că, prin El** [Christos, v.12] **avem amândoi** [evreii și națiunile] **intrarea la Tatăl, printr-un Spirit** [Spiritul Sfânt]” - Efeseni 2:18, SCC.

Calea Creștină
2021 – Arad
caleacrestina@gmail.com
www.CaleaCrestina.ro